

တစ်ပြချက်

နိုင်ငံခြားသားများဝင်ရောက်မှု

နှစ်

ရရှိပြည်နယ်မှဖြစ်ရပ်အခြေအနေအချို့

တစ်ပြသူ

ကြည်း ၉၇၉၁ မိုလ်မူးလှိုင်

အမှတ် (၉၂) ခြေလျင်တစ်ရင်း

နိုင်ငံခြား၊ ယာ၊ များ ဝင်ရောက်မှုနှင့်

ရန်ပုံငွေနှင့် ဖွဲ့စည်းရပ်စဲခြင်း အခြေအနေအရ

ပဉ္စမဇယား

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ဝင်ရောက်မှု	
		ပ	ဖ
၁	နိုင်ငံခြား	၀	
၂	ရန်ပုံငွေ	၂	
၃	နိုင်ငံအတွင်း ဝင်ရောက်မှုများ	၂	
၄	ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအတွင်း မှုမုဆလင်များ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း	၂	၅
၅	ပုဆလင်အသံဝင်ကုန်များ ဝင်ရောက်မှုအခြေအနေ	၆	၉
၆	နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းအတွင်း မှုမုဆလင်များ လှူဒါန်းမှု	၉	၁၀
၇	မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သို့မုဆလင်များ လက်ရှိဝင်ရောက်လာသည့်အခြေအနေ	၁၀	၁၀
၈	မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မှုနိုင်ငံခြား၊ ယာ၊ များ	၁၀	၂၂
၉	နိုင်ငံတော်အတွက်စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံခြား၊ များ	၂၂	၂၄
၁၀	မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ ရန်ပုံငွေ၊ ချက်များ	၂၄	၂၉
၁၁	ရန်ပုံငွေနှင့် အခြေအနေ	၂၉	၄၀
၁၂	ခေတ်ဟောင်း ခေတ်စား မှုအမှုအကျင့်များ	၄၀	၄၀
၁၃	အမှုအကျင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ကိုကုသရန်နည်းလမ်း	၄၀	၄၃
၁၄	နိုင်ငံတော်အတွက်ကုသရန် ဝေခံ၊ ရှောင်ရန်လိုအပ်မှုများ	၄၃	၅၀
၁၅	နိဂုံး	၅၀	၅၂

နိုင်းငံအတွက်အန္တရာယ်ကြီး တရပ်က ရေခက်လဲ မည်မှဆလင်ဘင်လဲ

ကလေး များ ဝင်ရောက်နေခြင်း မှပြုသနာပေါင်း ဝံ

နှင်္ဒရနိုင်းပြည်နယ်အတွင်း မှအရေးကြီး အခြေအနေ

ဖြစ်ရပ်အချို့တင်ပြခြင်း

နိဒါန်း

၁။ ကမ္ဘာ့နိုင်းငံကြီး ဝယ်တို့တွင် နိုင်းငံခြား သား များ ဝင်ရောက်မှပြုသနာများ နှင်္ဒပတ်သက်၍သက်ဆိုင်ရာ နိုင်းငံများ မှယခုရက်ပိုင်း အတွင်း ယင်း ပြုသနာများ ကိုထိပ်တန်း တင်၍အလေး အနက်ထား ဝဉ်း စား လဲကြပြီး အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်လာကြခြင်း ကိုခိုင်းငံဝင်စား ဘွယ်ရာ အတွေ့ရှိရပါသည်။ နိုင်းငံခြား သား များ ဝင်ရောက်မှပြုသနာသည်ကမ္ဘာ့နိုင်းငံအသီး သီး တွင်ရှိကြသည့်ဖြစ်သော်လည်း အဝဟေထုတ်၍တား ဆီး ရန်လောလောဆယ်တွင်ပြင်ဆင်မှပြုလုပ်လာကြသော နိုင်းငံတို့မှာ အနိမ့်၊ ပြင်သစ် နှင့်သီရိလင်္ကာ နိုင်းငံတို့ဖြစ်ကြသည်။ အနိမ့်နှင့် သီရိလင်္ကာ နိုင်းငံတို့တွင်ကား လူမျိုး ရေး အဓိကရိုက် ကြီး များ ဖြစ်ပွား ခဲ့ကြသည်။ အငွေငွေလောင်ကြမ်း နေသည့်မီး စုများ မှမကြာခဏမီး ထတောက်သည့်မီး သဘွယ်ပင်ဖြစ်သည်။

၂။ ဣန်တော်တို့နိုင်းငံသမိုင်း တွင် နိုင်းငံခြား သား များ ဝင်ရောက်လာချိန်မှစ၍ပြုသနာများ ဝံပေဟေ ပေါက်လာ ဖြစ် နေသကဲ့သို့ တွင်ကွန်ဖြစ် ခဲ့ကြရပါသည်။ နိုင်းငံအား ကွန်ဘဝသို့က ရောက်စေသည့်အကြောင်း များ စွာအနက်နိုင်းငံခြား သား များ ခ်လွန်ကဲသော ဝိသေသ အကြောင်းဖြစ်ပွား ရသော အခြေအနေတို့မှာ အဓိကအပိုင်း မှပါဝင် နေပါသည်။ ဣန်တော်တို့၏ နိုင်းငံအတွင်း သို့ နိုင်းငံခြား သား များ ဝင်ရောက်မှပြုသနာအမှတ်ပေါင်း များ စွာကြာမြင့်ခဲ့ရုံမျှမက နှစ်ပေါင်း ကြာမြင့်ခဲ့သည့်အရွှေ့ဘက် နိုင်းငံ ရေး ၊ စီး ပွား ရေး ၊ လူမှုရေး ၊ လူမျိုး ရေး ပြုသနာတို့သည် တဝတစုစည်း ပေါင်း ဆုံ၍ကြီး ထွား လွှတ်ရှိပါသည်။ ဤမှုအမျိုး စုံလှစွာ သော ပြုသနာ ရပ် များ သည်အလိုအရွှေ့ဘက် ချုပ်ငြိမ်း ပစ်ပျောက်သွား မည်ကား မထုတ်ပါ။ အချိန်နှင်္ဒအမှုကြီး ထွား ရှုပ်ပွလဲ မည်သဘွယ်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်များ ကိုသိရှိပြီး ဖြစ်သော ကွန်တော်တို့၏ ခေါင်း ဆောင်ကြီး များ သည်ကွန်တော်တို့ နိုင်းငံ၏ ရပ်တည်ချက် များ ၊ လမ်း ဝဉ်းသော တရား နှင်္ဒတစ်မတ် သော နိုင်းငံခြား ရေး ဝါဒများ အပြင် ဖြစ်ထွင်း ပြည်ပအဖွဲ့အစည်း များ ၊ အန္တရာယ်များ အရကွန်တော်တို့ နိုင်းငံ၏ အရေး ကိစ္စများ အနက် နိုင်းငံခြား သား များ မတရား ဝင်ရောက်မှကြီးစွာ တရားပေဟေတွင် ကွန်တော်တို့၏ ခေါင်း ဆောင်ကြီး များ မှနှိုင်း နှိုင်း ချိန်ချိန်ဖြင့် အထူး ပီရိသိမ်မွေ့စွာ ဆောင်ရွက် နေကြရသော အခြေအနေတွင် တစ်ကြိမ်ကြောင်း သဘော ပေါက်ဖိုဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်။

၃။ ပြည်ထောင်စုဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွက် မိမိတို့၏ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော ဆိုရှယ်လစ်ပန်းတိုင်သို့ မလွဲမသွေ ရောက်ရှိစေရန် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ကြိုးစားအားထုတ်ဆောင်ရွက်နေကြစဉ်အတွင်း၊ မြေပေ၇၊ မြေအောက်၊ ပြည်တွင်း / ပြည်ပမည်သည့်အမျိုးအစား အဖျက်သမားတို့ကိုမှ လျော့ပေါ့စေရန် ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ဖြင့် နိုင်ငံတော်အတွက် အနာဂတ်အဖိအစဉ်များ ကိုအထောက်အကူပြုနိုင်စေရန်။

နိုင်ငံအတွင်း ဂုန်း ဂင်း ဆန်ခတ်ဖြတ် ဂုတ်အမျိုး။

၄။ မကြာမီက မော်လမြိုင်နှင့် သွေဘင်တန်း ခြံတို့၌ ဂုန်း ဂင်း ဆန်ခတ်များ ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဂုတ်များ ကလည်း ဘဏ္ဍာရီအစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍၊ မူဆလင်တူလား အချို့တို့သည် ဂုတ်ရွာအတွင်း မတည်မငြိမ်ဖြစ်စေရန် ခြေလှမ်း ပြင်ကြသေးကြောင်း ကြားသိရပါသည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်ကို ကြိုတင်ဆင်ခြင်သော သဘောရှိသူများ ဖြစ်သော သို့မဟုတ် မည်သို့မဟုတ်မျှ အထိ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး ပြဿနာများ ကိုအခြေခံ၍ ပဋိပက္ခအသွင်ဆောင်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ထွန်တော်အနေနှင့် မသိရှိရသေးသော်လည်း၊ ထွန်တော် တွေ့မြင်သိရှိနေရသော ဖြစ်ရပ်များ အရ နေဘင်တန်း အနီး နှင့် အမြန် ပင်၍ ပြဿနာများ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ်၊ ဒလစပ်ပေ၇ ပေါက်လွှာဖွယ် ရာရှိကြောင်း ကိုကား၊ သုံးသပ်မိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်အတွက် အနာဂတ်အဖိအစဉ်များ ကိုအထောက်အကူပြုနိုင်စေရန်အတွက်၊ နိုင်ငံခြားသားများ နှင့် ပတ်သက်သည့် အထူးသဖြင့် မူဆလင်ဘင်္ဂလီများ၊ မူဆလင်ဘာသာကိုးကွယ်သူများ နှင့် ပတ်သက်သော သုံးသပ်ချက်စာတမ်းကို ရေးသား တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအတွင်း မူဆလင်များ ၏ တိတ်ခါတ်။

၅။ ယနေ့ကမ္ဘာတွင် မူဆလင် နိုင်ငံများ သည် ကမ္ဘာ့မူဆလင်အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းကြီး တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး တစ်ဆင့်တက်၍ ယင်းအဖွဲ့အစည်းမှ မည်သည့်မူဆလင်ဘာသာဝင် မဆိုတို့ သောဦးတည်ချက်မှာ အစ္စလာမ်ဘာသာ နှင့် ပြန်လှန်စေပြီး၊ မူဆလင်ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ဆောက်ရန် ယင်းတို့၏ အကျိုးစီးပွား တခုတည်းကိုသာ ရှေးရှေ့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြပါသည်။ ကမ္ဘာတွင် ဝါဒရေး တဘက်စွန်း ရောက်နေကြသော ကွန်မြူနစ်များ ၏ အတွေးအခေါ် နှင့် လုပ်ရပ်များ ကဲ့သို့ပင် တဘက်သတ်ကျသော ဘာသာရေး ရှုထောင့်တခုတည်း ဖြစ်သော သုံးသပ်၍ မမှန်မကန်၊ မမျှမတ၊ ကြိတ်ပြုမှု ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြပါသည်။ မူဆလင်များ ၏ ဂျာဂါး မှုများ နှင့် အာဂျင်တီးနားတို့ ဆောက်ရေး စိတ်ကူး ယဉ်မှုများ မှ ကမ္ဘာသို့ ကမ္ဘာသားများ အတွက် ကြီးစွာ သော အန္တရာယ်တစ်ရပ် ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ မူဆလင်တို့သည် မည်သည့် နိုင်ငံကို မဆိုနည်း မျိုး ဝံ့ဖြူ ထူးချွန်စွာ စီမံဝင် ရေခဲကန်
ပြား လျှင် မူဆလင်လူဦး ရေများ လာသည့် နှင့် တပြိုင်တည်း မူဆလင်သီး ခြား ပြည်နယ် -
တော်ဝင် ဆိုပြီး ထိုနိုင်ငံ၏ ပြည် ရေး ပြည် ဂျာဏယ် ရွှေတို့တွင် ပါဝင် စွက် ဖက်ကား၊ စစ် -
ရေး အရအထူး ထိုက်ခိုက် ဂုဏ် မလိုအား တို့၏ လက်တွင်း သို့လုံး ပါး ပါး ရှိကု ရေခဲကန် သွား
ဝေ မည်သ ဖြစ်သည်။

၇။ မိမိတို့ နိုင်ငံ မှဘူး သီး တော် နှင့် မေ ဝင် တော် ခြံတို့ မှ ဝင် ဂွား သေ ဝ
သ ဝ တေ များ ဖြစ်ကြ ရုံ မှ မက၊ ယခု အ ခါတွင် ဂိုဏ်း ဂျာ ပြည်နယ် ဂုဏ် ရေး အား လက်သိတ် -
ထိုး ဖြိုက်၍ ထိတ်တန်း တင် နေကြပြီး ဖြစ် ပါသည်။ အခြား သေ ဝ တိုင်း နှင့် ပြည်နယ် အသီးသီး
တို့သည်လည်း မူဆလင် ဘင်္ဂလီ ကုလား များ ပြန် နှံ့ ဝင် ရေခဲကန် နေထိုင် မှာ ကြောင့်၊ ဤနည်း
နှင် နှင် အခြေအ နေ ဆိုး ဝါး စပြု လာ ဖြစ် ဖြစ် ပါသည်။ ဂုဏ် ပြည်နယ် မြို့ များ နှင့် ကျေး ဝှာ -
များ တွင် တဘက် နိုင်ငံ မှ ဘင်္ဂလီ များ ဝင် ရေခဲကန် များ နှင့် အမျိုး တူ မူဆလင် ဘင်္ဂလီ လူဦး
ရေ ပြန် ပွား မှာ မှာ ဝိုင်း ဝိုင်း စ ရေး၊ ဝိတ် မ အေး ဘွယ် ဂျာ ဖြစ် ဂုဏ် သို့ အခြား တဘက် တွင်
လည်း အလား တူ ဝှာ ပင် ဂွမ်း ပြည်နယ်၊ မွန် ပြည်နယ်၊ ကရင် ပြည်နယ် တို့တွင် သာ မက၊ -
ပြည် ထေ ဝင် ဝှာ အဓိက ဂုဏ် မြို့ မြို့ ပြီး များ ဦး မိမိတို့၏ ဘိုင်း ဂင်း သူ အမျိုး သမီး များ နှင့်
ပေါင်း သင်း နေထိုင် မှာ များ ၊ အထူး များ ပြား လာ ကာ သွေး နှော ခြင်း ဖြင့် မူဆလင်
အင်အား ဝှာ များ အချိန် နှင့် အမှတ် တွား လျက် ဂို နေကြ ပါသည်။ အမှန် မကန် သေ ဝ အ -
တွေး အခေါ် များ နှင့် လုပ် ဆောင် ချက် များ ကြောင့် ကန္တာ နှင့် အဝှမ်း တွင် ကွန်မြူနစ်
များ အချင်း ချင်း တွဲပြု သတ်ဖြတ်၊ ထိုက်ခိုက် ခဲ့ကြ သည့် နည်း တူ လူ မူ ရေး တွင် ဂိုင်း ခိုင်း
သေ ဝ၊ ဂိုယ် ချင်း ဝှာ နှာ မှာ ဖြင့် မှာ တွေး ခေါ် မြေ ဝှာ လုပ် ဆောင် ခြင်း မဂ္ဂါး -
သေ ဝ၊ မူဆလင် နိုင်ငံ အသီး သီး သည်လည်း အချင်း ချင်း သတ်ဖြတ် ထိုက်ခိုက် လျက် ဂိုကြ ပါသည်။
မူဆလင် တို့သည် ယနေ့ ကန္တာ တွင် တပါး နိုင်ငံ တို့၏ နိုင်ငံ ရေး ၊ လူ များ နှင့် ဝိတ် ခါတ် နေ
ဂျာ တို့ကို ထေ ဝင် ဝှာ နှာ ခြင်း မဂ္ဂါး၊ အဂျာ ဂျာ တွင် မူဆလင် ဘာ သာ ရေး ဂျာ အယူ -
အဆ ဖြင့် အဆုံး အဖြတ် ပြု၍ ငါတ ကော ကော နေကြ ပါသည်။ အကယ်၍ သာ ယနေ့ ကန္တာ ကြီး တွင် ၊
မူဆလင် နိုင်ငံ များ ထက် အင်အား သာ လွန် သေ ဝ အခြား အကြား သေ ဝ အင်အား ကြီး နိုင်ငံ
များ မဂ္ဂါး သေ ဝ၊ မူဆလင် တို့၏ အန္တရာယ် မှာ ကန္တာ ကြီး အတွက် မတွေး ဝှာ ဂျာ ပင် ဖြစ်
ပါသည်။ အာ ဂျာ အစွ ရေး ပြဿနာ များ နှင့် ဆီး ဂိုး ယား ၊ လီဘာ နွန် ၊ အစွ ရေး ၊
ပါလက် ဝှာ ဝှာ ပြဿနာ ပေါင်း ဝှာ အတွင်း မှ ဝှာ ၊ အရေး ၊ နိုင်ငံ ရေး ကိစ္စ ဂျာ တို့တွင် -
မူဆလင် ဘာ သာ ဝှာ တို့၏ ဘာ သာ ရေး ဂျာ နှင့် လူ များ ရေး အစွန်း ရေခဲကန် အတွေး အမြင်
များ ၊ လုပ် ဂျာ များ ကြောင့် အရွှေ အလယ် ပိုင်း ပြဿနာ သည် နေ ဝင် အင် - ဝှာ - နှစ် -
အတွင်း တွင်လည်း ငြိမ်း ချမ်း ရေး ဂျာ ဦး မည် မဟုတ် ပါ။ လီဘာ နွန် နိုင်ငံ တွင် ၁၉၃၂ -
ခု နှစ် သန်း ခေါင် ဝှာ ဂျာ အဂျာ ၊ လီဘာ နွန် နိုင်ငံ ဦး ချစ် ဝှာ နှစ် ဦး ရေ သည် မူဆလင် -

ဦး ရေထက်ဆနည်း ငယ်များ ခဲ့သော်လည်း ၊ ၁၉၇၅ - ခုနှစ်တွင် မုဆလင်လူဦး ရေ
 က ၇၁ ခိုင်နှုန်း ၆၀ ထိရှိလာခဲ့သည်။ ၁၉၄၀ - ခုနှစ်တွင် ဆွစ် ရေး နိုင်ငံထုထောင်
 မှုကြောင့် မုဆလင် (ပါလက်စတိုင်း) ဒုက္ခသည်များ လိဘာနွန် နိုင်ငံအတွင်း သို့ဝင် -
 ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လည်း ကောင်း ၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရော်ဒနီ နိုင်ငံက ပါလက်စတိုင်း
 များ ကို မေောင်း ထုတ်ခြင်း ကြောင့် လိဘာနွန် နိုင်ငံသို့ ခိုလှုံလာကြခြင်း ကြောင့်လည်း -
 ကောင်း ၊ လိဘာနွန်တွင် ပါလက်စတိုင်း စစ် ပြေး ဒုက္ခသည်သုံး သိန်းအထိ ရှိခဲ့သည်။ ထိုအခြေ
 အနေများ ကြောင့် လိဘာနွန် နိုင်ငံ ရေး ချိန် ခွင်လွှာတွင် မုဆလင် အင်အား စုကအ ရေး
 သာလာခဲ့သည်။ လိဘာနွန်၏ ငြိမ်း များ ကိုလည်း အစွလ ဝတ်ဘာသာ ရေး ကိုအခြေခံသော
 ဒေသများ အဖြစ် ခွဲခြား သတ်မှတ်လာခဲ့သည်။ မုဆလင် ထိုသည်လိဘာနွန် နိုင်ငံကို နှစ်ခြမ်း
 ခွဲရန် ဒဂုတ် မုဆလင် များ သည် ၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ နိုင်ငံတကာထိန်း သိမ်း ရေး တစ် ဖွဲ့များ ကို
 ပင် ၊ တုပြိုင် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသည်။ လိဘာနွန် တစ် မ တော်အတွင်း ရှိ မုဆလင် အရ ဝှိ နှင့် -
 စစ်သည်တို့သည်လည်း လိဘာနွန် တစ် မ တော်အား သစ္စာ ဖောက်လျက် ၊ ဒဂုတ် မုဆလင် ပြည်
 သူဝင် များ နှင့်ပူး ပေါင်း သွား သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ လိဘာနွန် နိုင်ငံတွင် ၁၉၈၁ -
 ခုနှစ် ဖြေလှယ်ပတ် ခဲ့သော ပြည်တွင်း စစ်ပွဲမှ ပြီး ဆုံး ခြင်း မရှိသေး တဲ ၊ ဒဂုတ် ယာန်
 နှင့် မုဆလင် များ ဆက်လက်တိုက် ခိုက်လျက် ရှိကြသည်။

၈။ ဒုဒ် နိုင်ငံ အရေး အခင်း တွင်လည်း မုဆလင် များ သည်လူဦး ရေဖြင့် ဖိအား
 ပေး ၍ မမှုမတ သော အခွင့်အရေး များ ရယူလာသဖြင့် ၊ ဒုဒ် နိုင်ငံ သည် ၁၉၆၀ - ခု -
 နှစ် ဝှိ ရက်လတွင် ပြင်သစ် ထံမှ လွတ်လပ် ရေး ရရှိခဲ့ပြီး နောက် ဒုဒ် နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း မှ
 အစွလ ဝတ်ဘာသာ ဝင် မုဆလင် များ နှင့် တောင်ပိုင်း မှ ဒဂုတ် ယာန် ဘာသာ ဝင် များ
 သည် ပြည်တွင်း စစ်ဝတင် ဖြစ်ပွား ခဲ့ကြသည်။ လူဦး ရေ ၂ ဒဿမ ၇၅ သန်း ရှိပြီး အ -
 များ စုမှ အစွလ ဝတ်ဘာသာ ဝင် များ ဖြစ်ကြသော လစ် များ နိုင်ငံ၏ ခေါင်း ဆောင်
 ဂါဒါဖီသည် ၊ ၁၉၇၃ - ခုနှစ်တွင် တတိယ မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင် ရာသီ ဝ ဂိုတု သော အယူအဆ -
 တခုကို ချမှတ်၍ ၊ အရင်း ရှင် ဝ နတ် နှင့် တွန် မြူ နတ် တို့ကို ဆန့်ကျင် ကြောင်း နှင့် အစွလ ဝတ် -
 ဘာသာ ရေး ၍ မွန် မြတ် ကောင်း မွန် မှ ကို ပြန်လည် ရှင် သန်လာ စေ ရေး အတွက် ၊ လစ် များ
 နှင့် အာရပ် နိုင်ငံ များ အပေါ် ခွဲသော မတမုဆလင် နိုင်ငံ များ အပေါ် တွင် ပါပြု ဇာလွန်
 မိုး ရေး ကိုကြီး ပမ်း လျက် ရှိသည်။ အခြေအနေ ပိုမို ဆိုး ဝါး ဝေ သော ဂါဒါဖီ၏ လုပ် ရပ် တ
 ခုမှ တကနွာ ပေါ် ရှိ ဆိုး ခိုး တိုက် ခိုက် ၊ ကြမ်း ကြုတ် ရက် စက် စွာ အဖျက် လုပ် ဝန်း များ ကို ပြု -
 လုပ် လျက် ရှိ သည့် မုဆလင် မြောက် ကျား များ အား ဒေါ်လာ ဝေ ပေါင်း များ ဝွာ အတု အ
 ညီ ပေး လျက် ရှိ သည့် လစ် များ နိုင်ငံ သည် ၊ ဒုဒ် နိုင်ငံ ပြည်တွင်း ဝတ် ပွဲ တ လျှောက် တွင် ၊ မုဆလင်
 သူပုန် များ ဘက်မှ ဝင် ရောက် ကူညီ ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ - ခုနှစ် တွင် ဒုဒ် နိုင်ငံ တောင်ပိုင်း -
 သား ဒဂုတ် ယာန် သမ္မတ မာလ် လွန်း နှင့် မြောက်ပိုင်း သား မုဆလင် ဝန်ကြီး ချစ် -
 တာဘ ရေး တို့ လက် နက် ကိုင် ပဋိပက္ခ ဖြစ် ပွား ရာတွင် ၊ မုဆလင် ဝန်ကြီး ချစ် တက် မှ ဝင် -

ရေဘက်ကုဏ္ဍိတိုက်ခိုက်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ - ခုနှစ်အတွင်း ကလည်း လတ်ဗျား တပ်သား
 ၃၀၀၀ နီးပါး သတ်ချိန် နိုင်ငံအတွင်း သို့ဝင် ရေဘက်ခွဲကြသည်။ ဂါဒါဖီသည်လတ်ဗျား -
 နိုင်ငံ၏အစိမ်း ရေဘက်တပ်မဟာ ၁၀၀၀ မူဆလင်နိုင်ငံခြား သား တပ်များ ဖြင့်၊ -
 တူနီးရှား နိုင်ငံအား ကျူးကျော်ဝင် ရေဘက်ခွဲခြင်း စသော အခြား မြေခက်မြား
 စွာ သော ဂါဒါဖီ၏ မမှန်မကန်ကျူး ကျော်စွက်ဖက်မှုများ သည်၊ အစွလဝါဒဘာသာရေး
 တခုတည်း ကိုသာဦး ထိပ်ထား သော မူဆလင်တို့၏ လုပ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ အိမ်နီးချင်း -
 နိုင်ငံများ ဖြစ်ကြ သော ပါကစ္စတန်နှင့် ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ် နိုင်ငံတို့ကို ကြည့်မည်ဆိုပါကလည်း၊ -
 အရသာတွင် အစွလဝါဒအတွေးအခေါ်တခုတည်း ဖြင့်သာ ပြုမူကျင့်ကြံလျက် ရှိကြသည်။ ယနေ့
 အာဂျင်တီးနား အပါအဝင် မူဆလင် နိုင်ငံများ ၊ အစိကရင်ဆိုက်တိုက် နေသော စစ်ပွဲသည်
 လူဦး ရေဖြင့်လွှမ်းမိုးနေသော နှင့်ဘာသာရေး စစ်ပွဲဖြစ်ပြီး ၊ ယင်း တို့၏ အစိကရင်မှန်း
 ခက်မှာ ၊ ရေရှစ်လတ်လွတ်မြောက်ရေး နှင့်၎င်း အား အာဂျင်တီးနား အစွလဝါဒအချက် အ
 ခြားအာဏာ အောက်ရှိ နိုင်ငံတို့ ရေ ဝင်ဖြစ်သည်။ အိရစ် နိုင်ငံ၌လည်း လူဦး -
 ရေ ၄၃ သန်း ခန့်ရှိသည့်အနက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း မှာ ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာကို
 တွယ်သောတိုင်းရင်းသားများ ဖြစ်ပြီး ၊ ကျန်အများစုမှာ မူဆလင်များ ဖြစ်ကြသည်။
 ၁၉၈၁ - ခုနှစ်ကတိုက် ဂိုမြို့၌ မူဆလင်များ နှင့် ခရစ်ယာန်များ အကြား ပဋိပက္ခဖြစ် -
 ပွားခဲ့ရာလူ ၁၇ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ထိုအရေးအခင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သမ္မတဆဒတ်၏
 အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ အပေါ်တွင် နိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲတရပ်ကို
 ပဲရု၌ ခံပေး နိုင်သည့် ရေ ၁၂ သန်း အနက် ထောက်ခံ ၉၉ ဒသမ ၅ ရာ -
 ခိုင်နှုန်း ရရှိခဲ့သည်။ သမ္မတဆဒတ်အနေဖြင့် မှုတစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း ၊ သမ္မတ -
 ဆဒတ်အား အိရစ် အမြောက်တပ်မှဘာသာရေး အစွန်း ရေဘက်ဝင် ဗိုလ်တဦး ဖြစ်သူ -
 “ ခါလက်အာမက် ရှော်ကီဆဲလ် အစွလဝါဒဘာသာ ” ဆိုသူမှဦး ဆောင်၍ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။
 လုပ်ကြံသူစစ်ဗိုလ် အစွလဝါဒဘာသာ မှာတရား မဝင် ကျေညာထား သော အစွလဝါဒဘာ -
 သာရေး အစွဲအစည်း တခုဖြစ်သည့် “ ဆဲလ်တပ် ဖါဝါဟီရုရ ” အစွဲဝင်တဦး ဖြစ်သည်။ -
 ဆဒတ်လုပ်ကြံခံရခြင်း အတွက် ၊ မူဆလင်မဟုတ် သော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီး များမှာ ၊ ကြီးစွာ -
 ဝမ်းနည်း တုန်လှုပ်မိကြောင်း ဖော်ပြကြ သော်လည်း ၊ မူဆလင်ဘာသာတူဖြစ် သော -
 လတ်ဗျား ၊ ဆီးရီးယား ၊ အီရန်၊ အိရစ် ၊ ရီးယား နိုင်ငံနှင့် ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်
 ရေး အစွဲတို့ကမူ ၊ သစ္စာဖောက်တဦး သေဆုံး မှုအတွက် ဝမ်းနည်း မှုမရှိကြောင်း ပြော
 ကြား ခဲ့ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ဗမာများ နည်းတူ ၊ ဤမှတရား လွန်အစွန်း ရေဘက်
 နေသော မူဆလင်တို့သည် မိမိတို့မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သို့ဝင် ရေဘက် နေထိုင်ကြလျက် ရှိ
 ဤအရေး သည် အမျိုးသား အရေး ၊ နိုင်ငံတော်၏ အရေး ဖြစ်လာပေသည်။

၉။ မိမိတို့ နိုင်ငံအတွင်း သို့ဝင်လာမစေ ဝင် ရောက်လျက်ရှိ နေကြ သော မုဆလင် တို့၏ ပင် ရင်း နိုင်ငံ မှာဘက်လား ဒေ့ဂျီ ဖြစ် ပါသည်။ ဘက်လား ဒေ့ဂျီ မုဆလင် များ - သည် မြန်မာ နိုင်ငံသို့ ဝင် ရောက် ရန် ပထမ အ နေအထား အ ရအတ္ထ နိလွယ်ကူ ပါသည်။ လွယ်ကူ ရှိမှသာ မက သေး သာ၊ ဝင်လာကြ သော မုဆလင် များ အတွက် လုံခြုံ ရေး မှအစ၊ စား ဝတ် နေ ရေး အထိ၊ စိတ်ပူပင် စေ ရာ ပင် မလို ပါ။ ယင်း တို့အတွက် မ ကြောင့် မကူ၊ မ ကောင်း မ တရား ဖြစ် ပေ T နေသည့် အ ခြေအ နေတရပ် မှာ၊ ယင်း တို့ ဝင် ရောက် လာကြသည့် နှင့် တဖြိုင် နက် ယင်း တို့၏ ဇိတ်တူသား များ တည် ဆောက် ထား ပြီး ဖြစ် သော အမာ ခံနယ် မြေအတွင်း သို့ ဆိုက်ဆိုက် ဖြိုက်ဖြိုက် လုံခြုံစွာ ရောက် ရှိ နိုင်ခြင်း ကြောင့် ဖြစ် ပါသည်။

၁၀။ ဘက်လား ဒေ့ ဂျီအစိုး ရတွင် အလုပ်လက်စွဲ ဝတ် မွတ် ခေါင်း ပါး သည် ပြဿနာ မှအကြမ်း ဘက် မှာ များ ၊ ရာဇဝတ် မှာ များ ၊ ဒုစ ရိုက် မှာ များ ၊ နိုင်ငံ ရေး မတည်ငြိမ် မှာ များ ဖြစ် ပေ T လျက် ရှိ ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အစိုး ရတွင် လူထုအတွက် စား ဝတ် နေ ရေး ပြဿနာ ကြီး ထွား နေစဉ် ဘက်လား ဒေ့ ဂျီ နိုင်ငံအတွင်း မုဆလင်ဘာသာ ရေး ခေါင်း ဆောင် များ နှင့် မြန်မာ နိုင်ငံအတွင်း မုဆလင်ဘာသာ ရေး ခေါင်း ဆောင် များ ၊ အစိုး ရ ဝန်ထမ်း ပဿာတတ် မုဆလင် များ ၊ နိသယနာ ရေး ၊ ဘာသာ ရေး ၊ လူမျိုး ရေး ထု - ထောင် ရန် ပူး ပေါင်း လျှပ် ရှား မှာ များ အရ ၊ ဘက်လား ဒေ့ ဂျီ နိုင်ငံအစိုး ရ၏ နိုင် ငံ ရေး ပြဿနာ ကို တနည်း တစုံအား ဖြင့် ဝင် ရောက် ဖြေရှင်း ပေး သကဲ့သို့ ဖြစ် ပေ T လာ ပါသည်။

၁၁။ ဘက်လား ဒေ့ ဂျီ နိုင်ငံအတွင်း ရှိ ဖြစ် နှင့် ကျေး ရွာ များ အတွင်း အုရဒုဘာ သာ ၊ ဘက်လိဘာသာ များ ဖြင့် စိတ်ဝင် စား ဘွယ် ရာ ၊ စာ ရွက် စာ တမ်း များ ကမ်း - လှမ်း ခြင်း ၊ ဘေး သိချင်း များ ဖြင့် သိဆို တီး မှတ် လှုံ့ ဆော် ခြင်း များ ပြုလုပ် လျက် ရှိ ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ် ကြ ရာတွင် ရေး သား မှာ သိဆို မှာ များ ၊ နိအဓိ ဗြိယ် ဖေ T ဆောင် ချက်အကုဉ်း ကို တင် ဖြေ ရ သော် သင်တို့၏ နေထိုင် ရာ ဒေသသည် ၊ သင်တို့အား လုံး ၊ နိမိဘညီအစ်ကို ၊ မောင်နှမ များ ၊ ဆွေမျိုး သား ချင်း များ ၊ အဆမတန် အင်အား ကြီး မား တိုးတက် လာ မှာ ကြောင့် စ အနပ် ရိက္ခာ ချို့လျက် ရှိ ပါသည်။ သင်တို့ နှင့် နီး ကပ် လျက် ရှိ သော မြစ်တဘက် ကမ်း မှာ မြန်မာ နိုင်ငံ သည် ဆန် ရေ စပါး ၊ စားနပ် ရိက္ခာ များ စား မကုန် နိုင် အောင် စုဝံ့ လျက် ရှိ သည်။ စား သောက် စေ ရာ ပေါ များ ရှိ မှသာ မက သေး သာ၊ သွား လာ နေထိုင် ရေး အတွက် လည်း စိုး ရိမ် ပူပန် စေ ရာ လုံး ဝ မှ ရှိ ပါ။ လမ်း ဘေး ရေဘုံဘိုင် နှင့် ရေတွင်း ရေဆန် များ တွင် လည်း ရေခဲ မေ့ လှပ သည် ၊ လှ ပျံ ဖြူ အမျိုး သမီး များ ကို ၊ လုံ ချစ် ရင် - လျား နှင့် ရေခတ် လျက် ရှိ သည် ကို တွေ့မြင် နိုင် ပါသည်။ သင်တို့၏ စား ဝတ် နေ ရေး အေးငြိမ်း သာသာ စေ ချို့သွား နိုင် ကြ သည်။ သင်တို့၏ တဝတိုး တက်ကြီး ပွား ရေး တခုတည်း သာ မက ၊ အလွန် လှပ ရေခဲ မေ့ ဖြီး ချစ်စဖွယ် အမျိုး သမီး အ ရေခဲ အလှ များ ကို လည်း ၊ အိမ် ထောင်

ပြု၍ အစွယ် ၁ ဝိသယ န ၁ ပြန်ပွား စေ ဂန်သယ န ၃ အကျိုး ကို ဆောင်ရွက်ကြ လေ ၃ ။ ။
၅၅ ဖြစ်ပါသည်။

၁၂။ အထက်ပါလှူဆောင်ချက်များ အရ မူဆလင်များ ၎င်းတို့၏ ကျေးဇူးတင်အထည် -
ဖော်လှူက်ရှိသော အကျိုးဆက်များ ကို တွန့်တော်တိုတိုင်း ရင်း သား ညီအစ်ကို မေမောင်နှမ
များ အဘို့၊ သား ဝဉ်မြေး ဆက်ဒုက္ခများ ကြီးထွားရမည်မှာ မလွယ်ပါ။ ယင်း တို့၏ နိုင်ငံတွင်
လူဦး ရေထိန်း ချုပ်နှောင်ခြင်း အထက်ပြုလုပ် နေကြ ရသော်လည်း ၊ မိမိတို့ နိုင်ငံတွင် ကား
မိမိတို့တိုင်း ရင်း သူအမျိုး သမီး များ အပါအဝင်၊ မယား လေး ငါး ယောက်ဆီစ် -
ထောင်ပြု၍၊ မူဆလင်ကလေး များ ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း ဝမ်း
တန်တား ကြရပါမည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် မူဆလင်ကလေး များ ၎င်းတို့ ပျက် ကမ်း -
ပျက်၊ ပေါက်လွတ်ဝံ့သော တိုး ပွား နေသော လူဦး ရေကြောင့် ဝတ်မှတ်မှုအား သာမက၊
မိမိတို့ နိုင်ငံအဘို့အား ပေါင်း ဝံ့ဖြင့် ကဆိုး မိုး ရွှေဘင်္ဂလား မည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။

၁၃။ ယင်း တို့၏ အကျိုး စီး ပွား တခုတည်း ကိုသာ ရှိမြင်သုံး သတ်ပိတ်ပါဝင်ဝံ့ ။
ကြသော မူဆလင်တို့ ဖ ဆ ပ လ ခေတ်တွင် တစ်စုံတစ်ခု ဆိုမျှ များ ကို ဖော်ပြရ -
သော် ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ချုပ်ချုပ် ခွင့်နယ် မြေများ သတ်မှတ်ပေး ရေး ၊ ဖယ်ဒရေးရှင်း ဝန်ရုံးများ
အရ၊ တန်း တူရည်တူကိုယ်ဝံ့ ။ ဂွယ်ရွေး ချယ်ဝေလွတ်ခွင့်၊ တန်း တူရည်တူပူး ပေါင်း ။
ဆောင်ရွက်ရေး မူများ ၊ ရခိုင်တိုင်း ကာကွယ်ရေး နှင့် ဝတ်ဆောင်ဆိပ်ကမ်း အစီအစဉ်
ချုပ်ရေး ကို၊ ရခိုင်လူမျိုး နှင့် မူဆလင်များ ငါး ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း စီအညီအမျှ ပါဝင် ဝေ -
ရန် ။ အမေရိကန် နိုင်ငံတွင် ပြည်နယ်တခုစီကို ကိုယ်ဝံ့ ။ ပြည်နယ်အထက်လွှတ် တော် ဦးအခြား
ပြည်နယ်များ နည်း တူမူဆလင်ကိုယ်ဝံ့ ။ ဂွယ်ရွေး အညီအမျှ ဝေလွတ်ခွင့်ပြုရန် ။ အမေရိကန်
နှင်ဆို့စာလန် ဖယ်ဒရေးရှင်း ဝန်ရုံးများ အတိုင်း ဝတ်ဆောင်ဆိပ်ကမ်း အစီအစဉ် ချုပ်ရေး
နှင်ဆို့စာလန် ကာကွယ်ရေး ကိစ္စများ တွင် ဆောင်ရွက် ဝေရန်အပြင် ။ ဝန်ကြီး များ ။
အဖွဲ့နှင် ဥပဒေပြုလွှတ် တော်တွင် အခြား လူမျိုး ဝုများ နည်း တူ ။ မူဆလင်တို့အား ။ ကိုယ် -
ဝံ့ ။ ဂွယ်အညီအမျှ ရရှိ ဝေရန် ။ ရခိုင်တိုင်း ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ဝံ့ အဖွဲ့အစည်း များ နှင့် ရဲတပ်
တို့တွင် ပူး တွဲ ဆောင်ရွက် ရေး မူအရ ။ မူဆလင် များ အား ငါး ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း ထည့်
သွင်း ၍ ပြန်လည် ဖွဲ့စည်း ပေး ရန် ။ ဝတ်ဆောင်ဆိပ်ကမ်း ။ ဒုတိယမြို့တော် ဝန် ။ တိုင်း မင်း
ကြီး ။ ဒုတိယတိုင်း မင်း ကြီး စသော ရာထူး များ တွင် မူဆလင် နှင့် မူဆလင် မဟုတ်သူ များ -
အလှည့်ကျ တာဝန်ထမ်း ဆောင် ဝေရန် ။ အလှည့်ကျ တာဝန်ထမ်း ဆောင် ဝေရန် တွင် ။ တိုင်း
မင်း ကြီး နှင့် မြို့တော် ဝန်တို့ကို မူဆလင်တို့အား ပထမဦး ဆုံး ခန့်အပ် ဝေပြေး ။ ၂ နှစ် -
၁ ကြိမ်လွယ်၍ ။ မူဆလင် မဟုတ် သော သူ များ အလှည့်ကျ ဝင် ရောက်ရန် ။ ဗဟိုအစိုးရ အ -
ဖွဲ့တွင် မူဆလင် ရေး ရာဝန်ကြီး ခန့်ထား ပေး ရန် ။ အောက်လွှတ် တော်တွင်လည်း အခြား
ပြည်နယ် နှင့် တိုင်း များ နည်း တူကိုယ်ဝံ့ ။ ဂွယ်အညီအမျှ ဝေလွတ်ခွင့် ပေး ရန် ။ လူမျိုး ဝံ့ပါ

ဝင် သော တွန်ကရက်ကိုး တခုစွဲဝင်း တည် ထောင် ပေး ပြီး ၊ လူမျိုး စုယဉ် ကျေး မှာ နှင့်
လူမျိုး ရေး ဖွံဖြိုး တိုး တက် ရေး အတွက် အခြား လူမျိုး စုများ နည်း တူ ၊ မူဆလင် ကိုယ်စား
လွယ် များ အညီအမျှ ဝေလွှတ် ခွင့်ပေး ရန် ။ လက်နက် ကိုင် တစ် ဖွဲ့ ၊ ပညာ ရေး ၊ တရား -
ရေး စသော ဗဟိုဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်း များ တွင် ၊ မူဆလင် တို့အား ခန့်အပ် ပေး ရန်
အပြင် ၊ ယင်း တို့အတွက် အာမခံချက် ပေး ရန် ။ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့၏ လူနည်း စုများ အခွင့်အ
ရေး အတွက် ကာကွယ် ပြဌာန်း ပေး ချက်များ အရ ၊ မူဆလင် ဘာသာ ရေး နှင့် ယဉ် ကျေး
မှ ၊ ပညာ ရေး ၊ လူမျိုး ရေး ကိစ္စတို့တွင် သီး ခြား လွတ်လပ် ခွင့်ကိုယ်ပိုင် ပြဌာန်း ခွင့်ပေး
ရန် ။ မူဆလင် များ သည် ထူး ခြား သည့် လူမျိုး စုများ ဖြစ်သည့် အလျောက် ၊ ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေ
ခံ ဥပဒေ တွင် ၊ အာမခံချက် ပေး ထား ရမည့် အပြင် ၊ ၎င်း အခွင့်အရေး များ နှင့် စစ်
လျဉ်း ရှိ တရား ရုံး တိုင်တရား ဆိုင် ခွင့်ရှိ စေ ရမည် ။ မူဆလင် တို့၏ ဓန ဥစ္စာ ပစ္စည်း -
များ ၊ ရေး ဆိုင် များ ၊ စီး ပွား ရေး လုပ်ငန်း များ ကို ထိပါး ခြင်း ၊ ဖျက်ဆီးခြင်း ။
လူယူခြင်း ၊ မတရား သိမ်း ယူခြင်း တို့အတွက် ၊ လျော် ကျေး ပေး စေ ရန် ။ မူဆလင် တို့၏
သဘာဝ ပြော ရေး အတွက် အာမခံချက် ပေး ရန် ။ မူဆလင် ဘာသာ ရေး ဆိုင် ရာ -
ဥပဒေ ပညာ ရှင်ကြီး များ ဆောက်တင် ကွပ်ကဲ တရား ရုံး များ တည် ထောင် ခွင့်ပြုပြီး ၊ -
ယင်း တရား ရုံး များ တွင် မူဆလင် တို့၏ ဂွယ် ဂိုအပ် တရား ဘောင် နှင့် အညီ ၊ ထိမ်း မြား
လက်ထပ် ရေး ၊ အမွေထက်ခံ ရေး ၊ ဘာသာ အတွက် ပစ္စည်း လှူဒါန်း ခြင်း အစရှိ သော -
ကိစ္စရပ် များ ကို စီရင် ဆုံး ဖြတ် ခွင့်အာဏာ ပေး ထား ရန် ။
၁၄။ မူဆလင် တို့၏ ဘာသာ ရေး ၊ လူမျိုး ရေး ၊ ပညာ ရေး ၊ ယဉ် ကျေး မှ ၊ မူဆလင်
ပရဟိတ လုပ်ငန်း အတွက် လှူဒါန်း ထား သည့် ပစ္စည်း ဘဏ္ဍာ များ ၊ ဓလ် များ ၊ ဘာသာ ရေး
စာသင် ကျောင်း များ ၊ သင်္ချိုင်း မြေ များ ၊ သင်္ချိုင်း ဂူ များ ၊ အထိမ်း အမှတ် အဆောင် -
အယောင် များ ၊ ရံပုံ ငွေ များ စသည့် တို့ကို ထိန်း သိမ်း ခိုင် ရန် အတွက် ၊ အုလ်မာ ခေ T -
မူဆလင် ခေါင်း ဆောင် တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်း ပေး ရန် အပြင် မူဆလင် ကောင်စီ တရား ကို တည် -
ထောင် ပေး ရန် ။ အစွဲလှ ဝမ်းအထက်တန်း ကျောင်း များ နှင့် ကောလိပ် ကျောင်း များ
ကို တည် ထောင် ပေး ပြီး ၊ အာဂျိဗီစာ ပေ များ ၊ အစွဲလှ ဝမ်း မိုင်း နှင့် အစွဲလှ ဝမ်း ယဉ်
ကျေး မှ များ ကို သင်ကြား ခွင့်ပေး ရန် နှင့် ခိုင် ဝံ တော် အစိုး ရမှ ထောက်ပံ့ ကျေး များ
ပေး ရန် ။ မူဆလင် ကျောင်း သား များ တက် ရောက် သင်ကြား နေ သော အစိုး ရစာ -
သင် ကျောင်း များ တွင် မူဆလင် ကျောင်း သား များ အား ၊ အုရဒူစာ ပေ ၊ အာဂျိ ဗီ
စာ ပေ နှင့် အစွဲလှ ဝမ်း ဘာသာ ရေး သင်္ဂန်း စာ များ ကိုလည်း သင်ကြား ခွင့်ပြု ရန် ။ -
အုရဒူစာ သင် ကျောင်း များ ကိုလည်း ပိတ်ပင် မည့်အစား တိုး ချဲ့ ဖွင့်လှစ် ပေး ရန် ။ -
မူဆလင် မူလတန်း ကျောင်း နှင့် အလယ်တန်း ကျောင်း များ တွင် ဘာသာ ဂုရ်အား လုံး ကို
အုရဒူ ဘာသာ ဖြင့် သင်ကြား ခွင့်ပြု ရန် ။ မူဆလင် တို့အား ၎င်း တို့အန္တိမ ပါ သော အခြား

စာပေကိုအတင်း အကြပ်မသင်ကြား ခေရန်။ မူဆလင်တို့၏ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ရက်သိက္ခာကို သေး သိမ်ပျက်ပြား ခေမည်အခြေအနေတို့ကိုတား ဆီး ကာကွယ်ပေး ရန်။

၁၅။ မူဆလင်တို့သည် မိမိတို့ရလိုမျှတခုတည်း ကိုသာစိတ်ကူး၍ မမှုမတ၊ ပြုမူကျင့်ကြံတတ်ကြသဖြင့်၊ ယနေ့ကမ္ဘာတွင် ခရစ်ယာန်နှင့် မူဆလင်များ ၊ အခြား လူမျိုးများ နှင့် မူဆလင်များ တို့သာပင် ပဋိပက္ခဖြစ်ကြရသည်မဟုတ်ဘဲ၊ ဘာသာရပ်အရ နိဂရစ်စစ်ပွဲများ နှင့် မူဆလင် နိုင်ငံများ အတွင်း ၊ အစ္စလာမ်ဘာသာရေး အခြေခံဝါဒများ နှင့် ခေတ်မှီတိုးတက်ရေး အလယ်အလတ်လမ်း ခြေခံများ ၊ နိပဋိပက္ခများ ပြင်းထန်လာခြင်း နှင့် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ မကြာခင် ခဏလုတ်ပြန်ခြင်း တို့ကြောင့် မတည်မငြိမ်ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ မူဆလင်တို့၏တဖက်သတ်ကျသော ၊ မြေခက်မြား ခွာသောအလိုဆန္ဒတို့မှာ ၊ ဤကမ္ဘာကြီး တွင်လူသာမန်တို့အနေဖြင့်လိုက်လျော့ဖြည့်ဆီးပေးရန်ဖြစ် - နိုင်အည်မဟုတ်ပါ။ မိမိနိုင်ငံအတွင်း ရှိမူဆလင်များ ၊ နိဂရစ်စစ်ပွဲ ၊ မိမိတို့နိုင်ငံနှင့် ထိုင်း ၊ ရင်းသားများ ထံမှ ၊ ရယူလိုမျှအခွင့်အရေး တို့သည် ၊ တရားမျှတမှုကင်း ၊ ဝှံ့လှသဖြင့် ၊ မူဆလင်တို့၏တရား မျှတမှုကင်း ၊ ခွာသောစိတ်ကူး ဖြင့် ၊ လက်တွေ့တွင်တတက်ဝေဝင်းနင်း ပြုမူကျင့်ကြံတတ်ကြသောအကျင့်ဆိုး ၊ ဝိုက်ဆိုး များ သည်ပင်လျှင် ၊ မိမိနိုင်ငံအတွင်း ၊ ဦးဆောင်ခတ်တွင် ပေ၇ ပေါက်လာ ခြင်းပြုသော ခရစ်ယာန်များ ပင်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်အစွဲအစည်း အကွင်း မှ မူဆလင်များ လျှပ်ဂြား မှ။

၁၆။ နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ မှုတ်သော သောသောသော ဖြင့်ထိုက်ထိုက်တန်တန် ပေးအပ်သော သောတဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေး တို့ကို ၊ မူဆလင်တို့သည်အလွဲသုံးစား ပြုမူလျက် နိုင်ငံတော်အား သစ္စာဖောက်လျက်ရှိကြသည်။ ရန်ပုံငွေပြည်နယ်မြို့နယ်များ အတွင်းရှိ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း မူဆလင်လျှပ်ဂြား မှုတ်ရန်အတုန်သည့်တစတဖြင့် ၊ အရှိန်မြင့်လာသည့်ကို တွေ့ရှိရသည်။ နိုင်ငံတော်တဝှမ်း လုံး ၊ နိဂရစ်စစ်ပွဲ ၊ အတောအရ ၊ မည်မျှအထိလျှပ်ဂြား မှုတ်ခရီး ပေါက်မြေခက် နေလိမ့်မည်ကို ခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မှုတ်နည်း ငယ်မှုလေဘက် သော - မြို့နယ်အချို့တို့၏ ၊ အခြေအနေကိုအသင့်အတင့် ဖေ၇ပြုခြင်း ဖြင့်တွက်ဆနိုင်မည်ဖြစ်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖေ၇ပြုအပ်ပါသည်။

၁၇။ ဌာနပေါင်း စုံတွင် ဝန်ထမ်း မူဆလင်များ ရှိကြရလျှင် ပိုင်ခွင့်များ ကို - မူဆလင်ဘာသာဝင်များ အတွက်သာ စူးစူး စိုက်စိုက် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဥပမာအား ဖြင့် ၊ ဦးစီး နေရာများ ရှိမူဆလင်အကြီး အကဲတဦး သည် ငွေကြေး ပစ္စည်း ၊ တရားလက်ဆောင်အသုံး ပြု၍ မဖြစ်မနေမူဆလင်များ အား အလုပ်ခန့်အပ်ပေးခြင်း များ ၊ လျှပ်စစ်ဌာနတွင် အခွင့်အာဏာ ရှိသူဖြစ်သူ မူဆလင် နေအိမ်ရပ်ကွက်များ အတွင်း ၊ တတက်ဆင်းနင်း မီးတပ်ဆင်ပေးခြင်း ၊ ပြည်သူ့ရဲတပ်စွဲအတွင်း မှုတ်ခရီးနှင့် တပ်စွဲဝင်များ သည်လည်း ၊ မိမိတို့ဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းမတ်မှုများ ကိုလျစ်လျူထားခြင်း ၊ မမှန်မတန်ရပ် -

တည်ဆောက်ခွင့်ပေးခြင်းများ၊ ကျန်းမာရေးဥပဒေ၊ မူဆလင်ဆရာဝန်တစ်ဦး
 ရောက်ရှိလာကတည်းကဆေးရုံတက်ကုသခြင်း၊ ယားဖွားခြင်း၊ မပြုစုသော
 ဘဏ်လိမ္မားနှင့်ဘဏ်လိမ္မားမများထည့်ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသခံလာကြခြင်း၊
 မူဆလင်ဆရာဝန်မဆဲနေဖြင့်၊ ဘဏ်လိမ္မားမများ၏ကျန်းမာရေးနှင့်ကလေး
 ဖွားမြင်ရေးကိစ္စများကိုဆောင်ရွက်ပျက်၊ ကိုယ်ဝန်ဖျက်ပေးခြင်း၊ မပြုသော်လည်း
 အခြားတိုင်းရင်းသူများအားကိုယ်ဝန်ဖျက်ပေးသင့်လျှင်ဝန်းကို၊ ထွက်ကျယ်စွာဆောင်
 ရွက်ပေးပျက်ရှိသည်။ အလားတူပင်နိုင်ငံဝန်ထမ်းမူဆလင်တိုင်းပတ်လက်လှမ်းမှီသမှု
 မူဆလင်အကျိုးစီးပွားတခုတည်းကိုသာမှန်မှန်ကြီးဆောင်ရွက်ပျက်ရှိကြသည်။

၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်ဘဏ်လား ဒေဂျ်နိုင်ငံနှင့်နိုင်ငံ ယှဉ်ပါက၊ အဖက်ဖက်တွင်
 သာလွန်ပေရသ၊ မြန်မာနိုင်ငံသို့ဝင်ရောက်လာသောယင်းနိုင်ငံမှဘဏ်လိမ္မားသစ်၊
 သဘာဝအားဖြင့်အရသာရသွင်ရောင်ရုံကျေနပ်သည့်အသွင်မျိုးရှိကြသည်။ ဘာသာစွဲ
 လူမျိုးစွဲစိတ်ဓါတ်များရှိဝေကာမူ၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင်နေရသည့်ယင်းတို့၏ဘဝမှာအရှုံး
 မရှိ၊ စားရ၊ ဝတ်ရ၊ နေရသမှုအဖက်ဖက်အမြတ်ချည်းဟူ၍စိတ်ဦးဦးချသားသူ
 များဖြစ်သည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင်ရသဖြင့်ကျေနပ်နေကြသောဘဏ်လိမ္မားအထက်
 ဖော်ပြပါနိုင်ငံဝန်ထမ်းမူဆလင်တို့မှလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံအတွင်းနှင့်နိုင်ငံပြင်ပ
 ရှိမူဆလင်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များမှလည်းကောင်း၊ ဘဏ်လိမ္မားအား၎င်းတို့
 ကျေနပ်ရောင်ရုံမနေကြဘဲ၊ အစွဲလွန်သောသနာပြုနိပွားရေး၊ လုံခြုံရေး၊ နိုင်ငံ
 ရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမျိုးရေး၊ ပြည်သူ့ရေး၊ ရာဇဝတ်ခန့်ခွဲရေးဝ
 သည့်တို့တွင်ဆိုရသအခွင့်အရေးများရရှိရန်မည်သို့မည်ပုံ၊ သွေးစည်းညီညွတ်၍ပျက်
 ဆောင်ရွက်ကြရသည့်၊ နိုင်ငံအတွင်းနှင့်နိုင်ငံပြင်ပကြားတိုင်းတပါးတို့ရှိ၊ မူဆလင်ပျက်
 ရှားများကိုဖော်ပြ၍သွေးဆိုးလှဆောင်စည်းရုံးပျက်ရှိကြသည်။

၁၁။ တက္ကသိုလ်ရပ်ရပ်ရှိမူဆလင်များ၏ပျက်ရှားမှုအခြေအနေသတင်းများ
 နှင့်၊ မြန်မာပြည်တွင်းရှိမူဆလင်၏ပျက်ရှားမှုအခြေအနေသတင်းအရပ်ရပ်ကို
 တယ်လီဖုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရွေးနန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူဖြင့်စေလွှတ်၍ဆက်
 သားနည်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အရေးတကြီးအမြန်ဆုံးဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပျက်ရှိကြ
 သည်။ ဘာသာရေးကိုအကြောင်းပြု၍ပုံမှန်အစည်းအဝေးများ၊ အရေးပေအ
 စည်းအဝေးများကိုမပြတ်တန်းလျှောက်ပြုလုပ်ပျက်ရှိကြသည်။ ဤအစည်းအဝေးများတွင်
 နိုင်ငံဝန်ထမ်းမူဆလင်များနှင့်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်မော်လစ်ဆရာများ၊
 ဗလိဆရာများတို့မှဦးစီးဦးစီဆောင်ရွက်ကြသည်။ ယင်းအစည်းအဝေးများ၌
 ၄၄ တိုင်းအထက်အဖွဲ့အစည်းများမှညွှန်ကြားသော၊ ဘာသာရေးနှင့်နိုင်ငံရေး

ဆိုင် ဂၢအ ရေး ပေၤကိစ္စ ဂုတ် များ အပြင်၊ ဘက် ပေါင်း စုံမှ ဂုတ်ထံ သမ္မ ယေ ဝသတင်း
 များ၊ ဥပမာ၊ လမ်း ခရီး မှ ဂုတ်ထံတင်း၊ ရေး နှင် ဂုတ်ထံတင်း ဂုတ်ထံတင်း များ
 မှသတင်း၊ ပါတီ၊ ကေဝင်တီ၊ ဌာန ပေါင်း စုံမှ ဂုတ်ထံတင်း၊ ဆက်သွယ် ရေး ဌာ
 နအသီး သီး မှ နား ထေဝင် ရေး မှတ်တား ယေ ဝသတင်း များ၊ ရုံး ပေါင်း စုံမှ မူဆင်
 လက်နှိပ် ဝက်ဝေ ရေး၊ တယ်လီဖုန်း အော်ပ ရေတေ၊ ရုံး စစ်တိုမှ ထူး ယူ ရေး မှတ်တား ယေ
 သတင်း ပေါင်း စုံ များ၊ တပ်မ တော်၊ ပါတီ၊ ကေဝင်တီထံအား အခါအား ရွှေ ဝိစ္စ ဝကုန်း
 ရေ နှစ်သွယ် ယာဉ် များ ဖြင့် မေဝင် နှင် ပို့ ဆောင် ပေး ကြ ဂုတ်ထံ၊ မူဆင်လင် ယာဉ် -
 မေဝင် များ ထံမှ သတင်း များ၊ ဝေဠုသတင်း ပေါင်း စုံမှ မှတ်တင်း မှတ် ဂုတ် များ -
 ပြု ဂုတ် ရေး မှတ်ကြပြီး၊ အလေး အနက် ဆွဲ နှင့် ကြ ပါသတင်း။ မြို့နယ် ပါတီ၊ ကေဝင်တီအဆင့် -
 များ သို့ ဗဟိုမှ ညွှန်ကြား ယေ ဝအ ရေး ပြီး နှင် ကြား မျက် များ ကို၊ သိရှိ နိုင် ဂုတ်နည်း များ
 စုံဖြင့် ထေဝင်လှမ်း ကြသတင်း။ မြို့နယ် ပါတီ၊ ကေဝင်တီ၊ အစည်း အဝေး များ တွင် ဂုတ်ထံ
 ဆွဲ နှင့် ဆုံး ဖြတ် စေကာ မူဆင် များ အနေဖြင့် သိရှိ ကြပြီး သာ ဖြစ်သတင်း။ နိုင်ငံ -
 ဝန်ထမ်း မူဆင်လင် အမှတ် များ သတိ ဂုတ်ထံ နှင် အခြား မြို့ကြီး များ တွင် ပြုလုပ် ယေ
 မူဆင်လင် အစည်း အဝေး များ သို့ ယာဉ် ဝန်ဖြင့် ဖြစ် စေ၊ နှင် ယူ ဖြစ် စေ၊ တက် ဂုတ်
 ကြသတင်း အပြင်၊ တ နိုင်ငံလုံး ဂုတ်ထံ များ၊ မေဝင်လင် ဆရာ များ တို့ သတင်း၊ အထက်
 အောက် အစုံ နှင် အဆင့်၊ ရှမ်း ပြည်နယ် မှ မေဝင်လင် ဆရာ သတိ ဂုတ်ထံ နှင် ပြည်နယ် သို့ လမ်း ကေဝင်
 ဂုတ်ထံ မှ လေး တို့မှ မေဝင်လင် ဆရာ တို့ သတင်း သီး ဟေဝင်၊ မေဝင် တေ မြို့ များ အထိ
 လည်း ကေဝင်၊ ဂုတ်ထံ ပြည်နယ် မှ မေဝင်လင် ဆရာ တို့ သတင်း တို့ နှင် ပြည်နယ် အနှံ့ အပြား သို့
 လည်း ကေဝင်၊ မြေခြင်း ဂုတ်ထံ သာ ဝေဠု အလုပ် များ လျက် ရှိ ကြသတင်း။

မြန်မာ နိုင်ငံ အတွင်း မူဆင်လင် များ လက်ရှိ ဝင် ရောက် လာ သတင်း အခြေအနေ။

၂၀။ ဂုတ်ထံ နှင် နယ်အတွင်း ရှိ မြို့နယ် များ သတင်း၊ အများ အား ဖြင့် ဂုတ်ထံ လည်း
 ဝုန်း ဂုတ်ထံလည်း ထေဝင်၊ အနည်း ဆုံး ဂုတ်ထံ ဝင် လမ်း ခရီး လမ်း ကြောင်း ဝုတ်
 လျက် ရှိ ခြင်း ကြောင့် သတင်း ကေဝင်၊ နယ်စပ် ခြင်း ဆက် ဝင် လျက် ရှိ ယေ ဝ နေ ဂုတ်ထံ
 တို့အား မဆိုထား။ နယ်ဆက် ဝင် မှာ မရှိ ယေ ဝ အတွင်း ပိုင်း မြို့နယ် များ သို့ ပင်၊ ဝင် လမ်း
 မစ ရှိ နေ ကြသတင်း ဝင် ရောက် ဂုတ်ထံ ကုသတင်း အရွှေ ဝင် ဝင် ဝင် နည်း မှာ၊ အေး အေး
 မှန် မှန် တစ် ဝင် ဝင် နေ ခြင်း နှင် အစုလိုက် အစုလိုက်၊ အချိန် အချက် ပြုလုပ် ဖြစ် ကြို ဝင် စေ နှင်
 ယေ ဝ နှင် ဝင် ရောက် ခြင်း ဖြစ်သတင်း။ ဗေၤပြ ဝါနည်း လမ်း နှင် သွယ် တို့ ထွက် အစည်း
 ဝင် ယေ ဝ နှင် လမ်း နှင် အချို့ မှာ၊ မူဆင်လင် တက် လို များ အခြေပြု ဂုတ်ထံ ရှိ သတင်း မြို့ ယေ
 မြို့နယ် အစု ဝှာ များ သို့၊ ချိန်း ဆို ဝင် နှင် သတင်း ကြသတင်း တို့ ဝင် လေ ဝင်၊ လှေ၊ သမ္မာ နှင်

ကြီး များ ဖြင့်အစုလိုက်၊ အဆင့်လိုက်၊ ညဘက်တွင် ရေခဲကန်ရှိလာကြပြီး ၊ လက်ခံကြိုဆိုသည့်
 ဘင်္ဂလီများ နှင့်အတူ ကျေး ရွာ ဂုဏ်ထူးများ အတွင်း သို့၊ ဓာတ်ပုံ တည်း ဝင် ရေခဲကန်
 သွား ကြခြင်း ၊ လက်ခံကြိုဆိုသည့် မူဆလင် များ အနေဖြင့်၊ ယင်း တို့၏ ကျေး ရွာတွင် -
 ဖိး ခုန်ဝန်ခံအရ၊ မြန်မာ နိုင်ငံတိုင်း နှင့်ပြည်နယ်အနှံ့အပြား သို့ဖြန့်ခွဲထွက်ခွာသွား
 ကြပြီး ဖြစ် သော ၊ ဘင်္ဂလီ နေအိမ်အလွတ် များ နေရာတွင် ၊ တိုင်း နှင့်ပြည်နယ်အသီး သီး
 သို့ဝင် ရေခဲကန်သွား သော အိစွတ် ၎င်းအိမ်တွင် ၊ နေဘက်ထပ် အိစွတ် အသစ်အား အ
 စား ထိုး ရှိလည်း ကောင်း ၊ မိုဟာမက် ၎င်းအိမ်တွင် မိုဟာမက် အသစ်အား အစား
 ထိုး ရှိလည်း ကောင်း ၊ အိမ်နှင့်လူဦး ရေအပြောင်း အလဲမရှိ ဝေရသံအဝေး ထိုး ဖြည့်
 တင်း နေရာချထား ပေး ခြင်း ဖြစ်၍ ၊ တစ်တရားခက်အခဲအ နှော့ကန်အယုတ်မ ရွေ့ကြို
 ကြပါ။ ဤနည်း လမ်း အရအသွင်သဏ္ဍာန်အား ဖြင့် ၊ မူဆလင် ကျေး ရွာအုပ်စုအတွင်း ၊
 အိမ်ခြေနှင့်လူဦး ရေတိုး လာသည့်ဟုမမြင် မရွေ့စေရဘဲ ၊ မိမိနိုင်ငံ နေရာအနှံ့အပြား
 သို့မရပ်မနား အခွင့်အလမ်း သဘာဝဖြင့် ဝင် ရေခဲကန်နိုင်သည့် ၊ မူဆလင်တို့၏လွှဲကြွက်တ -
 ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှိ နိုင်ငံမှအစိုး ရနှင့်မူဆလင်ဘာသာ ရေး ဂိုဏ်းစု
 များ အရသာ ရွေ့ နေ သော အောင် ရွက်ပုံတနည်း မှာ ၊ မူဆလင်သက်ကြီး ပိုင်း များ ၊
 ကိုမြန်မာ နိုင်ငံအတွင်း သို့သွင်း ခြင်း အား ဖြည့်ပြည့်စုံစုံ များ များ ပြား ပါသည်။
 ဘင်္ဂလီသက်ကြီး ပိုင်း များ ထက်လူငယ်ပိုင်း ကိုဝင် ရေခဲကန် စေခြင်း ဖြင့် ၎င်း အစွဲလွတ်
 ကမ္ဘာ တစ်ဆောင်ကန်ရန်လည်း ကောင်း ၊ နိုင်ငံ ရေး ၊ ဝေး ပွား ရေး ၊ လူမှုရေး ၊
 အကြပ်အတည်း များ ကို ဖြေရှင်း ပြီး သား အနေဖြင့် ၊ အလား အလာ များ ကို မြှော် -
 လင့်ရှုအမြတ်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အရွယ် နိရောက်ပြီး သူများ နှင့်သက်ကြီး ပိုင်း တို့အနေ -
 ဖြင့် ၊ မြန်မာတိုင်း ရင်း သား ဘာသာစကား ကွမ်း ကျင်မှ ၊ ဟန်ပန်စ လေ့ထုံး စံတတ်
 သိနား လည်မှ ၊ တိုင်း ရင်း သား တို့နှင့် ရေခဲကန် နှော့ထိ ရွေ့ရန် မလွယ်ကူမှ ၊ စသည်တို့ ကို
 အဆင် ပြေ စေ ရန် ၊ နှစ်ကလေးအား ဖြင့်အချိန်များ စွာလိုအပ်ပြီး ၊ အခက်အခဲ ပေါင်း
 စုံနှင့် ရွေ့ကြိုရမည့်အပြင် ၊ ဝင် ရေခဲကန်လာစဉ် လော လောလတ်လတ်တွင်လည်း ၊ စားဝတ်
 နေရေး အခက်အခဲ ရွေ့ရမည်။ သို့ဖြစ်၍ အသက် ၆ နှစ်မှ ၁၅ နှစ်အတွင်း ရှိကလေး
 များ ကို ၅ ယောက်မှ ၁၀ ယောက် ၊ ၁၀ ယောက်မှ ၃၀ ယောက်အထိ ၊ အစု -
 လိုက် ၊ အပြုလိုက် ၊ ဘူး သီး တောင်း ၊ မေောင်တော ၊ ရသေ့တောင်းမြို့များ သို့တင် ပို့လာကြ
 သည်။ ဘူး သီး တောင်း ၊ မေောင်တော ၊ ရသေ့တောင်းမြို့နယ်ရှိ မူဆလင်အမျိုးသား များ
 က ၊ ထိုကလေး များ ကို မိမိတို့ မွေး ဖွား သောကလေး ငယ်များ အနေဖြင့် လက်ခံ၍ ၊ -
 တရွာမှတရွာသို့လက်ဆင့်ကမ်း ပြီး နောက် ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ရှိမြို့နယ် ပေါင်း စုံမှ
 တဆင့် ၊ အခြား တိုင်း နှင့်ပြည်နယ် များ သို့ စေလွှတ်ကြသည်။ ထိုကလေး ငယ်များ အား မြို့

နယ်၊ ကျေးရွာ၊ ဂုဏ်ထူးများ၊ ဂြိုဟ်လမ်းများ၊ စီးပွားရေး အဆင်ပြေသော မူဆလင်
 ကြေးငေတစ်များ၊ စားသောက်ဆိုင်၊ ထမင်းဆိုင်၊ ကုန်စုံဆိုင်များ၊ သို့ပါမကုန်၊ -
 ဖြန့်ခွဲပို့ဆောင်၍ ပျောက်ကွယ်သွားကြပါသည်။ ဤမူဆလင်ဘက်လက်လေးငယ်များသည် -
 ၂ နှစ်အတွင်း၊ တိုင်းရင်းသားဘာသာစကား၊ ဘက်စွမ်း၊ မှာနှင့်လေ့ထုံး၊ ဝတ်စားပုံ
 အနေအထား၊ ဘုံကိုသာမက၊ ဝေးပွားရေး မျက်စိပါပွင့်လင်းအောင် လေ့ကျင့်ပြီးအား
 ဖြစ်သွားကြပါသည်။ အရွယ်ရောက်လာကြသည့်ယင်း မူဆလင်လူငယ်များအား၊ မြန်မာ
 နိုင်ငံမှတိုင်းရင်းသားများ၊ သမီးတိုင်း၊ နှင့်အိမ်ထောင်ပြုနိုင်ပါက၊ ယင်းအိမ်ထောင်
 အား စားသောက်နေထိုင်ရေးအတွက်၊ ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန်နှင့်တိုင်းရင်းသား သူ
 အမျိုးအစားတိုင်းအား အိမ်ထောင်ပြု၍ အလွယ်တကူ သဘာဝပြုနိုင်သည့်အတွက်၊ သီးခြား
 ဆုချီးမြှင့်ငွေများကို အလွန်မာအဖွဲ့ကြီးလက်အောက်ရှိ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အား တာဝန်ပေး
 ဆောင်ရွက်စေသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မူဆလင်ကိုယ်စားပြုရင်း၊ တိုင်းရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ -
 ဒေသများတွင် ဖော်ပြပါအလွန်မာအဖွဲ့ကြီးကို ဖွဲ့စည်းထားပြီး၊ ယင်းအဖွဲ့ကြီး၏လက်
 အောက်ရှိ အဖွဲ့ငယ်များမှာ၊ ဗလီဆုပေးချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဘာသာသင်တန်းပြန့်ပွားရေး
 ရုံးငွေအဖွဲ့၊ ဝတ်စားပုံ၊ ဂြိုဟ်လမ်းရေးအဖွဲ့နှင့်လူမှုရေးအဖွဲ့တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် -
 မူဆလင်ထုတရပ်လုံး၏ ကျေးဇူးတင်လှသော မည်သည့်အရာကို၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေး
 တို့အတွက်၊ အခြားသော ဂြိုဟ်လမ်းအဖွဲ့များကိုလည်း၊ အထူးဂြိုဟ်စွာ ဖွဲ့စည်းထား
 ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးတွင်၊ ဘက်လုံးမူဆလင် -
 များ နိုင်ငံတော်၏အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း နေရာရရှိရန်သဘာဝအား
 ထုတ်ဆောင်ရွက်၍ အမြတ်ထုတ်ခွင့်များကို၊ ခပ်ဝေးဝေးသို့ ဖြန့်ဖြူးမည်ဆိုပါ
 က၊ ကုန်းစောင်ခေတ်ပုဂံမင်းလက်ထက်၊ ၁၂၀၀ ခုတွင် ဘက်လုံးမူဆလင် တိုင်ဆက်
 ဆိုသူအား မြို့ဝန်မင်းတိုင်ဆက် အထိသုဏ္ဍိန်း ပြုမြှောက်စားခဲ့ရသော အနောက် -
 မိဖုရားအဆောင်များအတွင်း သို့၊ သူ၏သဘောအတိုင်း ဝင်ထွက်သွားလာခြင်း၊ -
 မြို့တော်အတွင်း မူလဆင်သင်္ဘောပြုရန်တိုင်းရင်းသားများကို မလွတ်မကင်း ပြုမူကျင့် -
ကြံ့ကြံ့ အမရပူရသုတို့မြို့တော်မှတစ်ဆင့် ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း၊ မြို့ဝန်မင်း မူဆလင်ကလေး
 တိုင်ဆက်၏ အာဏာစက်အောက်တွင်၊ လူပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်ခန့်မှာ ဘွင်းပန်း
 သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အဖြစ်သနစ်ဆိုးများကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ အလားတူပင်မဝေးလှသော
 ပါလီမိုနိုလိုပေါက်သည့် ဖဆပလ ခေတ်တွင်၊ သံပုဂံခြမ်းဦးထုပ်ဆောင်းသော -
 မူဆလင်ပါလီမန်အမတ်များမှာ ဖြစ်ကြသော အဗ္ဗဒူလကင် ခေတ်
 ဦးခင်မောင်လတ်နှင့် မစ္စတာ ဂျာနယ်တို့ကဲ့သို့ ဝန်ကြီးများ အဆင့်အထိ၊ နေရာရရှိ ကြ
 ပျက်နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စသော နိုင်ငံ၏အရေးအရာကြီးများကို
 တန်ချက်ပျက်ပြားစေခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်လတ်မှာ တရားရေးဌာနဝန်ကြီးဖြစ်၍

မူဆလင် ရွှေ နေ များ ၊ မူဆလင်ဘာသာ ရေး ခေါင်း ဆောင် များ နှင့်ပူး ပေါင်း ၍ ၊
 မြန်မာ နိုင်ငံအတွင်း သို့ဝင် ရောက်နိုင်ရန်တံခါး ဖွင့်ထား ပေး ပြီး ၊ ဝင် ရောက် -
 လာကြ သော မူဆလင် များ ကိုလည်း ၊ နှိုင်း ရင်း သား အဖြစ်မှတ်ပုံတင် များ ထုတ်ပေး
 ပြီး ၊ အဘက်ဘက်မှအကဲခတ်ပေး ခဲ့ကြသည်။ ယခုအခါတွင်လည်း ၊ လက်ရှိမြန်မာ နိုင်ငံ
 သား ဖြစ် မှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) အရ ၊ အလိုအလျှောက်တိုင်း ရင်း သား ဖြစ်သည့် -
 ထု ၊ ဌာ နေဘာသာတူ ၊ အမျိုး တူ များ ၊ ၎င်းအကူအညီဖြင့် ၊ အမျိုး သား မှတ်ပုံတင်ကို ရှေးဦး ရှိ
 ယူကြ ပါသည်။ ယင်း မှတ်ပုံတင်စာပိုဒ်များ ရရှိသူ များ သည် ၊ မည်သည့်ကို ရန်ကုမ်း ကို မှုမကြောက်
 ကြဘဲ ၊ ဘက်လံတရား ခံဖြတ်သူအား မိမိတို့၏ ဆွေမျိုး ဘိုး ဘွား တို့မှဆင်း သက်၍ ၊ အဆက် မ
 ပြတ် နေထိုင် ခဲ့ ကြောင်း သက် သေခံနိုင်ကြသည်မှာ ၊ မူဆလင်ကုလား များ အတွက်အခွင့်ထူး
 တရပ်ပင်ဖြစ် ပါသည်။ ဝန်ကြီး မစွတာဝါဂျာနယ်သည် ၊ ဝက်မှလက်မှတ်ဝန်ကြီး ဖြစ်၍ ဝက်မှကုန်
 ကြမ်း များ နိုင်ငံခြား မှ ၊ မှာယူတင်သွင်း ရန်အတွက် ၊ ကုလား ကုန်သည်ကြီး ငယ်များ ကို
 သိန်း ပေါင်း များ ဝွာသွင်း ကုန်လိုင်ဝင် များ ထုတ်ပေး ခဲ့သည်။ ပါလီမန် ရွေး ကောက်
 ပွဲ များ ၊ ဦးအာဏာဝါဒီအရွေး ခံဘို့ ၊ အတွက် ၊ ကုန်ကျခံ ဝား ဝိုက် ငွေ များ ကိုရန်ကုန် ၊
 မန္တလေး ၊ မော်လမြိုင် ၊ ပုသိမ်မြို့များ ရှိကုလား ကုန်သည်များ ထံမှ ၊ ငွေသိန်း ပေါင်း
 များ ဝွာ ကောက်ခံ ပေး ခဲ့သည်။ ဝန်ကြီး ဦး ဝါဂျာနယ်ကိုယ်တိုင် ၊ ပန်း ဆိုး တန်း အမှတ် -
 ၆၄ ၊ ဦးနိုင်ငံခြား ဆေး ဝါး ရောင်း ဝယ်ရေး ၊ ဝါဂျာနယ် အင်န် ကုမ္ပဏီကိုတည်ထောင်
 ခဲ့ပါသည်။ အလား တူပင်ထိုဦးကမူဆလင်ဘာသာ ၊ အခွင့်အရေး သာလွန် စေ ခဲ့ သော အ -
 ခြေအနေတရပ်မှာ ၊ နိုင်ငံခြား ရေး ဝန်ကြီး ဌာနအတွင်း ဝန်မှာ ၊ မစွတာ -
 ဘာဝါဒီတန်ဖြစ်လျက် ၊ ပြည်တွင်း သို့ဝင် ရောက်လာ ပြီး ၊ အမျိုး မျိုး အခွင့်ထူး ခံယူပုံဂွား
 နေကြ သော နိုင်ငံခြား သား များ အရေး ကို ၊ ၎င်း ၎င်း ၎င်း အမျိုး သား ရေး မဟုတ်သဖြင့် -
 လက်ပိုက်ကြည့် နေသူဖြစ် ပါသည်။ ထိုအချိန်ကမြန်မာ မူဆလင်ဆို သော အစွဲအဝတ် နှင့် ၊ အစွဲ
 အဝတ် နေဘက်ကွယ် ရှိမူဆလင်တို့သည် ၊ မြန်မာ နိုင်ငံ ရေး ဇာတ် ဝင် ပေ၍ တွင် ၊
 မဆီမဆိုင် ပါဘဲဘက်က ခဲ့ကြသည်။ အထက်မြန်မာ နိုင်ငံတွင် မူဆလင်ထုနှင် မူဆလင် ခေတ်ပညာ
 တတ်များ ၎င်းအင်္ဂါ နိအဝါကိုအကြောင်း ပြလျက် ၊ မြန်မာ နိုင်ငံ၏အဓိကရရှိကြီး တဖြူဖြူ သေ
 မန္တလေး မြို့အား ၊ မူဆလင်မြို့တော်အဖြစ်သတ်မှတ် ခေ၍ ပေါ်သင့် ကြောင်း ၊ လေသံပြတ်
 ခဲ့ကြ သေး သည်ကို ၊ အမျိုး သား ရေး ဝါဒီများ မေ့နိုင်ကြလိမ့်ဦး မည်မထင် ပါ။

၂၁။ တော်လှန် ရေး ကောင်စီ ဝှံ့ဝှံ့ ချ် နိုင်ငံ တော်၏အကျိုး ကိုအဆင့်ဆင့်ကို ၊
 တက်ဆောင် ရွက် ခဲ့ရ ၊ ယနေ့အချိန်တွင်တပတ်ဝန် ဖြစ်လုပ်သား ပြည်သူအား အခြေ ခံ
 ပြီး ၊ နိုင်ငံ တော်၏အကျိုး ဝိုး ပွား ကို ၊ ထိ ရောက် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင် သေး ၊
 အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိ နေ ပါသည်။ မူဆလင်တို့၏ယူပုံဂွား မှာမှာ ဝါဒီများ သည်ယူ၍ မရှိ

သဖြင့်၊ ယ နေ့ကဲ့သို့ သေခံချိန်အခါမျိုး တွင်လည်း ၊ ယခင် ခေတ်အဆက်ဆက်က နေ့၇၁၀၀၀
 ရောက်ယူသည့်နည်း တူ၊ နေ့၇၁၀၀၀ ရေး ကိုနည်း မျိုး စုံဖြင့်အသေအလဲကြီး စား အား
 ထုတ်ဖျက်၍ရှိသည်။ ယင်း တို့ဘက်မှမရမ နေကြီး စား အား ထုတ်မှကြောင့်လည်း ကေဝင် ၊
 မိမိတို့ဘက်မှအကြိုက် ပေး လွှတ်လမ်း ကြောင့် အမှား ညှို့လွှဲ ပြောငါး လျှောက်တတ်သည်။ -
 ပျော့ကွက်၊ ညှို့ကွက်များ ကြောင့်၊ မူဆလင် များ ၎င်း တို့လိုအပ် ရသလို၊ တိုး ၍ ပေါက်မြောက်
 ခဲ့ကြပါသည်။ ဥပမာ ဖေ၇၂၅၇၄ သေ၍ ၊ ကျောက်ဖြူမြို့နယ် ပါတီယုနစ် မှအလုပ်သမား အစည်း
 အရုံး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ၊ မူဆလင်ကုလား ဦး ရွှေအောင်အား ၊ တဘဝန် ပေး ခန့်အပ်ထား
 ကြောင့် သိရှိရပါသည်။ ကျောက်ဖြူမြို့နယ်မှ မူဆလင်ဘင်္ဂလီ များ ၊ ဦး ရွှေအောင်၏အဖွဲ့ရှိ
 အင်အားတို့ တက်ကြီး ပွား လျက်ရှိကြသည်မှာ ၊ အထင်အရှား ပင်ဖြစ်ပါ သည်။ များ စွာ
 သေခံခွင့်အရေး များ ဖန်တီး ပေး နေခြင်း များ အနက်၊ သဘာဝတရားမှာ ၊ -
 ငသန်း သဘာဝကန်း ၊ ရေလုပ်ငန်း ပိုင်နက်ခွဲခြား မှာတွင် ၊ တိုင်း ၎င်း သား ရေလုပ်ငန်း
 ကြီး များ ကိုမျက်ကွယ်ပြု၍ ၊ ဘင်္ဂလီကုလား များ ကိုအခွင့်အရေး ပေး ခဲ့ကြောင်း အထင်
 အရှား ရွေ့နိုင်ပါသည်။ မူဆလင်ကုလား တို့သည်လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အာဏာ ရရှိ ရေး ကို၊
 နည်း မျိုး စုံဖြင့်ကြီး ပမ်း ရယူတတ်ကြသည်။ ဘင်္ဂလီကုလား များ အနေဖြင့်ဦး ရွှေအောင်
 နည်း တူ ပေါက် ရောက်နိုင် အောင် ၊ တိုင်း ၎င်း သား ဘာသာစကား တလုံး မှုမတတ် နား
 စေတာမူ၊ ရခိုင် နာမည်များ ၊ ဗမာ နာမည်များ ၊ အမည်ပေး ခေါ်ဝေါ် နေကြ -
 ပြုဖြစ် ကြောင်း ရွှေ့ရှိနိုင် ပါသည်။

၂၂။ ရခိုင် မျိုး နွယ်စုဖြစ် ပါသည့်တူ၍ဘန်း ပြုလျက်၊ ပြောငါး ပြောငါးတင်း တင်း -
 ဖျတ်ဂွား နေကြ သေခံ ခြေအနေတရပ်မှာ ၊ ရိုဟင်ဂျာလုပ်ဂွား မှဖြစ် ပါသည်။ မြန်မာ
 နိုင်ငံအတွင်း သို့စေသစွာအရင် ရောက်ရှိလာ သော ၊ မူဆလင်ဘင်္ဂလီ များ သည်မြန်မာ -
 သမိုင်း ဖြစ်စဉ်ကိုအတော်အတန်တိုး ခေါက်မိကြပြီး ၊ မြန်မာတိုင်း ၎င်း သား တို့ ၎်
 ဟန်ပန်စလေထုံး စံတို့ကိုလည်း ၊ တတ်သိ နား လည်ကြသည့်အလျောက် ၊ ကြံကြံ ဖန် ဖန်အထိက်
 အထား ၊ အကိုး အကား ၊ အချက်အလက်တို့ကိုတင်ပြလျက် ၊ ယင်း တို့သည်ရခိုင် မျိုး နွယ်စုဖြစ်
 ကြောင်း ၊ နိုင်ငံ တော် ကေဝင်စံအထိတင်ပြလျက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေး ရွာ၊ ရပ် ကွက် များအတွင်း
 တွင်လည်း ၊ စည်း ရုံး လှူဆောင်ဖျက်၍ရှိသည်။ ယင်း တို့အနေဖြင့်ရခိုင် မျိုး နွယ်စုဖြစ်သည့်
 ရိုဟင်ဂျာလူ မျိုး ဟုအခိုင်အမာ ပြောဆို နေ စေတာမူ ၊ ရခိုင် မျိုး နွယ်စု ပါဟုဆို သော ၊ -
 မည်သည့်ရိုဟင်ဂျာတိုင်း တယောက်မျှ၊ နတ်ကိုး ကွယ်သူ ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုး ကွယ်သူတို့တိုင်း ၊
 တယောက်မျှမရှိပါ။ အား လုံး သော ရိုဟင်ဂျာတိုင်း သည်အဓွလ ဝါစာဘာသာကိုး ကွယ် သော
 မူဆလင် များ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝင်လာ မစေဘဲ ဝင် နေကြ သော ၊ မူဆလင်ဘင်္ဂလီ
 များ သည် ၊ ရိုဟင်ဂျာလုပ်ဂွား မှုများ ကို များ စွာအကြိုက် ရွေးပြီး ၊ မည်သူ့အား မေး -
 မေး ၊ ဘင်္ဂလီ များ ကလည်း ရခိုင် မျိုး နွယ်စုဖြစ် သော ရိုဟင်ဂျာလူ မျိုး ဟု ၎င်း တို့ အ -

ထွက်အလွန် ကေဘင်း မွန် သေဘဲ၊ ရခိုင် မျိုး နွယ်စု ရိုဟင်ဂျာတူ သေဘဲကေဘဲကွယ်ဖြင့်၊
အဖြေပေး လျှက်ရှိကြပါသည်။

၂၃။ မူဆလင်တို့သည်အချိန်နှင့်အမျှ၊ ၎င်း တို့၏အကျိုး အထွက်တက်ကြွစွာ၊ စည်း
ရုံး ဖျာပတ်များ မှာပြုလုပ်လျက်ရှိကြသည့်အပြင်၊ မူဆလင်ထုတရပ်လုံး အတွက်၊ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး
ဖြစ်၍ ရိုဟင်ဂျာသည်၊ ရခိုင် မျိုး နွယ်စုဖြစ်ကြောင်း ဘန်း ပြုလျက်၊ အခွင့်အရေး အမျိုး
မျိုး တေဘင်း ဆိုရန်အတွက်၊ ဩဘက်နီဩဘက်နက် ဆင်ကတစ်စဉ်လျက်ရှိကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ စီ
စဉ်ရဘဲကွယ်၊ အကိုး အကား ၊ ဆင်ခြေဆင်လက်ဖြင့်အခိုင်အမာဖြစ်စေရန်၊ အမျိုး မျိုး
သက်သေထု၍တင်ပြလျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့တင်ပြရဘဲကွယ်၊ ယခင်ပါဏီစုံခေတ်အခဏာရန်ိုင်ငံ
ရေး အဖွဲ့အစည်း များ နှင့်အခဏာဂြိုဟ်ဂြိုဟ်တို့မှ၊ အတတ်ပြုပေး ခဲ့သည့်အချက်များ ၊ အ
သိအမှတ်ပြုသည့်အချက်များ အားလည်း ကေဘင်း ၊ အမျိုး သား အရေး ကိုရှေ့နေဘက် -
တွေး ခေါ်၊ မြှောက်မြင်ခြင်း မရှိကြသော၊ စာရေး ဆရာများ ၊ ဖြစ်ပျက်ရေး သား -
ချက်များ ၊ ယဉ်ကျေး မှာဌာနတို့မှတိုင်း ၎င်း သား လူမျိုး များ အကြောင်း ဆိုင်ရဘဲမှတ်
တမ်း မှတ်ရဘဲများ ၊ ပြည်ထောင်စု နေ့တက် ရောက်ရန်ကိုယ်စား ဝယ်အဖြစ်ဘိတ်ကြား မှာ
များ ၊ ယဉ်ကျေး မှာဌာနများ ရှိပြုတိုက်များ အတွင်း သို့၊ နည်း ပုဂ္ဂိုလ်သားအမျိုး မျိုး -
ဖြင့်ဝင်ရောက် မွေ့နှောဘက် လေ့လာပြီး ၊ ရှေးဟောင်း ကျောက် စာများ ၊ အသုံး အ
ဆောင်များ ၊ ငွေဒင်္ဂါး များစသည့်တို့ကို၊ မူဆလင်ဘက်လီအသွင်သို့ နှိနှိုက်ဆက်စပ် ပြောင်း
လဲရန်၊ အပြင်း အထန်အား ထုတ်လျက်ရှိကြသည်။ မြောက်ဦး မြို့ပြတိုက်တွင်ထား ရှိသော -
ကျောက်စာများ တွင် တွေ့ရှိနိုင်သော ၊ တဘက်တွင် ရခိုင် ရှေး ဟောင်းစာနှင့်၊ နောက်
တဘက်တွင် အင်္ဂလိပ်၊ ဖိလစ်ပိုင်စာများ တွေ့ရှိရကြောင်း ၊ ငွေဒင်္ဂါး တဘက်တွင်ကလီမာစာ -
ထိုး ထား ခြင်း များ ၊ စသည့်တို့ကိုမဆီမဆိုင်၊ အကိုး အကား ပြု၍လည်း ကေဘင်း ၊ ရိုဟင်ဂျာ
များ ၊ ၎င်း ရိုး ရာဝတ်စား ဆင်ယင်မှာမှာ၊ ရခိုင်တိုင်း ၎င်း သား များ နှင့် မခြားနား
ကြောင်း ၊ ရခိုင် မျိုး နွယ်စုဖြစ်သော ရိုဟင်ဂျာများ ၊ ၎င်း ၎င်း ဆင်ယင်မှာတို့ကို၊ စာ
ရေး ဆရာကြီး ဦး သိန်း ဖေမြင့်နှင့် ဖဆမလ ဒုဝန်ကြီး ချုပ်ဦး ကျော်ငြိမ်း တို့ကိုယ်
တိုင်၊ ကျောက်စာ၊ မြောက်ဦး မြို့များ သို့ရောက်စဉ်ကမြင် တွေ့သွား ကြောင်း ၊ စာ
ပေများ တွင် ရေး သား ဖော်ပြ ခဲ့သည့်အတိုင်း ၊ ရခိုင်ရခိုင်အင်္ဂလိပ်စာကိုး ကား ဖော်
ပြထား သည်။ ရိုဟင်ဂျာသည်ရခိုင် မျိုး နွယ်စုဖြစ်၍၊ ရခိုင်တိုင်း ၎င်း သား များ နှင့် -
ယဉ်ကျေး မှာလေ့ထုံး စံများ မှအစ၊ တလင်တမယား စနစ်ပါမကျန်အစစအရာရာတွင်
တူညီလှပါသည်ဟု ဖော်ပြကြ သော်လည်း ၊ ရိုဟင်ဂျာအတွင်း၌ မူဆလင်ဘာသာမှလွဲ၍ ၊ အခြား
ဘာသာကိုး ကွယ်မှာလုံး ဝမရှိခြင်း ၊ အစ နေ့များ ၊ နွား ကေဘင်း နွား သန့်တို့ကိုသတ်
ဖြတ်နေခြင်း ၊ စာနေ ၅ ကြိမ်ဖလှယ်သွား ၍၊ နမာဇ် (အလ္လာအရှင်မြတ်) ကိုး ကွယ်မှာပြု
ခြင်း များ ကိုကား ၊ မည်သည့်အတွက် ရိုဟင်ဂျာနှင့် ရခိုင်တို့ကြီး စွာကွဲပြား ခြား နားခြင်း

ဖြစ် နေရကြောင်း ကိုကား ၊ ရှင်း လင်း ဖော်ပြခြင်း မပြုကြ တော့ဘဲ ၊ လိမ္မာပါး နဖီ
 စွာ ဝမ်း ကွယ်ထား ကြသည်။ ထို့ထက်ဆိုး ဝါး သည်မှာ ၊ နိုင်ငံ တော် ကောင်စီသို့ ရခိုင် -
 ရိုဟင်ဂျာ ၊ မျိုး နွယ်စုစာတမ်း တင်ပြ သော ၊ မေဏုဆ ရှေ့ဘက် ခြမ်း ဂြိုဟင်ဂျာ ရခိုင်
 မျိုး နွယ်စု၏ကိုယ်စား ပြုခေါင်း ဆောင်ကြီး ဖြစ် သော ၊ မြေပုံမြို့ရှိ ယခင် ပါတီစု ခေတ်မှ -
 လက်ကျန် နိုင်ငံ ရေး သမား ဟောင်း ဦး သိန်း မောင်ဆိုသူမှ ၊ မူဆလင် ရိုဟင်ဂျာ စုသည် ၊
 တလင်တမယား စနစ်ကျင့်သုံး ကြောင်း ၊ ခပ်တတ်တတ်ဖြင့် တင်ပြသွား သော်လည်း -
 ဦး သိန်း မောင်ကိုယ်တိုင် ၊ မူဆလင်တို့၏ အကျင့်အတိုင်း ၊ မယား များ စွာ ထား ဂြိုဟင်ဂျာ
 က ၊ ယင်း မယား များ ထွင် ရခိုင်အမျိုး သမီး တဦး ပင် ပါရှိ ပေ သေး သည်။ နိုင်ငံသား
 ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း မှုများ နှင့် မတ်သက်၍လည်း ၊ မူဆလင်တို့သည် နိုင်ငံသား များ ဖြစ်လာ
 စေ ရေး အတွက် ၊ နည်း ပေါင်း စုံဖြင့် ကြံဆလျက် ရှိကြသည်။

၂၄။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ၊ မူဆလင်တို့သည်တိုင်း ရင်း သား မျိုး နွယ်
 စုဖြစ် ကြောင်း ကို ၊ ညာဏ်နိညာဏ်နက်ဆင်ကြ ရာ ဦး ခိုင်လုံ သော အထောက်အထား ၊ အ
 ကိုး အကား တို့ကို ၊ လုပ်ငြိမ်း ဖန်တီး လျက် ရှိကြသည်။ ဥပမာ ဖော်ပြ ရသော် ၊ မူဆလင် များ
 ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း နိုင်ငံ ရောက် မှုနှင့် မူဆလင်လူဦး ရေအဆမတန်တိုး ပွား နေမှ
 ကို ၊ စိုး ရိမ်တကြီး တင်ပြ ခဲ့သူမှာ ၊ နိုင်ငံ တော် ကောင်စီဝင် ဟောင်း (ယခင် ရ တ ည
 မြောက်ဦး အမတ်) ဦး ဣဏ္ဍန်း ဖြစ် ဖြစ် ပါသည်။ ဦး ဣဏ္ဍန်း ဖြစ် နေဖြင့် မူဆလင် များ သည်
 ညာဏ်နိညာဏ်နက်မည်မျှ များ ပြား ကြောင်း တောင်း စွာ သိ ပါသည်။ မူဆလင်ဘင်္ဂလီ မှ
 ကမန် ၊ ကမန် မှ ရိုဟင်ဂျာ အသွင်သို့ အဆင့်ဆင့် ကူး ပြောင်း ကြမည် ၊ မူဆလင်တို့၏ အကြံအစည်
 ကိုလည်း ၊ ဦး ဣဏ္ဍန်း ဖြစ် နေဖြင့် ကောင်း စွာ သိ ရှိ ပါသည်။ ဤသို့ သိ ရှိသဖြင့် နိုင်ငံ တော်
 ကောင်စီအဖွဲ့တင်ပြ ခဲ့ သော ၊ ဤဦး ဣဏ္ဍန်း ဖြစ် ပင် ၊ မရမာကြီး နှင့် ကမန်တို့သည် ရခိုင် -
 မျိုး နွယ်စုတိုင်း ရင်း သား များ ဖြစ်ကြ ပါသည်ဟု ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်တိုင်း ရင်း သား လူမျိုး
 စုများ (အောင်ဘန်း ၊ ကြီး ငွေစကား ရည်လှစွဲ) စာအုပ်တွင် ရေး သား ၍ ၁၉၈၀ -
 ခုစက်တင်ဘာလတွင် ပုံနှိပ် ထုတ် ဝေ ခဲ့ပြန် ပါသည်။ ၎င်း စာအုပ်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်တိုင်း -
 ရင်း သား လူမျိုး စုများ အကြောင်း ကို ၊ ကို အောင်ဘန်း နှင့် ကိုကြီး ငွေတို့ စကား စာရည်
 လှစွဲတွင် ၊ ပြောဆိုကြသည့် ဟန်ပန်ဖြင့် ၊ ရေး သား ထုတ် ဝေထား ပုံမှာ ၊ များ စွာ တ
 လေး ကလား ဆန်လှ ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်း စာအုပ်အား မူဆလင်ကလား များ အနေ
 ဖြင့် ၊ အထောက်အထား ကိုး ကား ဘွယ် ရာ မှတ်တမ်း မှတ် ရာ ၊ အခိုင်အမာ ရရှိသွား ပြီး
 ဖြစ် ပါသည်။ ယင်း စာအုပ်အတွင်း မှအကိုး အကား အချို့ကို ဖော်ပြ ရသော် ၊ ၁၉၆၀ - ပြည့်
 နှစ်ပြည့် ဆောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံ တော် ယဉ် ကျေး မှုပြဋ္ဌာန မှ ထုတ် ဝေ သည် ၊ ဦး မင်း နိုင် -
 (ဘီ အေ) ရေး သား သော ဒို့တိုင်း ရင်း သား ပြည်ဆောင်စုသား စာအုပ် ၊ ပါတီ
 ဗဟို ကော်မတီမှ ထုတ် ဝေ သော ၊ တိုင်း ရင်း သား ရိုး ရာ ဝေ လေ့ထုံး စံ များ (ရခိုင်)

စာအုပ်၊ ချောဝတီရတဝင်သစ်စာအုပ်၊ ၁၉၆၄ - ခုနှစ် မန္တလေး၊ မြို့ပြည်ထောင်စု
နေ့သို့၊ ဘူး သီး တောင်၊ မေောင် တောနယ်များ မှတက် ရောက် သော ကိုယ်စား ဝယ်
များ၊ ၁၉၆၅ - ခုနှစ် ဧကရင်ပြည်နယ် နွေပင်ထွက်ကင်း ပဲ့သော၊ ပြည်ထောင်စု
နေ့သို့ စစ်တွေမှတက် ရောက်ကြ သော ကိုယ်စား ဝယ်များ၊ စသည့် အကြောင်း တို့ကို
လက်မှတ်၊ ဖြစ်ရသိမ်း ကျီး ရှိ မရမကြီး နှင့် ကမန်လူမျိုး တို့သည်တိုင်း ရင်း သား ထူ
မျိုး စုများ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မှ နိုင်ငံခြား သား များ ။

၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြား သား များ ပြဿနာ ဟုဆိုပါက တရုတ်၊ ကုလား
ပြဿနာ ဟုလူတိုင်း သိရှိကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်နယ် နှစ်ခုဖြစ် သော၊ ကချင်ပြည်
နယ် နှင့် ရှမ်း ပြည်နယ်များ အတွင်း သို့၊ တရုတ်နိုင်ငံမှ ဝင် ရောက်လာကြ သော တရုတ်များ
သည်၊ မြန်မာ့နယ်စပ်တစ်လျှောက်၊ ထုနှင်ထည့်နှင် ရွာတည်အခြေပြု နေထိုင်ကြ ရုံမျှမက -
ပြည်နယ်များ ၏ အတွင်း ပိုင်း၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများ အတွင်း သို့၊ တစတစ
ဝင် ရောက်အခြေပြု နေထိုင်ကြပြီး၊ ယင်း မှတဆင့် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြား သို့၊ နည်း
မျိုး စုံအကတအတွယ်ယူ၍ ဝင် ရောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ယနေ့ရှမ်း ပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်
တို့တွင်၊ နိုင်ငံခြား သား တရုတ်များ လျော့ပျောက် သွား သည်ဟု မရှိသဖြင့်၊ အချို့မြို့နယ်
ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများ အား တရုတ်နိုင်ငံအတွင်း မှ နယ် ပယ်အလား၊ ထပ်မှတ် စ
ရသဖြင့် တွေ့ရပါသည်။ နိုင်ငံတဝှမ်း လုံး ၏ အတိုင်း အစာအရ၊ စာရင်း ဇယား အနေ
ဖြင့် မဟုတ်ဘဲ၊ တကယ်ရှိ နေသည့် နိုင်ငံခြား သား တရုတ်များ ၏ လူဦး ရေမှာ ကုလား
ထက်ပင် ပိုမို နိုင်ပါသည်။

၂၆။ မြန်မာနိုင်ငံ နယ်စပ် နှင့် အစွန်အဖျား ဒေသတို့တွင်လည်း ကောင်း၊ အ
တွင်း ပိုင်း တွင်လည်း ကောင်း၊ နေထိုင်ကြ သော နိုင်ငံခြား သား တရုတ်များ သည်၊
တရား ဥပဒေ နှင့် ဆန့်ကျင် သော လုပ်ရပ်များ ဖြင့် ရပ်တည် နေထိုင်လျက် ရှိကြသည်။ ခေါင်း
ကျန်း သူအဖျက်သမား တို့ နှင့်လည်း အပေး အယူစား ပွား ဘက်ပြုလုပ်ကာ၊ သောင်းကျန်း
သူသက်ဆိုး ရှည် ရေး အတွက်၊ နည်း မျိုး စုံဖြင့် အကုန်အညီ ပေး လျှက်ရှိကြသည်။ နိုင်ငံ တော်မှ
မူး ယစ်ဆေး ဝါး အန္တရာယ်တား ဆီး ရေး ကို၊ ကြိုး ပမ်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ သော်လည်း၊
မြန်မာ့နယ်စွန်နယ်ဖျား တွင် အခြေပြု နေထိုင် သော၊ နိုင်ငံခြား သား တရုတ်များ သည်
မြန်မာတိုင်း ရင်း သား လူမျိုး စုများ အား အခစား စေခိုင်း ၍၊ ဘိန်း ဆက်လက်
စိုက်ပျိုး လျက်ရှိကြခြင်း၊ ၎င်း တရုတ်များ ထံမှ မိမိတို့၏တိုင်း နှင့် ပြည်နယ်အတွင်း သို့
ဘိန်း များ စီမံဝင်ပြီး၊ လက်သိပ်ထိုး သုံး စွဲလျက်ရှိကြသည်။ အထူး သဖြင့် ပြည်နယ်များ တွင်
ဘိန်း သုံး စွဲမှုကို လေ့စ ရိုက်သုံး စွဲ နေကြအတိုင်း၊ သုံး စွဲသည့် သဘောဖြင့်၊ မူး ယစ်ဆေး

ဦးစွာ စွဲမှားသော သဘောတရား မပြတ်လက်သေး သည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံခြား သား တရုတ်များ သည်၊ နိုင်ငံတော်၏ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ အရေးအရာတို့တွင် အနှောင့်အယှက်ပေး ဖျက်ဆီးကြသည်။ တစ်မတော်မှ အစဉ်တစိုက် ဂင်ဆိုင်ခံရသော စစ်ရေးပိုင်း နှင့် နိုင်ငံရေးပိုင်း အကြပ်အတည်း တို့မှာ တတက်နိုင်ငံ၏ ပယောဂများ ဖြောင့်ဖြစ်ရော၊ တတက်နိုင်ငံ နှင့် နိုင်ငံခြား သား တရုတ်များ ဝင်ရောက်မှုကို၊ အလေးအနက် စောင့်ကြပ်၍ မျက်ခြေမပြတ် ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်နေကြ ရမည်သာ ဖြစ်သည်။

၂၇။ ယခုအခါက ထား၍ တင်ပြမည့်အကြောင်း ကိစ္စရပ်မှာ တရုတ်နှင့် ကုလား နိုင်ငံခြား သား ပြဿနာအနက်၊ ကုလား ပြဿနာကို အဓိကထား၍ တင်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အထက်ပါ စာပိုဒ်တွင် နိုင်ငံခြား သား တရုတ်ပြဿနာအား ၊ အကျဉ်းချုံး၍ ဖော်ပြရခြင်း မှာ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရုတ်၊ ကုလား ပြဿနာ နှစ်ရပ်စလုံး ကို နှိုင်းယှဉ်၍၊ ယင်း ပြဿနာ နှစ်ရပ်တွင် မည်သည့် ပြဿနာ သည်၊ အန္တရာယ် ပိုမိုကြီးမား ကြောင်း တွက်ဆနိုင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုင်း တပါး သား ဟူသော အား ၊ အမှန်တကယ်တိုင်း ချစ်မြတ်နိုးစိတ်ရှိသူ တိုင်း ၊ မိမိနိုင်ငံအတွင်း သို့တရား မဝင်ကျူး ကျော်ဝင် ရောက်လာခြင်း ကို မည်သူမျှ မလိုလား ကြပါ။ နိုင်ငံခြား သား များ အရေအတွက်များ ပြားလာသည့် နှင့်အမျှ၊ မိမိတို့ နိုင်ငံအတွက် ပြဿနာများ များပြားလာပြီး ၊ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ကြီးမားလာမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဗမာ့ သဖြင့် ဝင်ရောက်လာကြသော မည်သည့် နိုင်ငံခြား သား ကိုမျှ ဇော့ပေါ့တွက်ဆရန် မသင့်ပါ။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြား သား တို့၏ အန္တရာယ်အရပ်ရပ်အနက် ၊ အကြီးမားဆုံး သော အန္တရာယ်တရပ်ကို ဦးစွာ တွက်ဆ၍ ၊ လက်ဦး မှာ ရယူဖျက်ဆီးရေး တကြီး ဖြေရှင်းရန် (ဝါ) အတွက်ချောင်း၍ ၊ အချိန်အခါအခြေအနေအရ ရောက်သည့် အချိန်တွင် ပုံအောခိုင်ရန်၊ နိုင်ငံ၏ အရေး၊ သား စဉ်မြေး ဆက်၏ အရေး တို့အတွက် ၊ ဤတင်ပြ ဆင်သတ် ရှိရှိ အသင့်ဖြစ်နေရန် ၊ လွန်စွာ အရေးကြီးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အန္တရာယ်ကောင်ဆုတ်ဦး အနက် ၊ မည်သည့် ကောင်တကောင်ကိုမျှ မလိုလား နိုင်သော်လည်း ၊ မလွဲမရှောင် သာ သဖြင့် ယင်း အန္တရာယ် နှစ်ကောင်စီအား ၊ အောက်ပါအတိုင်း အကျဉ်း မှုချိန်တိုင်း တင်ပြ အပ်ပါသည်။

၂၈။ တရုတ်ကုလား တို့သည် စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ ၊ မိမိတို့အတွက် အကျိုးစီးပွား နှင့် ပတ်သက်လာပါက ၊ နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ကာ ၊ မည်သည့် အရာကို မဆို အရအမီ လုပ်ကိုင် တတ်ကြသည်။ သောင်းကျန်း သူအဖွဲ့က သမား တို့အား ၊ တရုတ်ကုလား တို့သည် ယင်း တို့၏ အကျိုးအတွက် ၊ အဆက်အသွယ်အပေး အယူပြုလုပ်ခြင်း ၊ စားဝတ် နေရေး လွယ်ကူသော မိမိနိုင်ငံအတွင်း သို့ ၊ သဘာဝဝင် ရောက်လာကြပြီး ၊ သာမန်အား ဖြင့် စားထိ

နေ ရေး ၊ အဆင် ဖြေ ရုံသ ဘော မှာ သ ဘ မ ဟုတ် တေ ဘဲဘဲ ၊ အတိုင်း အဆ မ ရှိကြီး ပွား ထိုးတက် လိုစိတ်ပြင်း ထန်လ ဘ ဟြ ပုံတို့ မှ ဘ လည်း ၊ တ ဂု ဝ် နှ င် ကုလ ဘး စ ရိုက်ချင်း တူ ဟြ ပါ သ ဟ် ။ သို့ ဘေ ဝ် နိုင် င် ခြ ဘး သ ဘး တ ဂု ဝ် မျ ဘး အ နေ ဖြ င် အ ချိ တို့ သ ဟ် ၊ တ ဂု ဝ် နှ င် ဖြစ် စေ ၊ တ ဂု ဝ် ဖြ ဖြစ် စေ ၊ ယင်း တ ဂု ဝ် နိုင် င် အစိုး ရ တို့ ချိ နိုင် င် ရေး အစီအမံ အ ဂ ၊ တ ဘ ဝ န် တ ဂု ဝ် ဖြ င် ဝ င် ရေ ဝ က် ကေ ဝ င် ၊ ဝ င် ရေ ဝ က် လ ဘ ဟြ ခြ င် ၊ ဖြစ် ဘေ ဝ် လည်း ၊ တ ဂု ဝ် အ မျ ဘး စု မှ ဘ နိုင် င် ရေး အ ဂ မ ဟုတ် ဘဲ လူ မှ ရေး အ ဂ ဝ င် ရေ ဝ က် လ ဘ ဟြ ခြ င် ၊ ဖြစ် ၍ ၊ မျ ဘး စွ ဝ ဘေ ဝ နိုင် င် ခြ ဘး သ ဘး တ ဂု ဝ် တို့ သ ဟ် ၊ နိုင် င် ချိ အ ရေး ပါ သေ ဝ အ ဘ ဘ ဝ ပိုင် အ ဖွဲ့ အ စ ဟ် ၊ မျ ဘး အ ထွင်း နေ ဂ ဝ မျ ဘး ရ ရှိ ရေး ၊ လူ မျိုး ရေး နှ င် လူ မှ ရေး တို့ ထွင် အ သ ဝ စိုး ရ လို ခြ င် ၊ ၊ ဘ ဘ သ ဝ ရေး ဆိုင် ဂ ဝ ကိ စ ဂု ဝ် မျ ဘး ထွင် တ မူ ထူး အေ ဝ င် ခွဲ ခြ ဘး ခြ င် ၊ စ သ ဟ် ဖြ င် ဖေ ဟ် ပြ ပါ အ ရေး အ ဂ ဝ မျ ဘး ထွင် စိတ် ပါ ဝ င် စ ဝး မှ န ဟ် ၊ ပါး ပြီး ၊ ကုလ ဘး မျ ဘး ကဲ့ သို့ လုပ် ပိုင် ခွ င် ၊ အ ဘ ဘ ဝ ၊ အ ခွ င် အ ရေး ရ ရှိ လို မှ မျ ဘး ကို ဝ န် ၊ ဝ န် ၊ တက် မ ဖြစ် ကြ ရုံ မှ သ ဘ မ က မြ န် မ ဝ မှ ၊ မြ န် မ ဝ ဟန် ၊ မြ န် မ ဝ ဝ လေ ထုံး စံ မျ ဘး ကို မြ န် မ ဝ တို့ နှ င် တူ ဟ် စေ ဂန် ၊ လိုက် လျှေ ဘ ဟ် စေ ဟ် နေ ထို င် က ဝ ၊ မြ န် မိ မှ ၊ မြ န် မ ဝ ဟန် ၊ မြ န် မ ဝ ယ ဉ် ကျေး မှ တို့ အ ပေ ဟ် ဂု ဝ် ယူ တက် ကြ ပြီး ၊ ကုလ ဘး နှ င် ယူ ဉ် ပါ က မျ ဘး စွ ဝ ၊ တ ဟ် ငြိ ဝ် မှ ရှိ ကြ သ ဟ် ၊ အ ပြ င် အ လွန် ထူး ခြ ဘး စွ ဝ ၊ ခြ ဘး န ဝး ပါ သ ဟ် ။

၂၉။ ဗက ပ တို့ သ ဟ် မြ န် မ ဝ နိုင် င် တေ ဝ် အ ဝး ၊ ဝ င် ၊ တို့ မှ လွဲ ၍ မ ဟ် သူ မှ ကယ် တင် နိုင် မ ဟ် မ ဟုတ် ဟုတ် ဂ ဝး သေ ယူ ဆ ခဲ့ ကြ သ ဟ် အ တိုင်း ၊ ကျ င် ကြ ဖြ မှ ခဲ့ ကြ ၍ နိုင် င် နှ င် လူ မျိုး အ ထွက် မျ ဘး စွ ဝ ယိ ခိုက် ခုံး ရှိုး ခဲ့ ကြ ဂ ပါ သ ဟ် ။ မူ ဆ လ င် ကုလ ဘး မျ ဘး သ ဟ် လည်း ဗက ပ မျ ဘး န ဟ် ၊ + အ စွ န် ၊ ရေ ဝ က် အ စွေး အ မြ င် မျ ဘး ၊ အ မျိုး မျိုး အ ဝံ ဝံ ရှိ ကြ သ ဖြ င် ၊ မူ ဆ လ င် ကုလ ဘး မျ ဘး ချိ - အ နှ ဝ ဂ ဝ ယိ သ ဟ် ဗက ပ တို့ ချိ အ နှ ဝ ဂ ဝ ယိ ထက် ၊ ပို မို ကြီး မ ဝး ဘွယ် ဂ ဝ သ ဝ ရှိ မ ဟ် ၊ ဗက ပ တို့ ချိ အ နှ ဝ ဂ ဝ ယိ မျ ဘး ထက် ၊ လျှေ ဘ ဟ် ၊ ဘွယ် ဂ ဝ အ ကြေ ဝ င် ၊ က ဝး မ ရှိ ပါ ။ အ ဘ ဟ် ကြေ ဝ င် ဆို ဘေ ဝ် ၊ - ယ နေ မူ ဆ လ င် မျ ဘး သ ဟ် ၊ တ လေ ဝ က လုံး အ ဝး “ မူ ဆ လ င် က မှ ဝ ” ထူ ထေ ဝ ဝ င် ဂန် စိတ် ကူး ယ ဉ် ကြ သ ဟ် အ တိုင်း ပြ မှ ကျ င် ကြ လျှက် ရှိ ကြ သ ဟ် ။ အ စွ လ ဝ ဝ ဝ ဘ ဝ သ ဝ မှ လွဲ ၍ အ ခြ ဘး မ ဟ် သ ဟ် ဘ ဝ သိ ကိုး ကွယ် မှ မှ မှ န် ကန် ၊ က မှ ဝ ပေ ဟ် ထွင် အ စွ လ ဝ ဝ ဝ ဘ ဝ သ ဝ တ ဝု တ ဟ် ၊ အ ဝ တ ဟ် ရှိ ဂ မ ဟ် - အ စွ လ ဝ ဝ ဝ ဘ ဝ သ ဝ တိုး တက် ခိုင် ခြ ရေး အ ထွက် ၊ အ စွ လ ဝ ဝ ဝ ဘ ဝ သ ဝ ဝ င် မ ဟုတ် သူ မျ ဘး အ ပေါ် မ ဟ် ကဲ့ သို့ ပ င် ပြ မှ ကျ င် ကြ သ ဟ် ဖြစ် စေ က ဝ မှ ၊ လုံး ဝ အ ပြစ် မ ရှိ ဟု ခ် ယူ သ ဟ် ။ အ စွ လ ဝ ဝ ဝ ဘ ဝ သ ဝ ဝ င် တ ဟ် ၊ ဟ် လေ ဝ က ထွင် အ ထုတ် ဟ် ၊ သေ ဝ ၊ မ ဟ် သ ဟ် ပြစ် မှ ကို မ ဆို (ဝါ) အ မျိုး အ မ ဟ် မ ဖေ ဟ် ပြ နိုင် သေ ဝ ၊ မ ဟ် သ ဟ် မ ကေ ဝ င် ၊ မှ ခု စ ရိုက် ကြီး ကို ပ င် ဖြစ် စေ ၊ ကျး လွန် စေ က ဝ မှ ၊ အ စွ လ ဝ ဝ ဝ ဘ ဝ သ ဝ ဝ င် မ ဟုတ် သေ ဝ မ ဟ် သ ဟ် လူ မျိုး ၊ အ မျိုး သ မီး တ ဟ် ၊ တ ယေ ဝ က် ကို ဖြစ် စေ ၊ အိမ် ထေ ဝ င် ပြ ၍ မူ ဆ လ င် ဘ ဝ သ ဝ အ ထွင်း သို့ ယင်း အ မျိုး သ မီး အ ဝး သွပ် သွင်း လိုက် - ခြ င် ၊ ဖြ င် ၊ အ ဝး လုံး သေ ဝ မ ကေ ဝ င် ၊ မှ ခု စ ရိုက် မျ ဘး ၊ ဆေး ကြေ ဘ သ န် စ ကင်း ပျောက်

သူား သဏ္ဍိ၊ အဝသစ်ကို ရေခက်ရှိမည်ဟု၊ စွဲမြဲစွာ ဝန်ကြည်သည်။ သို့ဖြင့် ဖိနှိပ်ခြင်း ဘိသိင်္ဂ
အမျိုး သမီး တို့ကို များ များ ဆိပ် ထိတ်ပြုပြီး ၊ မူဆလင်ဘိသိက္ခာတွင်း သို့ များ များ ဆွတ်
သွင်း နိုင်လေ ၊ ယင်း ကုလီး များ အနေဖြင့် ၊ အထွဋ်အမြတ် မြင့်မြတ် သော အဝသို့ ရရှိ
သည်ဟု စွဲလမ်း စိတ်ဖြင့် ၊ ယနေ့ စော့မြင် နေရသည့်အတိုင်း ၊ ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံး တွင် မမျှ
မတ ၊ မမှန် မကန် သော အပြုအမူတို့ဖြင့် ၊ မူဆလင်တို့ ဖျတ်ဂွား နေကြသည်ကို စော့မြင် နိုင်
ပါသည်။

၃၀။ တဂုဏ် နှင့် ကုလား အန္တရာယ် နှစ်သွယ်ကို ၊ ဆက်လက်နှိုင်း ယှဉ်ပြု ရသော်
မိမိ နိုင်ငံ အစွန်အဖျား တို့တွင် နေထိုင်ကြ သော နိုင်ငံခြား သီး တဂုဏ် များ မှသည် ၊ မိ
မိ နိုင်ငံ အတွင်း ပိုင်း နှင့် ချို့တော်အထိ နေထိုင်ကြ သော ၊ နိုင်ငံခြား သီး တဂုဏ် များ နှင့်
နိုင်ငံခြား သီး တဂုဏ် ကပြား တို့သည် ၊ တိုင်း ၊ ရင်း သီး များ သိရရှိခံစား ထိုက် သော အ
ခွင့်အရေး များ ကို မရှောင်လင့်ကြပါ။ အခွင့်အရေး ရရှိရန် အတွက်လည်း ၊ ညွှန် နှိညွှန်
နက်ဖြင့် မကြိုး စား ကြပါ။ ယနေ့ နိုင်ငံတဝှမ်း လုံး တွင် ဌာန ပေါင်း စုံစုံတတ်ငြိမ် အေးချမ်း
စွာ ၊ နိုင်ငံ တော်၏ တိဝန်ကို ထမ်း ဆောင် နေကြ သော ၊ တဂုဏ် ကပြား များ ကို စော့မြင် -
နိုင်သည်။ ဥပမာအား ဖြင့် နာသုံး နာကို အရင်း ခံ၍ ပညာရေး ဝါဒ ၊ ကျန်း မာရေး
ဝါဒ တို့တွင်လည်း ကောင်း ၊ နိုင်ငံတစ်ဆက် ရေး တွင် အရေး ပါလှ သော ဝါဒ အသီး သီး
တို့မှ အစ ၊ ကြည်း ၊ ရေ၊ လေ ၊ တပ်မတော် အတွင်း အထိ ၊ တိုင်း ၊ ရင်း သီး လုပ်ဆိုး ပြည်သူ
များ နှင့် အတူ ၊ အဝင် ဝင် ကျတက်ကြွ စွဲတိဝန် ထမ်း ဆောင် ရှက် ရှိကြ ပါသည်။ ဘိသိက္ခာ နှင့်
လူမျိုး ရေး ပြဿနာ များ ကိုလည်း မဖန်တီး ကြပါ။ များ စွဲ သော တဂုဏ် ကပြား တို့အနေ
ဖြင့် ၊ ၎င်း တို့သည် ၊ နိုင်ငံသီး စစ်စစ် များ ဖြစ်ကြသည်ဟု ၊ အလိုအရွှေ့ ဝက် စွဲမြဲ စွဲစိတ်ကူး
ပေ T ပေါက် နေပြီး ဖြစ်ကြသည်။ အကယ်၍ သာ လူမျိုး စွဲ ၊ နိုင်ငံ စွဲ စိတ် ခါတ်ပြင်း ထန်ပြီး -
မတန် မရသော သော အခွင့်အရေး များ ကို ရယူလိုစိတ် ရှိမည်ဆိုပါက ၊ တဂုဏ် နိဗ္ဗာန် ဝါဒ ပဏာပ
များ နှင့် တိုင် ဝင် အစွဲ တဂုဏ် ဖြစ်သော ဝါဒ များ အား ၊ ထိ ရေခက် စွဲအား ပေး ကူညီလျက် -
မြန်မာ နိုင်ငံ အတွင်း မှ တဂုဏ် အများ စုသည် ၊ အဖျက်သမား နှင့် အဆက်အသွယ် များ ရ
ယူပြီး ၊ ယနေ့ ကုလီး များ ဖျတ်ဂွား နေကြခြင်း ထက် ၊ အဆ များ စွာ ဖျတ်ဂွား ၍ နိုင်ငံ
တော်အား အန္တရာယ် ပြု နေကြ မည် သိ ဖြစ် သည်။ သို့ဖြင့် ဖိနှိပ်လည်း နိုင်ငံ တော်၏ အကျိုးကို ထိပါး
လိမ့် အန္တရာယ် များ ၊ သီး ခြား ပြည်နယ် တောင်း ခံခြင်း များ ၊ တော်လှန် ပုန်ကန်
မှု များ ၊ နိုင်ငံ ရေး ၊ လူမျိုး ရေး ဖျတ်ဂွား များ ၊ (၁၉၆၄ ခု တဂုဏ် နိဗ္ဗာန်
နိုင်ငံ ရေး ဆူပူ ဖျတ်ဂွား မှာ မှလွဲ၍) တဂုဏ် များ ထံမှ ထူး ထူး ခြား ခြား မစော့မြင်
ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တဂုဏ် များ မိမိ နိုင်ငံ အတွင်း သို့ ဥပဒေ ဝါဒ ၊ ဝင် ရေခက် လာ -
ခြင်း ကြောင့် ၊ အတိုင်း အတတ်တရပ် အနေဖြင့် နိုင်ငံ တော် အတွက် ၊ ထိခိုက်ဆုံး ရှုံး မှာ
များ ၊ နစ်နာ မှာ များ အမှန် ပင် ရှိပါသည်။ သို့ ရာတွင် အရှုံး ထံမှ ရတတ်သရွေ့ အမြတ် ကို ရာ ဖွ
ယူ ရ သော် တဂုဏ် တို့ ထံမှ မြန်မာ နိုင်ငံ အတွက် ကိယ ၊ ညွှန် စွမ်း အား များ ၊ အမျိုး ဘိသိက္ခာ

သိသနာ တော်အတွက် ၊ အစိုက်အရွှေ့ဘက်ကူညီပံ့ပိုး မှုများ ၊ ရရှိပါသေး သည်။ တိုက်ဆိုင်မှု
 တစ်ခုခု နေဖြင့် ဥပမာ ဖေပြုရသော် ၂၃ - ၉ - ၈၃ ရက်စွဲ ပါဗိုလ်တ ဆောင်သတင်း
 စါ၊ စါမျက်နှာ ၆ ရှိမှန်ပြည်နယ် မော်လမြိုင်မြို့၊ ကျိန်သန်လန် စေတီ တော်မြတ်ကြီး ၊
 အနောက်ဘက်၊ အလယ်ပစ္စယ်ခါတ် ဂြောဟ်း ကြီး တည်ဆောက် နေခြင်း နှင့်အခန်း လှိုက်အလှူ
 ရှင်များ အမည်စါရင်း တွင် ၊ ပါရှိသော အမည်များ ကိုတွက်ဆ၍ ၊ အရှုံး ထဲမှအမြတ်ရရှိ -
 နေသေး ကြောင်း ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ၊ နိုင်ငံ တော်အတွက်အနည်း ငယ်စိတ် ဖြေသိပါသည်။
 ဗုဒ္ဓသမိုင်း တွင် ၊ မြတ်စွာဘုရား သခင် ၊ ပရိနိဗ္ဗိန်စံ တော် မူပြီး နောက် ၊ အထင် အ
 ရှား ကျန်ရှိခဲ့သော ဗုဒ္ဓဂယာ မြို့၌တည်ရှိ နေသော မဟာ ဗေဒီ စေတီ တော်မြတ်
 နှင့်တကွ ၊ ဗုဒ္ဓအထိမ်း အမှတ် ၊ ဘုရား ၊ ကျောင်း ကန် ၊ စေတီ ၊ ပုထိုး ၊ ရုပ်ပွား -
 ဆင်း တုတော်စသော ဗုဒ္ဓ၏ယဉ်ကျေး မှု ၊ အမွေအနှစ်တို့နှင့် ရဟန်း သံဃာ တော်တို့မှ
 ဟိန္ဒူဘာသာဝင် များ ဖျက်ဆီး ၍ ဖျက်စီး ဆုံး ရှုံး ရခြင်း ထက် ၊ မူဆင်တိုက်သတ်ဖြတ်နှောင့် -
 ယှက် ဖျက်ဆီး မှုများ ကြောင့် ၊ အိန္ဒိယနှင့် မလေး ရှား ၊ အင်ဒိုနီး ရှား ၊ ဖိလစ်ပိုင်
 စသော နိုင်ငံ များ စွဲတို့တွင် ဗုဒ္ဓ၏သိသနာ နှင့် အမွေအနှစ် များ ဆုံး ရှုံး ပျောက်ကွယ်ခဲ့
 ရသည်။ ထိုနည်း တူစွဲပင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြို့ရွာ များ ရှိ ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ကျောင်း ကန် ၊
 ဘုရား ၊ စေတီ ၊ ပုထိုး ၊ ရုပ်ပွား ၊ ဆင်း တုတော်တို့မှ ၊ နွား ကျောင်း ၊ ကွဲကျွေး
 အရိပ်ခို ၊ နီး နေအိပ်စက်ရင်း ၊ မူဆင်ကုလီး ကြီး ၊ ကုလီး ငယ်တို့၏ ၊ ထုဂိုက် ဖျက်ဆီး -
 မှုများ ကြောင့် ၊ တဖြေး ဖြေး ဘာသာရေး ချွတ်ခြံကျရှက် ရှိပါသည်။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ် -
 မှုမူဆင်တို့သည် ၊ တိုင်း ရင်း သီး လုပ်သီး ပြည်သူတို့နှင့်အဆင်မပြေစွဲ ၊ ပြုမူကျင့်ကြံ ၊ ဆက်
 ဆံ ၊ နေထိုင်ရှက်ရှိကြသဖြင့် ၊ မော်လမြိုင် နှင့် ချောင်းတုန်း မြို့တို့တွင် ပြဿနာတရပ် ပေပြုခဲ့
 ရသည်။ ဖေပြုပါအချက် များ ကို လေ့လိသိရှိခြင်း အား ဖြင့် ၊ မည်သည့် ရှု ဆိုင်မှဖြစ် -
 စေ ၊ နိုင်ငံ ရေး ၊ စီး ပွား ရေး ၊ လူမှူရေး ၊ စသည့်ဖြင့် ၊ မည်သည့်နယ်ပယ်မှပင်
 ဖြစ်စေ ၊ မူဆင်ကုလီး တို့၏အန္တရာယ်မှ မည်မျှအထိ ၊ စိုး ရိမ်ဘွယ် ရာအန္တရာယ်ကြီး
 မီး လှ ကြောင်း ကို တွေ့မြင် နိုင် ပါသည်။

နိုင်ငံ တော်အတွက်စီး ပွား ရေး ဆုံး ရှုံး မှုများ

၃၁။ တင်လား ဒေ့ရှ် နိုင်ငံမှတန်ဘိုး မရှိသော အဝတ် ဟောင်း ထုတ်များ
 လူသုံး ကုန် ၊ အလှူကုန် ပစ္စည်း များ ၊ မုန့်ဝဲသွား ရေစာအချို့ ၊ မူး ယစ်ဆေး ဝါး စ
 သည့်တို့နှင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံမှတဆင့်တင်သွင်း သော ၊ ဆေး ဝါး ၊ အဝတ်အထည် ၊ အင်ချာ
 စက်စသည့် သောင်း ပြောင်း ထွေလှ ၊ မိမိနိုင်ငံအတွက်အကျိုး မရှိသော ပစ္စည်း အ
 သုံး အဆောင် များ ၊ အစုလိုက် ၊ အပြုလိုက် ၊ မှောင်ခိုသွင်း ရှက်ရှိကြ ပါသည်။ ယင်း ကဲ့သို့
 မိမိနိုင်ငံအတွက်တန်ဘိုး မရှိသော မှောင်ခိုကုန် ပစ္စည်း များ ကိုသွပ်သွင်း ရှက် ၊ မိမိ
 နိုင်ငံမှ မှောင်ခိုပစ္စည်း များ စိုး ထုတ်ရာတွင် ၊ ဆန်စပါး များ ကို ၊ ရခိုင် -
 ပြည်နယ် အတွင်း မှ လှေ ၊ သမ္ဗန် ကြီး ငယ် များ ဖြင့် တင်

မူ၍ ကုသော သန့်မြတ်ကို ကျော်ကာ မေယျမြတ် မှတဆင့်၊ အ နေ ဘက်ဘက်မြစ်ကမ်း သို့
 တင် ပို့လျက်ရှိသည်။ ယင်း ကဲ့သို့တင် ပို့ ရာတွင် အလင်း ဝင် နစ် နီ ဟော ဝင်း ကျော် နှစ် နှစ်
 အ ပေါင်း ပါ နေ ဘက်လိုက်တစုလည်း ပါဝင်ကြ ပါသည်။ ၎င်း တို့သည် စ ပါး ကြိုတင် ငွေ များ ကို
 ဈေး နှိမ်၍ ရွာ များ တွင် လိုက်လံ ရပေး ထား ကြပြီး ၊ အစိုး ရ၏ စ ပါး အဝယ် ခိုင် များ နှင့်
 အပြိုင် ၊ ကျော် နှစ် နှစ် ၊ ဇန်နဝါရီလ စ ပါး ခိုင် များ မှတဆင့် ၊ မြေ ဝင် ကျကျ သယ်ယူ ခိုး ထုတ်လျက် -
 ရှိကြ ပါသည်။ နေ့စဉ် မပြတ် ခိုး ထုတ်တင် ပို့ နေ သော ဆန် စ ပါး ၊ ဆန်စွဲ ၊ မုန့်ဆန်း ၊ ထမင်း
 ခြောက် ၊ ဝဲအမျိုး မျိုး ၊ တွမ်း သီး ၊ သား ငါး ၊ ပုစွန် ၊ စ သော စား ရေ ဂိုဏ္ဍာ များ အ
 နက် ၊ ဆန် စ ပါး တမျိုး တည်း နှစ် စဉ် ဆန် စ ပါး တင်း သိန်း နှစ်ဆယ် ကျော် နှင့် အစိုး တန်
 သစ် ဝါး များ ၊ သား ရေ ၊ ဓါတ် မြေ ဖြူ စာ ၊ ဘိလပ် မြေ ၊ ဆင်စွယ် ၊ ကွဲနွား ၊ အရံသင်္ဃာတည်
 ဆောက်ထား သည့် စက်မတစ် ဂ သေး သည့် ငွေ ၊ သမ္မာန် များ ကို ၊ ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ် နိုင် န် သို့
 ခိုး သွင်း နေကြသည်။ ယ နေ့ ရ ခိုင် ပြည် နယ် အတွင်း ရှိ မြို့ နယ် များ မှ ၊ တိုင်း ၎င်း သား လှစ်
 သ စး ပြည် သူ တို့ ၊ နှစ် စဉ် ဆန် အကြပ် အတည်း တွေ့၍ နေကြ ရ သော ပြဿနာ နှင့် ခိုင်း ကွဲနွား -
 များ မလုံ မ လေ ဘက် ဖြစ် ကြ ၊ ရက် အနည်း ငယ် သာ ထွန် ယက် စိုက် ပျိုး ကြ ရ မည့် မြေ များ ကို ၊ ရက်
 ပေါင်း များ စွာ လ နှင့် ချိ၍ ထွန် ယက် နေကြ ရ ကြောင်း သိ ရှိ ရ သည်။

၃၂။ ပြည်တွင်း ခြံလည်း နိုင်ငံ တော်၏ ဆိုဂယ်လစ်စီး ပွား ရေး စနစ်ကို ဆန့်ကျင်
 လျက် ၊ လယ်ယာ မြေ ၊ နေအိမ် ၊ အ ဆောက်အဦး များ ကို အဆမတန် ငွေ ပေး ဝယ်ယူ လျက် ရှိကြ
 သည်။ ဧကောင်း ပေ ၊ ဂွ ပေ ၊ သန် ပေ ဆို သော ခိုင်း ကွဲ ၊ ခိုင်း နွား များ ကိုလည်း သတ်
 ဖြတ် စား သောက် နေကြသည်။ မူဆလင် ဘင်္ဂလီ များ သည် ~~ထုတ်ကြေး~~ ငွေ များ စွာ ရရှိ သော
 အာဂရ် နိုင်ငံ အချို့အလုပ်သွား ရေ ဘက် လုပ် ကိုင် ကြပြီး ၊ ငွေ ကြေး တလုံး တခွဲ တည်း စု
 ဆောင်း ရရှိ သည့် အခါ ပြန် ဝင် လာ ကြပြီး ၊ တိုင်း ၎င်း သား တို့၏ လယ်ယာ နှင့် နေအိမ် များ
 ကွဲနွား များ ကို အဆမတန် ငွေ ကြေး ပေး ၍ ဝယ်ယူ ကြသည်။ မိမိတိုင်း ၎င်း သား များ သည်
 နေအိမ် များ ကို ဖျက်ယူ စေပြီး ၊ ရေ ဝင်း ချသည့် အမြင် ၊ အချို့ ငွေ ကြေး စက် နိုင် သော တိုင်း
 ၎င်း သား တို့ မှ ကုလား နှင့် အချိတ်အဆက် ဈေး ညှိ ခိုင်း စပ်တပ် ထား ပြီး ၊ ကုလား အ နေ
 ဖြင့် တန်ဖိုး အလိုက် အလိုရှိ သော အိမ် တဆောင် ကို မိမိ မြေ ယာ ခွဲ ဆောက် လုပ် ပြီး ၊ ၂ နှစ်
 ခန့် ကြာ သည့် အခါ ချိန်း ဆို ထား သည့် အတိုင်း ၊ ကုလား သို့ ဖျက်ယူ ရေ ဝင်း ချခြင်း များ ပြုလုပ်
 ကြသည်။ ဝယ်ယူ သော ကုလား အ နေ ဖြင့် ၊ သစ် တော ဥပဒေ မှတင်း လွတ်ပြီး ၊ ပုဉ် ဟောင်း
 သစ် ဟောင်း သယ် ဆောင် သည့် သ ဘော ဖြင့် ၊ အလွယ်တကူ အိမ် ယာ တလုံး အရံ သင်္ဃာ ရရှိ လေသည်။
 မိမိတို့ နိုင်ငံ မှ ဖမ်း ဆီး မိသည့် ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ် နိုင်ငံ မှ ငွေ ၊ သမ္မာန် တို့သည် ၊ အဓိကအား -
 ဖြင့် မိမိတို့ နိုင်ငံ အတွင်း မှ ၊ ငွေ ဝင် ခိုပစ္စည်း များ ခိုး ထုတ် ရန် ဝင် ရေ ဘက် လာ ခြင်း များ
 ဖြစ် ကြ သော်လည်း မိမိတို့ နိုင်ငံ ဘက် မှ ဖမ်း ဆီး အရေး ယူ သည့် အခါ တွင် ကား ၊ ဝါး ဝါး ဖမ်း

ဧကန်အား အဆင်မပြေဘဲ အဆင်မပြေဘဲ နေကြသည်။ တဘက် နိုင်ငံ မှတူလား များ မိမိ နိုင်ငံ နှင့် ပတ်သက်၍ ၊ လုပ်ချင် ဂုဏ်ရည် ရှိ နိုင်ကြခြင်း မှာ မိမိ နေထိုင်ရာ သူနိုး ခါး ပြုများ သို့ အစောင့်၊ အစောင့် နှင်း ထား သည့် သတ္တဝါ၊ ဘူး သီး တောင်၊ မောင် တောင်၊ တောင်ပြို - အလယ်သို့ ကျော် ၊ ရသေ့ တောင် စသော မိမိ အိမ်တံခါး ဝ များ တွင် ၊ သူရိုး ခါး မြေနှင့် မခြား သော ဘက်လီကုလ စား များ အား အစောင့်၊ အစောင့်၊ ရသေ့သို့ ဖြစ် နေပါသည်။

မြန်မာ နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး ဂုဏ်များ ။

၃၃။ မိမိတို့ နိုင်ငံ သည် မြန်မာ့ ဆိုဂရပ်စ်လစ်လစ် စဉ် ပါတီကို ၊ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်၍ ၊ ဆိုဂရပ်စ်လစ်လစ် ပွား ရေး စနစ်ကို အခြေခံသော ဆိုဂရပ်စ်လစ် နိုင်ငံကို တည်ဆောက်လျက် ရှိပါသည်။ နိုင်ငံ တော်၏ ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေအရ ၊ နိုင်ငံ၏ အရေး ပါသော အရေး အရာများ တွင် ၊ နိုင်ငံခြား သား များ အား ဝင်ရောက်ထမ်း ဆောင်ခွင့် မပေး နိုင်ပါ။ ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံ၏ အရေး အရာအခန်း ကဏ္ဍတို့တွင် ၊ ပါဝင် ခွင့် မပြု နိုင် သော်လည်း ၊ နိုင်ငံ တော်၏ များ စွာ သော စား ပွား ရေး ၊ လူမှုရေး စသော လက်တွေ့လုပ် ဆောင်လျက် အကောင်အထည် ဖော် ရမည့်ကိစ္စတို့တွင် ကား ၊ နိုင်ငံ တော်အစိုး ရသေ့ထိုက်ထိုက်တန်တန် အခွင့်အရေး များ ပေး အပ်ထား ပေသည်။ မူဆလင်ဘက်လီ များ သည် နိုင်ငံ တော်အပေါ် - ယင်း ကဲ့သို့ ရရှိထား သော အခွင့်အရေး ဖြင့် ၊ ကျေး ဇူး တုံ့ပြန်၍ နည်း မှန်လမ်း မှန် နိုင်ငံ တော်အတွက် ၊ အကျိုးပြု နိုင်သမျှ သော လုပ်ငန်း များ တွင် ၊ စိတ်ပါလက်ပါလေး လေး နက် - နက် ပါဝင် ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အထက် ခွဲတင်ပြပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း ၊ ယနေ့ မူဆလင်ဘက်လီ နိုင်ငံခြား သား များ နှင့် နိုင်ငံ ဝန်ထမ်း မူဆလင်ကုလား များ (၁) - ကုလား ကပြား ၊ ကုလား ဒိန် များ သည် ၊ နိုင်ငံအတွင်း ရှိအခြား သော ၊ နိုင်ငံခြား သား တရုတ် များ နှင့် တရုတ်ကပြား များ ကဲ့သို့ မဟုတ်မူဘဲ ၊ နိုင်ငံအတွက် အကျိုး ရှိ ရှိ ရှိ ဖြစ်သည့် လုပ်ငန်း များ ၊ ထို ရောက်စွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိကြ ရုံမျှ မက ၊ အစွယ်ခံသော သနား ရေး ဦး တည်ချက်တခုတည်း ဖြင့် နိုင်ငံ တော်အပေါ် မကုန် ရုံမျှ မက ၊ အခြေခံ အမှတ် မေး လျက် ရှိကြ ပါသည်။

၃၄။ နိုင်ငံ တော်၏ ကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာ ဂုဏ်များ ၊ ချက်အစီအစဉ် တခုဖြစ် သော ပြည်သူ့စစ်မဟာ ဗျူဟာ ကျင့်သုံး ရန် ချမှတ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသော ၊ ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်း များ နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ၊ ယင်း မူဆလင်ဘက်လီကုလား များ ထိုမှတစ်ဆင့် ရှိသည့် ပို၍ ရှိ ရှိ ရှိ ရေး မှစ ၊ လုံး ဝ မြေစီလင့်ချက် မရှိ ရှိ မက ၊ လွန်စွာ ရင်လေး ဘွယ် ရသေ့ ဝန်ထုတ်ဝန် ပို၍ ၊ တက်လျက် ရှိပါသည်။ နိုင်ငံခြား သား မူဆလင်ဘက်လီ များ နှင့် မူဆလင်ကုလား ဒိန် - များ သည် ၊ အခြေအနေ ၊ အချိန်အခါ နှင့် ဖြစ်သည့် လျှောက်လှောက် သော ကိုယ်ချင်း စာနာ မှု ၊ - တွေး ခေါ် မြေမြင်လုပ် ဆောင်ရွက် အား ၊ မည်သည့်အခါတွင် မှ လက်ခံ ကျင့်သုံး ကြမည် မ

ဟုတ်တံ၊ အဂ္ဂာဂ္ဂာတွင်အစွလ၁မိအတွေး အခေါ်ဖြင့်သ၁၊ တဥကယ် ရေး၊ နိုင်ငံ ရေး၊
 စီး ပွား ရေး၊ လူမှုရေး စသည့်တို့ကို၊ တရား ယေတလက်ကို ကွင်းကြိုပြုမူကြသည်။ မူဆလင်
 ကုလား များ ကြောင့်မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်း၊ တစ်မငြိမ်ဖြစ်ခဲ့ခြင်း တို့ကို မေ့ပျောက်သိ
 ရှိ မဖြစ်ပေ။ ရှေ့အဖို့နိုင်ငံ တော်အတွက်လုံခြုံရေး အစီအမံများ၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထား နိုင်
 ရန် ဖော်ပြရသော်၊ မူဆလင်ကုလား များ သည်၊ နိုင်ငံ တော်၌ပြည်တွင်း ပြည်ပရေး ဂ္ဂ
 ပြဿနာ၊ မည်သည့်ပြဿနာတရပ်ရပ် ပေါ် ပေါက်လာသည့်အချိန်တိုင်း တွင်အကွက်ဆင်၍၊ အ
 မြတ်ထုတ်ဖော်ပြောကြ ပါသည်။ ၁၉၄၂ - ခုနှစ်၌တို့မြန်မာနိုင်ငံမှဆုတ်ခွာကြစဉ်၊ ဘူးသီး တောင်
 မေောင်တော၊ ရသေ့တောင်စသောရခိုင်မြို့နယ်၊ ကျေးရွာများ တို့တွင်၊ ရခိုင်နှင့် -
 ကုလား အဓိကပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အကွက်ချောင်းနေသော မူဆလင်ကုလား တို့ -
 သည်၊ အင်္ဂလိပ်စစ်ပြေး လူ့ဂရိပုဂ္ဂိုလ် လက်နက်ကိုင်တပ်သား များ အား၊ မူဆလင် -
 တို့၏သိမ်း သွင်း ၍ရခိုင်တိုင်း ရင်းသား များ မနေနိုင်အောင်၊ ရခိုင်ရွာများ ကို -
 ခါး ပြုတိုက်ခြင်း၊ ဝင်ရောက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ မီးရှို့ခြင်း၊ ရခိုင်အမျိုးသမီး များ အား
 ရက်စက်စွာကျူး ကွန်သတ်ဖြတ်ခြင်း စသော၊ အကြမ်း ဘက်နည်း ပေါင်း စုံဖြင့်ရခိုင်တို့ ၏
 နယ်စပ်၌၊ ရခိုင်တို့အား မေောင် ထုတ်၍အပြတ်ရှင်း ခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်ကရခိုင်တို့မှအသက်
 ဘေး ကြောင့်ပြေး ရွာ၊ ဤရပြေး၊ အစား အသောက်နှင့်ဆေးဝါး များ ပြတ်လတ်၍အတိ -
 ဒုက္ခရောက်ကာ၊ ရခိုင်အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား၊ ၂၀၀၀ ကျော်မှအသေခံ ခဲ့ကြရ
 သည်။ ၁၉၄၅ - ခုနှစ်တွင်ဗြိတိသျှတို့မြန်မာနိုင်ငံသို့ပြန်လည် ရောက်ရှိလာသည့်အခါ၊ မူဆလင်
 ဒုက္ခသည်စခန်း များ မှမူဆလင် များ သည်၊ အင်္ဂလိပ်တပ်များ နှင့်အတူ၊ မေောင်တောနှင့်
 ဘူးသီး တောင်မြို့များ သို့ကြိုတင် ရောက်ရှိလာကြပြီး၊ အတွင်း ပိုင်း မြို့နယ်များ ခိုဝင် -
 ရောက်၍သိမ်း ပိုက် နေထိုင်ကြသည်။ ဘူးသီး တောင်၊ မေောင်တောသို့၊ ဝင်ရောက် နေ
 ထိုင်ကြသော မူဆလင်ဘင်္ဂလီများ သည်၊ အေး အေး ဆေး ဆေး အသတကြည့်နေထိုင်စား
 နေသက်ပုံနှင့်အား မရကြသေး ဘူးဘူးသီး တောင်နှင့်မေောင်တောမြို့တို့အား -
 ပါကစ္စတန်နိုင်ငံဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါထည့်သွင်း ပေးရန်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှသီးခြား -
 ပါကစ္စတန်နိုင်ငံအဖြစ်ခွဲထွက်ရန်၊ စိုင်း ပြင်း နေသော၊ မူဆလင်ခေါင်းဆောင် -
 မိုဟာမက်အလီဂျင်းနား ထံသို့အရေးဆိုတောင်း ခံခဲ့ကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့တောင်း
 ဆိုသည့်ကိစ္စအား အမြဲသာခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည်၊ လွတ်လပ်ရေးတိုက်
 ဝင်ရန်ကိစ္စဖြင့်၊ အလုပ်သို့ခရီးသွားစဉ်၊ ၁၉၄၇ - ခုနှစ်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့၌ -
 လမ်းခရီး တထောက်၊ ကရင်ဒီ မြို့၌ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ပါကစ္စတန်ခေါင်း
 ဆောင်မိုဟာမက်အလီဂျင်းနား မှလာရောက်ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်စဉ်။ မစ္စတာဂျမ်းနား မှ

ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း အား၊ လေး စား ကြည်ညို သော စိတ်ဖြင့် ယင်း အခြေအနေများကို ဖွင့်ဟ ပြောဆိုပြီး ၊ ဘူး သီး စောင့်ရှင် မေ့မိစေ ဘတိုမှတစ်ဆင့် လူကလား များ၏ ဆို နေကြသည်။ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံ တော်ကြီး လွတ်လပ် စွာဖြစ် ပေါ်လာ သည့်အချိန်တွင် ယင်း မြန်မာ့နယ်များ ကို ပါကစ္စတန် နိုင်ငံအတွင်း သို့၊ ပူး ပေါင်း ထည့်သွင်း ပေး ရန် ၊ စောင့် ဆိုချက်အား လုံး စေခြင်း စား မည်မဟုတ် ကြောင်း ၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအား လေး စား စွာဖြင့် ၊ အလိုအလျှောက် ဖွင့်ဟ ပြောကြား ခဲ့ပါသည်။ ဤအဖြစ်သနစ်များ ကို ထုတ်ဖော်၍ ၊ နိုင်ငံ တော်၏ လုံခြုံရေး နှင့် မိမိတို့၏ နယ်ပယ်များ ၊ ဘူး သီး စောင့် မှီ မေ့မိစေ ၊ ရ သေ့ စောင့်မြို့များ ကဲ့သို့ ၊ အခြေအနေဆိုး ဝါး မသွား စေ ရန် - သတိပြု ကြိုတင် ကာကွယ်ကြ ရပါမည်။

၃၅။ နိုင်ငံ တော်၏ လုံခြုံမှုများ ပြား စေ ရန် ၊ အန္တရာယ် ပေး ခဲ့ကြ သော မူဆလင် ကလား ဆိုး များ ၏ ၊ ဆူပူ သေခင်း ကျန်း မှု အခြေအနေတို့ကိုလည်း မေ့ - မေ့ ဘက်ထစား ၍ မဖြစ် ပါ။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ခေါင်း ဆောင် သည့် ဖဆပလ အဖွဲ့ သည် ၊ လွတ်လပ် ရေး တိုက်ပွဲအတွက်လုံး ပမ်း နေကြစဉ် ၊ စစ်တွေ ၊ ကျောက်ဖြူ ၊ သံ တွဲ စသော မြို့ကြီး များ ၌ ၊ မူဆလင် ရှေ့နေများ ခေါင်း ဆောင် သော စေတီပညာ - တတ်မူဆလင် များ သည် ၊ ဗမာ မူဆလင် တွန်ကရက် များ ကို ဖွဲ့စည်း ၍ ၊ ပွဲလန့်စဉ် မှ စတင် ၊ ရန် မူဆလင် သီး ခြား ပြည်နယ်ထူထောင် ရေး အတွက် ၊ စည်း ရုံး ဆိုက်လှည့် - ကြသည်။ အရှေ့ပါကစ္စတန် ခေတ် ယခုတစ်လား ဒေဂျ်မှကလား များ ၊ စောင့်ရှင် ချိန် ၊ စင် ရေဘက်လှည့်ပြီး ၊ ရခိုင်လူမျိုး များ မနေနိုင် အောင် ဆူပူ သေခင်း - ကျန်း မှုများ ပြုလုပ်ကြသဖြင့် ၊ ဆုတ်ချုပ် ရေး ခက်ခဲပြီး ၊ မြို့ရွာများ မတည်မငြိမ် - ဖြစ် ခဲ့ရသည်။ ၁၉၄၇ - ခုနှစ်တွင် ဖဆပလ ဝန်ကြီး အဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ပေး ခန့်အပ် - သော ၊ မူဆလင် တစ်လှည့်ကား တစ်ကျမ်း သည့်နယ်ပိုင်ဦး ထွန်း ဦး အား ၊ မူဆလင် တို့မှ ရေးခင်း မြေခင်း သတ်ဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ၁၉၄၈ - ခုနှစ်အတွင်း မူဆလင် များ ပိုမိုဆူပူ သေခင်း ကျန်း လာရ၍ ၊ အစိုး ရမှ ဘီ အက်စ် တစ်များ စေလွှတ် - ၍ တား ဆီး ခြင်း ပြုရ၍ ၊ မူဆလင် တို့မှယင်း ဘီ အက်စ် တစ်သား တို့သည် ၊ - မူဆလင် တို့အား ပစ္စည်း ယူ ၊ လူသတ် ၊ ကုန်ရန် ကျမ်း စာအုပ် များ အား မီး နှိုသည့် ဟု မတရား စွာ စွဲလုပ်ကြတိုင်တန်း ခဲ့ကြပြီး ၊ မူဆလင် တို့သည် ၊ တဆင့်တက်၍ ၊ မူချာဟစ် တစ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း ပြီး ၊ အဖွဲ့ဒုက္ခကဆင်ကြီး မှာ သော မူချာဟစ် တို့သည် ၊ အဖျက်လုပ် ရန် များ ကိုအပြင်း အထန်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ၁၉၅၂ - ခုနှစ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မေခင် စောင့်ရှင် ဘူး သီး စောင့်မြို့များ ၌ အစိုး ရရုံး များ ကိုမီး နှို ခဲ့ကြသည်။ - ဗိုလ်ကြီး ထင် ကျော် (ယခု ဆေးဘက်လုပ် ရေး ဝန်ကြီး စောင့်ရှင် ဗိုလ်မှူး ကြီး ထင် ကျော်)

ကြီး မှာ ဆေးတစ်မတော်မှ၊ မူလဘဝများ ကိုနှိမ်နှင်း ဂုဏ်၊ ကဆင်နှင်တကွလက်
နက်ကိုင် မူဆလင်များ သည်၊ စစ်တကောင်း ငြိယ့်ထွက် ပြေး ကြသည်။ စစ်တကောင်း ဌ
တဖန်အခြေချကော၊ မေဝင်တော၊ ဘူး သီး တောင်သို့မကြာခဏဝင် ရောက်နှောင့်
ယှက်တိုက်ခိုက်ခြင်း များ ပြုကြသည်။ မူလဘဝသောင်း ကျန်း သူများ နှင့်ဆူပူပျက်ပျက်
မှားများ ကို၊ ထိုရောက်စွာနှိမ်နှင်း တား ဆီး နိုင်ခဲ့သော ဗိုလ်ကြီး ထင်ကျော်နှင်တစ်
မတော်သား များ ကိုလည်း ၊ မူဆလင်ကုလား တို့မှထုံး စံအတိုင်း အလွန်ပြင်း ထန်စွာ
လုပ်ကြံတိုက်ခန်း ခံကြပါသည်။ တိုက်ခန်း ဂုဏ်ထူးမူဆလင်အမျိုး သမီး များ အား ကျား -
လွန်ခြင်း ၊ ရွှေစေ့ပစ္စည်း များ လုယူတိုက်ခိုက်ခြင်း ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင်တလေး ၊
ငယ်များ ပါမကျန်နှိမ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်း ၊ မူဆလင်ထောင်ပေါင်း များ စွာကိုအရှေ့
ပါကစ္စတန်သို့မေဝင် ထုတ်နေကြောင်း ၊ ပြည်တွင်း ၊ ပြည်ပ၊ စာတို၊ စာရှည်များ
ရေး သား တိုက်ခန်း ကြရာ၊ ဒဏ်၊ ကရုဒါမျိုး များ ထုတ်ဘက်လှိုင်အုရဒုဘာသ
သတင်း စာများ ထွက်ပါ၊ လုပ်ကြံသတင်း မျိုး စုံဖော်ပြကြပြီး ၊ မည်သည့်တစ်မှမထစ၊
စာပြောင်း ရွှေပေး ရန်တောင်း ဆိုကြသည်။ မူဆလင်တို့သည်တစ်မတော်သား များ
ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း များ ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံ့အကျိုး ကိုထိရောက်စွာဆောင့်
ရွက်ကြသူတို့အား ၊ အမျိုး မျိုး လုပ်ကြံတိုက်ခန်း ၍ ၊ ၎င်း တို့နယ်မှပြောင်း ရွှေခြင်း ခံ
ရစေရန် ၊ ဆောင်ရွက်တတ်ကြသော အလေ့ဆိုး မှာ မူဆလင်တို့ပြုနေကျအလေ့ဆိုး ပင် -
ဖြစ်သည်။ မူဆလင်တို့သည် ၊ ၎င်း တို့၏အလိုအခြေနှင့်ဆန့်ကျင်သောသူအား ၊ အခွင့်အရေးရရှင်
ရရှိသလိုသတ်ဖြတ်ပြီး ၊ အပြတ်ရှင်း သည့်အလေ့ဆိုး လည်း ရှိကြပါသည်။ သတ်ဖြတ်ရုံသာ
လည်း ၊ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း များ ကိုတခုစီဖြတ်တောက်၍ ၊ ရိုင်း ပြုရက်စက်စွာသတ်
ဖြတ်လေ့ရှိကြသည်။ ၁၉၅၉ - ခုဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ၊ မြန်မာပိုင်ရှား -
ထွန်း ပေါ်သို့ယခင်အရှေ့ပါကစ္စတန် (ယခုဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ်) နိုင်ငံမှ ၊ အိမ်ထောင်စု
၁၀၀ ခန့်ကျား ကျော်ဝင် ရောက်၍ ၊ ဆိုး အိမ်ထူထောင် နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၅၉ -
ခုဗြဲဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင်မြန်မာပိုင် တောင်ပြိုနယ်စပ်ရဲစခန်း နှင့်လူဝင်မှာစ
ခန်း များ သို့ပါကစ္စတန်လက်နက်ကိုင် ၃၀ နှင့် မူဆလင်အရပ်သား ၁၆၈ ယောက်
တို့ကဝင် ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး ၊ အဆောက်အဦး များ ကိုမီး ရှို့ခဲ့ကြသည်။ တော်လှန်ရေး
အစိုး ရတက် ရောက်ခဲ့သည့်အချိန်မှစ၍ ၊ လက်နက်ကိုင်ဆူပူထွေမှားများ ထပ်မံဖြစ်ပွား
ခြင်း မရှိခဲ့သော်လည်း ၊ ၁၉၇၈ - ခုတွင်ပြုလုပ်သော " နဂါး မင်း " စစ်ဆင်ရေး
အရ နိုင်ငံခြား သား များ အား မှတ်ပုံတင်စစ်ဆေး ရန် ၊ စစ်တွေ ၊ ဘူး သီး ၊ နောင်
မေဝင်တောမြို့များ တွင် ၊ စစ်ဆေး မှုလုပ်ငန်း များ စတင်ဆောင်ရွက်စဉ် ၊ မူဆ
လင်ဘင်္ဂလား ကုလား များ သည် ၊ အကြမ်း ဘက်မှားများ ကိုကျား လွန်၍ ၊ နိုင်ငံရေး ဖျက်ပျက်
မှားကရပ်အဖြစ် ၊ ကြိုတင်စီစဉ်လှူဆောင်ထား ချက်အတိုင်း ၊ ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ်နိုင်ငံအတွင်း

သို့၊ ထေဝင် ပေါင်း များ စွာထွက် ပြေး ဝင် ရောက်သွား ခဲ့ကြသည်။ ဟယ် ဘဝ ခံချက် အရ၊ ယင်း ဘင်္ဂလီကုလား များ အား နှစ် ခိုင် င်သ ဘောတုညီချက်ဖြင့်၊ ပြန်လည်လက် ခံ ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါဖြစ် ရပ်ဖြစ် စဉ် နှင့် ပတ်သက်၍၊ ဘင်္ဂလား ဒေဂျီအစိုး ရှင်ပြည် တွင်း ပြည်ပ၊ မုဆလင်ကုလား တို့၏အကူအကြံတို့မှ ချား စွာအသနာဘွယ်ဖြစ် ရပါ သည်။ မိမိ ခိုင် င်မှဘင်္ဂလီ မုဆလင်ကုလား များ ၊ ဘင်္ဂလား ဒေဂျီ ခိုင် င်အတွင်း သို့ဝင် ရောက်သွား ကြသည့်ပြင် သနာအတွက် နှစ် ခိုင် င်အစိုး ရချင်း ဆက်ဆံ ရာတွင် ၊ ဘင်္ဂလား ဒေဂျီအစိုး ရ၏အမြင်မှ ဖြစ် မှာ ခိုင် င်သည့် နေရာအကျယ်အဝန်း နှင့်စား ရေ- ရီကွဲအလှပယ် ပေါ်များ သောကြောင့် ၊ ဘင်္ဂလီကုလား များ ကိုလူဦး ရေအကန့်အ သတိမရှိ၊ နေထိုင် ခွင့်ပြုသင့်သည့်တ၊ တဘက်သတ်သ ဘောမှတ်ယူထား ကြသည်။ သို့ဖြစ် ၍ အစိုး ရအချင်း ချမ်း စာရား မဝင် ပြောဆိုကြ သော၊ စကား စုအရပ် ရပ်တို့အနက် -

* ခင် များ တို့ ခိုင် င်မှ ၊ ရှမ်း ကုန်း မြေမြင့်ကြီး တွေ၊ ဒီလောကီကယ်တော့၊ ကျပ် တို့ဆီကလူသုံး ၊ လေး သိန်းလက် ခံလိုက်လို့လဲ၊ ခင် များ တို့ဘာမှ မထိခိုက်ပါဘူး။ စသော အ မြင်အထစ် များ ဖြစ် ပြောဆို ခဲ့ရာ ၊ ယင်း မုဆလင်ကုလား တို့သည် ၊ ယနေ့အဖို့တွင် အ ပြောအတိုင်း ၊ လက် ထွေကုန်ကြလျက် ၊ ရှမ်း ပြည်နယ်အတွင်း သို့လည်း ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၍ ဝင်ရောက် စပြုနေကြဖြစ် ကြောင်း သိရှိ ရပါသည်။

၃၆။ ပြည်တွင်း ဆူပူသော ငင်း ကုန်း မှာများ ကို၊ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ခြင်း နှင့်အား ပေး အား မြှောက်ပြုလုပ် ရာတွင် ၊ ခိုင် င်ခြား သား မုဆလင်ဘင်္ဂလီများ နှင့် မုဆလင်ကုလား ဒိန် များ သည် ၊ ခိုင် င်ခြား သား စီရင် များ ၊ တရုတ်ကပြား - များ ထက် ပိုမိုဆိုး ဝါး ပါသည်။ ဥပမာ ပေပြေရသော် ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ၊ ထ ကြွသော ငင်း ကုန်း ခဲ့သော နတ်ဖြူ၊ နတ်နီတို့နှင့်အနီး စီး ပွား အပေး အယူပြု၍ ၊ ရေခ ရေခ နေခ နေခ ဆက်သွယ်က အကူအညီ များ ပေး ခဲ့ကြသည်။ မူဂျာဟတ်ဆူပူ သေဦး ကုန်း မှာများ ၊ ဦး နှစ်ပြည် ပြေး အဖွဲ့တွင် ပါဝင် ခဲ့ကြ သော ကုလား ဒိန် များ ၊ က ရင် သော ငင်း ကုန်း သူများ အတွင်း ပါဝင် နေ သော ကုလား ဒိန် များ ၊ ရန်ကုန်မြို့ နှင့် တကွအခြား မြို့နယ် များ အတွင်း ၊ ဝဲလမ်း သဘင် မှအစ ၊ မည်သည့် ရှမ်း ရင်း ဆန် ခက် မှာမျိုး ဖြစ် ပေပါလ သည်ဖြစ် စေ၊ မုဆလင်ကုလား ဒိန်တို့သည် ၊ ခိုင် င်ပိုင် နှင့် အ ခြား သူများ ပိုင်ဆိုင် သော ၊ ပစ္စည်း များ နှင့် အဆောက်အဦး တို့ကို ၊ ဖျက်လို ဖျက်ဆီး ပြုတတ်ကြသည်။ နှစ်သစ်ကူး သင်္ကြန် ဝဲများ နှင့် သီတင်း ကြွတ် ၊ တန် ဆောင်တိုင် ရိုး ရာ - ယဉ် ကျေး မှာ ဝဲများ တွင်လည်း ၊ မုဆလင်ကုလား ဒိန်တို့သည် ၊ အထူး သဖြင့် တိုင်း ရင်း သူအမျိုး သမီး များ ကို ၊ များ စွာ အနှောင့်အယှက် ပေး တတ်ကြသည်။ ရွှေတိဂုံ ရင်ပြင် တော် ပေပါမှသည် ၊ ကျိုက်ထီး ရိုး ရင်ပြင် တော် ပေပါအထိ ၊ မုဆလင်ကုလား ဒိန် များ ၊ အနှောင့်အယှက် ပြုရန် အရောက်အပေါက် ရှိကြသည်။ ရန်ကုန်မြို့ နှင့် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်

တို့တွင် ရှိကြ သော ၊ မူဆလင်ဘင်္ဂလီနှင့် မူဆလင်ကုလား ဒီနီ ဇေး ဆိုင် များ သည် ၊ လုပ်
သား ပြည်သူတို့၏ အိတ်အတွင်း မှ ငွေကို ၊ ခါး ပြ မတိုက် ရုံတမယီ ၊ ကေစက်ကျစ်စဉ်း ဇာစွာ
အဓမ္မယူတတ်ကြသည်။ ဥပမာအား ဖြင့် ၊ လုပ်သား ပြည်သူတိုင်း တယောက်သည် ၊ ယင်း
တို့၏ဆိုင်တွင်း မှ ပစ္စည်း တခုအား ကိုင်တွယ်ကြည့်ရှု မိပါက ၊ မည်သို့မှ ဇေး မမေး ၊ မ
မြန်း ဆဲ ၊ အသံပြန် ချထား ၊ ရှိ မရပါ ၊ ယင်း တို့ဆိုင် မှ ပစ္စည်း များ အား ကိုင်တွယ်
ကြည့်ရှု မိပါက ၊ တုန်တုန် မေး ရှိ ဝယ်ယူ ရန် ၊ ဇွတ်အတင်း ဇေး ဆိုင် စေ ပါသည် ၊ တ
ဖန် ဝယ်သူမှ ၊ ဇေး ဆိုင်၍ ဇေး မတည် သော ကြောင့် ယင်း ဆိုင် မှ ထွက် ခွာ လို သော ဒီ
လည်း ၊ ထွက် ခွင် မပြုဘဲ ၊ နောက်ထပ် ဇေး နှုန်း တန်တိုး တိုး မြှင့် ပေး ရန် ၊ မရ မ
ကတော့ ဇီး ဆိုကြပြန်သည်။ ဇေး ဝယ်သူမှ တတ်နိုင်သမျှ ထပ်မံတိုး မြှင့် ပေး စေ ကာ မှ ၊
ဆို ဝင် မူဆလင်ကုလား သည် ၊ ဝယ်သူအပေါ် ၊ ထပ်မံတိုး ပေး စေ ရန် အကြပ်ကို ဝင်
ဝယ်သူမှ တိုး မြှင့် မပေး နိုင်သဖြင့် ၊ ယင်း ဆိုင် မှ ထွက် ခွာ ခဲ့ သော ဒီ ၊ ပတ်ဝန်း ကျင် ဆိုင်
များ မှ မူဆလင်ကုလား ဒီနီ များ ၊ စုဆုံဝိုင်း ဝန်း လာပြီး ၊ နောက်ဆုံး မဝယ် မဖြတ်
စယ်ယူ ရသည့် အထိ အကြမ်း ဘက်ကြ ပါသည်။ ဤအပြုအမူတို့မှ မူဆလင်ဘင်္ဂလီ များ နှင့် မူဆ
လင်ကုလား ဒီနီ များ ၊ မြိုကြီး ပြကြီး များ တွင် ဥပဒေလွတ် ၊ ခါး ပြတိုက်သည့်နည်း
ပင် ဖြစ်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ် အခြေအနေ

၃၇။ ရခိုင်ပြည်နယ်သည် ၊ ရခိုင်တိုင်း ၊ ရင်း သား များ အနေဖြင့် ကျဉ်း ၊
မြေဝင်း သော လူမျိုး ရေး အမြင်နှင့် ၊ ရိုး ရာဇလေ့ ဟေဇင်း ၊ အစွဲအလမ်း များ
ကြောင့် လည်း ကောင်း ၊ မြန်မာ နိုင်ငံလွတ်လပ် ရေး ရပြီး နောက်ပိုင်း ၊ နစ်ဖြူ
နစ်နီ ၊ မူဂျာဟစ် သော ဇီး ကျန်း သူ များ ၊ လွမ်း မိုး ကြီး စိုး ခဲ့ခြင်း များ ကြောင့်
လည်း ကောင်း ၊ ယင်း အချိန်က နိုင်ငံ ရေး ပါတီစုတို့၏ ၊ ကိုယ်ကျိုး စီး ပွား တခုတည်း
ကို သေစေစေ ဝင်ရောက် ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွက်တိုး တက် ရှေးတိုး တက် ကြောင်း ၊ ထိရောက်
စွာ ကြံစည် ပုံစံ ဆောင် ခဲ့ခြင်း များ ၊ မရှိ ခဲ့ခြင်း ကြောင့် လည်း ကောင်း ၊ မူဆလင်
ဘင်္ဂလီ များ ၊ ၎င်း စီး ပွား ရေး ၊ လူမျိုး ရေး ၊ တစတစ စီး လေ့ ခြင်း တို့ ကြောင့်
လည်း ကောင်း ၊ စသော အကြောင်း ပေါင်း စုံအရ ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ၊ ရှိ ၊ အ
ထူး သဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မှ ရခိုင်တိုင်း ၊ ရင်း သား လူထုသည် ယနေ့အခြား သေ
တိုင်း နှင့် ပြည်နယ်အသီး သီး တို့မှ ၊ တိုင်း ၊ ရင်း သား လူထုတို့ နှင့် နှိုင်း ယှဉ် ရသော် ၊
နိုင်ငံ ရေး အသိအမြင် နှင့် ကာယ ၊ ညာဏစွမ်း အား ၊ အသုံး ချရာတို့တွင် များ စွာ
အား မရဘူး ထွေ ရှိ ရပါသည်။

၃၈။ ယနေ့ကလေးတွင် ၊ ဘူး သီး တောင်၌ မူဆလင်ဘင်္ဂလီ ၉၅ ရာခိုင်
နှုန်း နှင့် မောင် တောင်တွင် ၉၇ ရာခိုင်နှုန်း ရသော တောင်တွင် ၈၀ ရာခိုင်နှုန်း

အသီး သီး ရှိ နေကြပြီး ဖြစ်လျက်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မြို့ တော်စစ် တွေဖြိုထွင်ပစ်၊ ၅၅ ၇၀
ခိုင်နှုန်း မကတိုး တက်များ ပြား လာသည့်အပြင်၊ မခန့် အောင်ကျန်း မှလွန်ရခိုင် -
ပြည်နယ်အနှံ့အပြား တို့တွင်၊ ဘက်လီကုလား များ မလွတ်တန်း ပြန်နှံ့စွာဝင် ရေခက်
နေထိုင်လျက်ရှိကြသည်။ အထက် မေဂါပြု ပါများ အတိုင်း ၊ နိုင်ငံ ရေး ၊

စီး ပွား ရေး ၊ လူမူ ရေး ၊ လူမျိုး ရေး ကိစ္စ ရပ်တိုင်း နှင့်၊ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ မူဆလင်
ဘဝသဘာ ရေး ခေါင်း ဆောင်များ ၊ ပြည်တွင်း မှ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း မူဆလင် များ ၎င်း
ဦး ဆောင် မှ အောက်တွင် ၊ မူဆလင်ဘက်လီထုတ ရပ်လုံး ၊ နိုး ကြား တက်ကြွသွက်လက်လျက်
ရှိကြ ပါသည်။ ထိုစဉ် မူဆလင်ဘက်လီများ ၊ ခြေလှမ်း ကျွဲစွာ ဖြင့် ရှေ့တက်လှမ်း နေကြ -
စဉ်၊ ရခိုင်လူထုသည် သေဘက် သေဘက်စား စား ၊ မူး မူး ရူး ရူး ဖြင့်၊ အိမ် မေခက
လျက်ရှိပြီး ၊ ကုလား ဆိုသည်မှ စ ရခိုင်၏ ကျေး ကျွန် ၊ ရခိုင်၏ ခိုင်း ၊ ဖတ် ၊ နွား နှင့်တန်း
တုအဆီ မှ ရှိ ကြောင့် ၊ အိမ် မက် ကောင်း ဆဲဖြစ် ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် မူဆလင်ကုလား ၊
တို့သည် ၊ ရခိုင်၏ အိမ်အတွင်း မှ ၊ အဖိုး တန်ပစ္စည်း ဥစ္စာများ သဘာမက၊ သမီး ပါ အ
ပြင် ၊ အိမ်တ ဆောင်လုံး ဖျက်၍ ထမ်း **ချလျက်** ရှိ ပါသည်။ အိမ် ပျော် နေ သေစ ရခိုင်အ နေ
ဖြင့် ၊ အိမ် မက်ထဲတွင် ခိုင်း စား ထား သော ၊ ကုလား ထုကြီး အစား ၊ တကောင်း နှစ်
ကော နှံ့တုလူဦး ရေကို ၊ တိရိစ္ဆာန်သ ဖွယ် ရေတွက်ကြည့်ရင်း ၊ ပိတိဖြ စကော အိမ် မေခက
နေဆဲပင် ဖြစ် ပါသည်။ ယင်း ကဲ့သို့ ၊ ရခိုင်အများ စုသည် နိုင်ငံ့အရေး ၊ အမျိုး သား အ
ရေး တို့ကို ဘေး ချိတ်၍ ၊ စိတ်ချလက်ချအိမ် ပျော် နိုင် စေကာမူ ၊ ကုလား ပြဿနာနှင့် -
နိုင်ငံ တော်၏ ရှေ့ရေး ကို ၊ အစဉ် တွေး ဆလျက် မအိပ်နိုင် ၊ မစား နိုင်ဖြစ်ကာ ၊ ကိုယ်
ကျိုး စွန့်အနစ်နာခံ ၊ အသက် ပေး ကာတွယ်ရန် ၊ အစဉ်တက်ကြွ နိုး ကြား နေ သော ၊ -
ရဟန်း သံဃာ အချို့နှင့် ရခိုင်အချို့တို့လည်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။

၃၉။ ရခိုင် ကျေး ရွာများ အတွင်း ၊ ဆန်ရှား ပါး ၍ ထမင်း ပြဿနာ -
တစ် နေ စေကာမူ ၊ အရက် သေစာများ ကို ၊ ဖြိုင်ဖြိုင် ပေါပေါချက်ကြ ၊ သေဘက်ကြ ၊ -
မူး ကြ ၊ ရူး ကြလျက် ၊ သား သမီး ပညာ ရေး အတွက် စာအုပ်တအုပ် မှ ၊ ဝယ်ယူ ပေးရန်
စိတ်လက် မပါ သော်လည်း ၊ အရက်ဝိုင်း ၊ ဖဲဝိုင်း ၊ အန်စာဝိုင်း ၊ ကြွေပုဆစ်ဝိုင်း ၊
များ တွင်ကစား ၊ မင်း ညှိမင်း သား ၊ စော်ဘွား များ ပမောသုံး ဖြန်း လျက်ရှိ ကြ
သည်။ အရက်ဝိုင်း ၊ လေစင်း ကစား ဝိုင်း များ ၎င်းသဘာဝအကျိုး ဆက်အတိုင်း ၊ နိုး
မှ ၊ တိုက်မှ ၊ မိုက်ပွင့် ၊ အုထွက် ၊ လူသတ်မှ များ ပေါက်ဖွား လာပြီး ၊ နိုး မှ အဆင့်တွင် -
ပင်မြင် ခင်း အစား ပိုက်ကွန်ဖြင့် ပစ်၍ နိုး ယူသည် ၊ အဖြစ် မျိုး အထိအမျိုး စုံလှ ပါသည်။ -
ဒုစ လိုက် ကော နှံ့ များ သည် ၊ အခွင့်အရေး ရရှိသမျှ ၊ တရား ဥပဒေအား တိမ်းရင်း
ရှောင်ရင်း ၊ ဆက်လက်၍ မိုက်လုံး ကြီး စွာ ၊ ဆိုး နိုး ၊ တိုက်ခိုက်လျက်ရှိကြ ရာ ၊ အဖြူ -
ရောင်နယ် မြေဖြစ် သော ရခိုင် နှင့်တိုင်း ရင်း သား ကျေး ရွာများ တွင် ၊ တည်ငြိမ်

အေး ချမ်း မှာမရှိဘဲ၊ ရံဖန်ရံခါတွင်လည်း သူ့ခိုး ခါး ပြုသဆင်သင် ဝါရီ ယော၊ နတ်ဖြူ
နတ်နီဆိုသူ ယောဘင်း ကုန်း သူလေး ငါး ဦး ခြေဝင်၊ ခြောက်ခြောက်ခြားခြား ဖြစ်ကြ
သည့်မှာလည်း တမှောင်၊ ယင်း သို့ယောအချိန်တွင်ကုလား တို့၏ ကျေး ရွာများ အ
တွင်း တွင်ကား ၊ အေး ချမ်း တည်ငြိမ်စွာအား မဝန်အပြည်ဖြင့်၊ ကုန်း ရုံး ကဝ
ဆိပ်လုံး ကျွတ်၊ ရွာလုံး ကျွတ်စီး ပွား ပွား ဖွေလုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြသည်။

၄၀။ ဤနည်း အား ဖြင့်ရခိုင် နှင့်ချင်း စသောတိုင်း ရင်း သား များ -
သည့်၊ ကုလား နှင့်ယှဉ်ပါက၊ အရသာတွင် ကုလား ၏အနေဝက်တွင်သဘာဝကျန်ရစ်ခဲ့ပါ
သည်။ ကုလား သည်မလိမ္မာရော၊ မော်လမီဆရာတဦး တည်း ၏၊ ပြောဆို၊ ညွှန်ကြား ၊
ကွတ်ကုမ္ပဏီသမ္မုကိုလေး စား နာယူသည်။ ညီညွတ်သည်၊ တက်ကြွသည်၊ ဇွဲလုံ လ၊ ဝီရိယ
စိုက်ထုတ်၍ ရုန်း ကန်ကြီး စား သည်၊ အမျိုး ဘာသာ၊ သာသနာကို စေတင့်ရှောက် ရ
ကောဇ် မှန်း သိသည်၊ ရည်ရွယ်ချက်ကိုယ်စီထား ရှိကြပြီး ၊ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း စွန့် -
စွန့်စား စား လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကုလား တို့တွင်ရှိကြ သောအထက်ပါအရည်အချင်း များ
သည်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှတိုင်း ရင်း သား တို့ထံတွင် လေ့လေ့ဆယ်၌ မရှိကြပါ၊ မရှိစေကာ
မူရှိလေ့ ရန်သတိပြု၊ သင်ကြား လေ့ကျင့်ဖန်တီး ပေး က၊ ရှိလာကြမည်မှာ မလွဲပါ။ ထိုသို့ဆို
ပါကလည်း ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေး နိုင်သူကို၊ လူမှန် နေရာမှန် ရွေး ရွတ်တဝန်ပေး
ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ လောင်း ကစား သူ၊ မူး ရူး သူ၊ မတက်မကြံထိုထိုင်း သူ၊ ကိုယ်ကျိုး -
ရွာသူ၊ ကိုယ့်ခွန်ကိုယ်အား မကိုး စား သူတို့အား ၊ အထိုး ဘက်မှအကောင်း ဘက်သို့ -
ရောက်ရှိရန် ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေး မည်သူ အနေဖြင့်ရွေး ချယ်တဝန် ပေး -
ခြင်း မပြုလိုက်ပါ၊ ခေါင်း ဆောင်မည်သူများ သည်စရိုက်ဆိုး ၊ အကျင့်ဆိုး စွဲမြဲနေသူ
တို့နှင်ဘာတခုမှ မတူစေရဘဲ ကောင်း မွန် သောအရည်အချင်း များ ရှိ၍စံပြဖြစ်ကြ
ရပါမည်။

၄၁။ နိုင်ငံ တော်အစိုး ရသည်၊ အစွန် ကောင်း မွန် သောတပါတီစနစ်ဖြင့်
နိုင်ငံ တော်အဖွဲ့အစည်း များ ကို၊ နိုင်ငံ တော် ကောင်းစီမှသည်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေး ရွာ
ကောင်းစီအဆင့်ဆင့်အထိစနစ်ကျနစွာ ၊ နိုင်ငံ နှင့်လူမျိုး ၏ ကောင်း ကျိုး အထွက်စွဲ -
စည်း တည်ထောင်ထား ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်း များ အတွင်း ရှိ၊ တဝန်အသီး
သီး ပေး အပ်ခြင်း ခံကြရသော ၊ သက်ဆိုင် ရာတဝန် ရှိကြသူ ပုဂ္ဂိုလ်အသီး သီး တို့ -
သည်တဝန် ကျေပြန်ကြရပါမည်။ ယင်း ကဲ့သို့တဝန် ကျေပြန်ရန်ဦး စွာပထမကိုယ်ကျင့်
သိက္ခာကိုထိန်း သိမ်း သူ (ဝါ) အကျင့်စွာ ရိက္ခာကောင်း သူ၊ လူကောင်း ဖြစ် ရန်လိုပါသည်။
လူကောင်း သည်လူ တော် မဟုတ် စေကာမူ၊ လူပုဂ္ဂိုလ် မာမဟုတ်သဖြင့်၊ နိုင်ငံ နှင့်လူမျိုး -
အထွက်မိမိထွင် ရှိသမျှကိုယ်စွမ်း ညာဏ်စွမ်း ဖြင့်၊ ကြိုး စား ဆောင်ရွက် နေမည်သာ
ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ၊ တော် သော်လည်း မကောင်း သူသည်လည်း ကောင်း ၊ မတော်

သတ္တိအပြင်၊ မကေဘင်္ဂ သုသန္တလည်း ကေဘင်္ဂ ၊ နိုင်ငံ နှင့်လူ များ အတွက်၊ အန္တရာယ်ပေး ကြ မည့်သူ များ သာဖြစ်ကြ ပါသည်။

၄၂။ ဤလူ ကေဘင်္ဂ လူ တော်အမျိုး အစား နှစ်ဦး နှင့်ပတ်သက်၍ ၊ လမ်းစဉ် ပါတိ ဥက္ကဋ္ဌကြီး မှပြည်ပြည်စုံစုံလမ်း သွန်ဂွင်း လင်း ၊ သတိပေး ပြောကြား ထား ပြီး ဖြစ် ပါသည်။ ယ နေ့ နိုင်ငံ ကော်တဝှမ်း လုံး ထွင် ၊ မကေဘင်္ဂ မှာ ဒုစရိုက် များ ပေါ် ကိ ဖွား ရာ ၊ ပင် ရင်း ဌာနကြီး မှာ ၊ လောဘင်း ကစား ခြင်း အမျိုး များ နှင့် မူးယစ် ဆေးဝါး ၊ သေရည် သေရက် သေဘက်စား ခြင်း တို့မှာ ၊ စတင် ပေါက်ဖွား ခြင်း ဖြစ် သည်။ လောဘင်း ကစား မှာ နှင့် သေဘက်စား မူးယစ်ခြင်း ထွင် ၊ နစ်နာမှု နှင့် နေကြသော ရခိုင်ပြည်နယ် မှတိုင်း ရင်း သား လူထုသည် ၊ ဒုက္ခပင်လယ် ကြော့တွင် မေ့ပါလျက် ၊ ကယ် ပါ ၊ ယူပါဟု ခုက္ကဋ္ဌ ရောက်လျက် ရှိကြသည်။ သာ ဝေတဒုကို ဖော်ပြ ရသော် ၊ မြို့နယ် ကေဘင်္ဂ စီရုံး များ သို့ ၊ ရပ်ကွက် ကျေး ရွာ များ မှ ၊ ဇူလိုင် ၊ ဩဂုတ် ၊ စက်တင်ဘာလ များ အ တွင်း ဆန် တေဘင်း ခံရန် နေ့စဉ် စုရုံး ရောက်ရှိလာကြ ပါသည်။ အောက်တိုဘာလ တွင် ၊ စပါး များ ကျကျနန အဝါ ရေခဲသို့ မရောက်နိုင် သေး မှီ ၊ စီမံဝါအ ခြေအနေ တွင် အလှအသက် ရိတ်သိမ်း ကြပြီး ၊ နေ့စဉ် စား ရေး အတွက်က သေစက မေ့ ဖြေရှင်း နေကြ ပါသည်။

၄၃။ နိုင်ငံ တော်အစိုး ရသည် ၊ ရည်ရွယ်ချက် ကေဘင်္ဂ မွန်စွာ ဖြင့် ၊ ဒေသ ခံတိုင်း ရင်း သား တို့အား ၊ ဖြစ်နိုင်သမျှ ယင်း တို့၏အရပ် ဒေသတွင် ပစ် ၊ ရွေးချယ် ခန့်ထား တာဝန် ပေး အပ် ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၊ လူသား ပါနာဆိုသည့်အတိုင်း ၊ ရခိုင် ပြည်နယ်အတွင်း မှ ၊ ရစ်ရွာ ငြိမ်ဝပ် ပြော ၊ ရေး ကိုတာဝန်ယူကြ ရသော ၊ ပြည်သူ့ ရ တပ်စွဲ ၊ တစ်စည်း ကိုပင်ကြည့် ပါက ၊ ဒုစ ရိုက် ကျ လွန် လျှော့ ရှိကြ သေ သူတို့နည်း တူ ၊ အမြိုင် အဆိုသဖွယ် ၊ ကိုယ် ကျင့်စာ ရား ပျက်လျက် ရှိကြသည်။ ကိုယ်ကျင့်စာ ရား ပျက်သူတို့ မှ ၊ မွန်မြတ် သောတာဝန် ကျေပြန် မှုအား မရရှိနိုင် ပေ။ ဥပမာအား ဖြင့် ၊ စစ်တွေ ၊ ဖေါင်ကုတ် စစ်တွေ ၊ မာနီ အောင် ၊ ပြည်တွင်း ရေကြောမ်း သယ်ယူပို့ ဆောင် ရေး ၊ သင်္ဘော ကြီး များ ပေပါ တွင် ၊ အစောင့်လိုက် ရဲများ ပါရှိကြ သော်လည်း ၊ ဖဲပိုင်း ၊ အရက်ပိုင်း မကေဘင်္ဂ သေအမျိုး သမီး များ ၊ စသော ဒုစ ရိုက်အဖွဲ့အစည်း သည် ၊ အစုန်ဆန် ပုံမှန်လိုက်ပါ နေကြသဖြင့် ၊ ပစ္စည်း ပျောက်သူ များ ၊ ရန်စွဲများ ဖြစ်သော တေ ပေပါ တွင် ရုတ် ရုတ်သေ ၊ အမြဲဖြစ်လျက် ရှိ ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ သင်္ဘောတော် အတွင်း နှစ်ပင် ၊ ပြည်သူ့ ရ အနေဖြင့် ဒုစ ရိုက် မှုများ ကို မွေး ဖြူထား နိုင် ပါက ၊ မြို့နယ် ၊ ရပ်ကွက် ၊ ကျေး ရွာ များ အတွင်း ၊ ပြည်သူ့ ရ တပ်စွဲ ဝင် အချို့တို့သည် ၊ ဒုစ ရိုက် မှုများ ကို ၊ မည်မျှအထိ မွေး ဖြူ ၍ ၊ ဆက် ကြေး ကေဘင်္ဂကိုယ်ကျိုး ရှာလျက် ရှိကြ မည်ကို တွေး ဆင် နိုင် ပါသည်။

၄၄။ သဘာဝအား ဖြင့် ခေါင်း ဆောင်ပိုင်း ထွင်အ ကေဘင်္ဂ အဆိုး ရှိနိုင်သ

ကုသို၊ ငယ်သား ပိုင်း ထွင်လည်း အကောင်း အဆိုး ဂြိုဟ်မည်သဘာဝဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်
ကောင်း၊ သောခေါင်း၊ ဆောခေါ်၏အောက်ရှိ၊ မကောင်း၊ သောငယ်သား များ -
သည်။ အကောင်း၊ အမွန်များ ဖြစ်လာနိုင်စေတော့မူ၊ မကောင်း၊ သောခေါင်း -
ဆောခေါ်၏အောက်မှ၊ မကောင်း၊ သောငယ်သား များ သာမက၊ ကောင်း၊ သော
ငယ်သား များ ပင်လျှင်၊ ကောင်း၊ မွန်လာရန် မရွှေစီလင်္ကာ ခိုင်ရုံမျှမက၊ ပိုမိုဆိုး
သွမ်း သွား ကြမည်မှ အမှန်ပင်။ ထိုအကြောင်း တရား များ ကြောင့်လည်း ရှေ့
ဆောင်နွမ်းလား ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်သွား က၊ နောက်နွမ်း တလိုက်၊ ဖြောင့် -
ဖြောင့်လိုက်၏ ဟူ၍၊ ဆိုရိုး စကား ဂြိုဟ်ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မှ ပါတိ၊ ကောင်
စီ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ အတွင်း ၊ စိတ်ကောင်း စိတ်မကောင်းတို့၊ ချစ်မြတ်ချစ်စိတ်ရှိ
ကြသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့မှာ၊ ခိုင်ခံ့စေခံ့၏ မူဝါဒလမ်း ဝင်တိုက်၊ ဝှံ့ဝှံ့ကြွကြွကြွကြွလက်
စွဲ၍၊ ကြီး ကြီး ကုတ်ကုတ်တဝန် ကျေပြန်စွာ၊ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်လျက် ဂြိုဟ်သည်ကိုလည်း
တွေ့မြင်ရပါသည်။ သို့သော်လည်း ၊ လူများ စုမဟုတ်ကြသဖြင့်လည်း ကောင်း ၊ ရာထူး
တဝန်ကြီး ဝင်အရ၊ ခေါင်မှမိုး ယိုနေခြင်း ကို၊ မစွမ်း သာကြံ၍လည်း ကောင်း -
မီး များ မီး ခိုင်၊ ရေများ ရေခိုင်၊ မိုး ခါး ရေသောက်ဆီသကဲ့သို့၊ ခေါင်း ဆော်
မပိသ သောကိုယ်ကို၊ ဂြိုဟ်၊ တဝန် ခဲ့နေထိုင်တတ်သူ၊ ဝမ်း ခဲကမ်း ခဲဖြစ်သလို ပြောဆို
လုပ်ကိုင်တတ်သူ၊ မူး သူ၊ ရူး သူ၊ လောင်း ကစား သူ၊ တဝန်ဟူသ ရွှေကိုအနည်း -
နည်း ၊ အစုံစုံဖြင့် ရှောင်လွှဲတတ်သူ၊ အကျင့်သိက္ခာ ခဲ့လှ သောခေါင်း ဆောင်သူများ၏
နောက်တွင်၊ ယင်း ခေါင်း ဆောင်တို့နှင့်စိတ်တူ၊ ကိုယ်တူ ဂြိုဟ်သော ၊ နောက်လိုက်
တို့မှာ တဝန်ပင်ကြီး ပင်၊ အင်အား တောင့်တင်း လှပါ၏။ သို့ဖြစ်၍လည်း သူနိုး ၊ ခါး
ပြ၊ ဝါရမ်း ပြေး ၊ ထောခေါ် ပြေး ၊ စစ်ပြေး တို့ကို ရပ်ကွက်အတွင်း ဌာနရုံး ရန်၊ ယ
ခုအထိအကောင်အထည်မဖော် ခိုင်ကြသေး ပါ။ လက်တလော အခြေအနေတရပ်တွင် -
အကြိုက်ပေး ၊ လွတ်လျှော့စည်း ရုံး သူနှစ်၊ ဝန်စိတကျတဝန် ပေး ၍ စည်း ကမ်း ကုလားခါး
ဖြင့်၊ ထိန်း သိမ်း စည်း ရုံး ကြည့် နှစ်မိုး နှစ်စား တွင်၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့၏
အကြောင်း ပေါင်း စုံအရ၊ ကာယ၊ ညာဏအဘက်ဘက်မှ စွမ်း ရည်ကျ နေသောလူထု၊ -
သည်။ အကြိုက်ပေး စည်း ရုံး သူတို့၏ နောက်တွင်၊ စည်း ပျက်၊ ကမ်း ပျက်၊ တဝန် ခဲ့
တရား ရုန်း ၊ တနား နား ၊ အမိုး မိုး ဖြစ် နေကြသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွက်တိုး တက် -
ရာထူး တက်ကြောင်း၊ ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာ လုပ်ငန်း တဝန်များ တဝန်ပင်ကြီး ရှိ
နေသော်လည်း ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ရှိပါတိ၊ ကောင်းစီ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ မှ -
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ၊ ဖြိုနယ်တိုင်း လိုလိုပင်၊ လုပ်ငန်း ခွန်အချိန်အတွင်း ၊ ရုံး ဆင်း၊ ရုံး -
တက်တွေ့ရှိရသည်မှာ၊ နံနက် ၁၀၃၀ ဝန်း ကျင်တွင် ရုံး သို့တစွဲစတင်တက် ရောက်
လာကြပြီး ၊ ၁၂၀၀ ချိန်တိုက်တွင်စား သောက်ရေး ကိုအကြောင်း ပြု၍၊ ခိုင်သို့

ပြန်သဖြင့် အပြင်အပဆိုထွက်သူထွက်၊ ယင်း နောက် ၅၃၀၀ နာဂါဝန်၊ ကျင်တွင်
 တစတစပြန်လည် ရေခက်ရှိလာကြပြီ။ ၁၅၀၀ အချိန်တိုက်တွင်အမျှား အား ဖြင့်
 ပုံမှန် ရုံး ဆင်း သွား ကြပါသည်။ မြို့နယ်ပါတီ၊ ကောင်စီအဖွဲ့အစည်း များ အတွင်း ဦး
 ဗဟိုမှချမှတ်သွန်ကြား သော၊ တာဝန်အရပ်ရပ်ကို၊ အောက်ခြေလူထုဆိုမှန်မှန်ကန်
 ကန်၊ အမှန်း၊ ခံတွန်း အား ပေး ပြီး ၊ ကြပ်ကြပ်မတ်မတ်ရိုး သား စွာ ဆောင်ရွက်
 နေကြသော၊ လူနည်း စုပုဂ္ဂိုလ်အချို့နှင့်အခြား တဘက်တွင် ၊ လူထုအား နေရာတက်ခွဲ
 အကြိုက် ပေး ချေခံပေါင်း နေကြသော ၊ လက်ရှိ နေရာတည်ခြံ ရေး နှင့် နေဝင်အရွေး
 ခံရာခွဲ ၊ ခံရရှိ ရေး အတွက် ၊ ယခင်ပါတီစုံ ခေတ်က နိုင်ငံ ရေး ယမဝး များ ၊ နိဗ္ဗာန်
 ဆိုး အတိုင်း ၊ လူထုအား နည်း ကောင်း လမ်း မှန်သို့မညွှန်ပြစွာ ၊ လမ်း မှား သို့စည်း
 ရုံး ပို့ဆောင်လျက်ရှိကြသည်။ ။ ဥပမာအား ဖြင့် ၊ လုံခြုံရေး ပိုင်း ဆိုင်ရာ စက်စွရပ်များ
 တွင်ရပ်ရွာအတွင်း ဦးစနစ်တကျခြံစည်း ရိုး ကာရံ ဝေခြင်း ၊ ကမ်း တစဝန်များ မ
 ထား ခြင်း ၊ ဒူး ^{ပေး} ၊ ဝါး စွန် ၊ မှား ၊ ဝှံ ၊ ဝါး လက်နက်တို့ကိုပြန်ဆင်ထား ရှိစေ
 ခြင်း ၊ အချက်ပေး အုန်း မေ့လျော့နှင့်သံချောင်း များ ထား ရှိစေခြင်း ၊ ဆက်သ
 စနစ် ၊ သတင်း ပို့စနစ် ၊ ဆောက်လုပ် ရေး အသိအမြင်တို့ကိုတပ်မတော်မှ သတ်မှတ်လေ့
 ကျင့် ၊ သတ်ကြား ပေး ထား သည့်အတိုင်း ၊ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်စေရန် ၊ တွန်း အား
 ပေး ကြပ်မတ်ခြင်း ၊ မပြုကြပါ။ သို့ဖြစ်၍လည်း ၊ ရခိုင်နှင့်ချင်း ၊ ရပ်ကွက် ၊ ကျေးရွာ
 နေအိမ်များ အတွင်း သို့ ၊ လက်ကျန် သေခင်း ကျန်း သူအဖျက်သမား ၊ သူခိုး ဝါး ပြု ၊ ဝါ
 ရမ်း ပြေး ၊ ထေခင် ပြေး ၊ စစ်ပြေး တို့သည်အချိန်မရွေး ဝင်ထွက် ၊ သွား လာ ၊ နေ
 ထိုင် ၊ စား သောက်နိုင်ကြပြီ ၊ မူဆလင်ဘင်္ဂလီ ကျေးရွာ ၊ ရပ်ကွက်များ အတွင်း သို့
 မူ ၊ ကလေးကချေ ၊ သူခိုး ၊ ဝါး ပြုမဆိုထား ဘဲ ၊ တိုင်း ရင်း သား လူကောင်း သူကောင်း
 များ ပင် ၊ ဝင်ထွက်သွား လာဖြတ်သန်း ခြင်း များ မပြုလုပ်ရကြပါ။

၄၅။ လူထုအား လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေး ကြရမည့်နိုင်ငံ ရေး ကဏ္ဍတွင်လည်း ၊
 နိုင်ငံ ရေး အရ ၊ အမေရိကန် ၊ ဂျပန် ၊ တရုတ်စသော ၊ အခြား နိုင်ငံတို့၏ဝါဒ -
 ရေး ရေးကို ၊ အထိစား ၊ ကိုး ကွယ်သည့်စရိုက်များ ၊ ပပေချက် ရေး ၊ ယခင်း နိုင်ငံ
 များ ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ကွယ်ယုံကြည် နေကြသူ ၊ အဖျက်သမား သေခင်း ကျန်း သူတို့အား မုန်း
 တီး နှုတ်ရှား စိတ်ဖြင့် ၊ နိုင်ငံ ရေး အသိတို့၏ခါတ်အရ ၊ မိမိနိုင်ငံအတွက်အလျော်ညီဆုံး
 ဖြစ်သော ၊ ပြန်မသို့ရှယ်လစ်လမ်း စဉ်အပေါ်ယုံကြည်ချက် ၊ ခံယူချက် ၊ ပြင်း ပြစွာ
 စွဲမြဲလာစေရန် ၊ ရပ်ကွက် ၊ ကျေးရွာအနှံ့အပြား သို့ ၊ ရေခက်ပေါက် အောင်သွား ကြ
 ပြီး ၊ လူထုအား အကျိုး ဖြစ်စေရန် ၊ လက်တွေ့အကူအညီ ပေး ၍ ၊ နိုင်ငံ ရေး အ
 သိတရား ပေး ကာ ၊ စည်း ရုံး ဝှံဆောင်သင့်သည် ၊ တိုင်း ချစ်မြတ် ချစ် စိတ်ဓါတ်
 များ ဖြစ်ပေါ်စေရန် ကိုလည်း အား မာန်ပါပါဖြင့် ၊ ထိရောက်စွာ မ
 ဆောင်ရွက်ကြပါ။ ။ နိုင်ငံ တော်၏ ဆိုရှယ်လစ် ရေး ၊ ၊ စီး ပွား ရေး အစီ

အမိတ္တုတ္တင်လည်း အစိုး တနီဆန် ရေဝပါး ကျွဲ၊ နွား မှအစ မိမိနိုင်ငံ ပိုင်ပစ္စည်း များ -
 ပုဂံစီး ဆုံး ရှုံး မှုများ ဖြစ် အလေအလွင့် မဖြစ် ရုံမျှသာမက ပြည်ပသို့ ခိုးထုတ်မှု များ၊
 ကိုတား ဆီး ပိတ်ပင်ခြင်း ၊ မိမိနိုင်ငံအတွက် တည်ဆောက်လျက်ရှိသော ၊ စီး ပွား ရေး
 ဆိုင် ဂျာဂင်း နှီး မြူနီနီ ငွေများ ၊ လမ်း ပန်း ဆက်သွယ် ရေး များ ၊ အဆောက်အဦး
 များ ကိုတည်ဆောက် ဂျာတွင်လည်း ၊ အဆောက်အဦး ကိုတန်ဖိုး နှင့်အညီ ကြာ ရှည် ခံ -
 အောင် အနိုင်အမာတည်ဆောက်ခြင်း ၊ တည်ဆောက်ပြီး သည်များ ကိုစံနစ်တကျထိန်း
 သိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်း ၊ လယ်ယာနှင့်စိုက်ပျိုး မွေး မြူရေး ကဏ္ဍတွင် ၊ နိုင်ငံ
 တော်၏ ဂုဏ်မှန်း ချက်နှင့်အညီ ၊ ဖြစ်မြောက်လာ စေရေး အတွက် ၊ သတ်မှတ်တိုက်တွန်း
 ထား သည့်အတိုင်း ၊ စိုက်ပျိုး မွေး မြူရေး စနစ်များ ကို ၊ လိုက်နာကျင့်သုံး စေရန် ၊
 တက်တက်ကြွကြွကြပ်မတ်ခြင်း ၊ လိုက်နာကျင့်သုံး ခြင်း ရှိ ၊ မရှိကိုအလေး ထား ၍ ဝံ့ပြင်
 ထိန်း ကျောင်း ခြင်း ၊ ဥပမာအား ဖြစ် ၊ သီး ထပ်သီး ချွတ် စိုက်ပျိုး ရေး အဆင့် ကို
 အကောင်အထည် ဖော်ရန် ဝေး စွ ၊ ဝမ်း စာအတွက် မစိုက်ပျိုး ၍ မဖြစ်သော စပါးကို
 ပင် ၊ အထွက်တိုး စေရန် စိုက်ပျိုး ခြင်း မပြုကြ ၊ သမန်း ကိုညက်ညက်ထွန်ရမည့် အစား ၊
 လယ်ကွက်အတွင်း ရှိမြက်များ ကိုပင် ၊ ကုန်စင် အောင်မရှင်း လင်း ကြ ။ နိုင်ငံတော် မှ
 စိတ်စိတ်စိုက်ရန် ၊ တဖူဖူနှိုး ဆော်သော်လည်း လုံ့လ မစိုက်ထုတ်လိုသဖြင့် ၊ စပါး ကို -
 ကြိုလျက် စိုက်၍ ပင်ရှိကြသည် ။ မျိုး ကောင်း မျိုး သန့်ကို ရွေး ချယ်စိုက်ပျိုး ရမည့်အစား ၊
 ဂျာဂစပါး မျိုး ကိုလည်း ကောင်း ၊ ဂျာဂပျိုး ပင်ကိုလည်း ကောင်း ၊ ဖြစ်သလိုစိုက်ကြ
 သည် ။ ခါတ်မြေဩဇာကိုသုံး ပါက ၊ မြေကြီး ပျက်သည်ဟုသော ဆင်ခြေဖြင့် အသုံး မပြုကြ
 ပါ ။ ဂုဏ်ပြည်နယ်အတွင်း ရှိ မိမိတို့တိုင်း ဂင်း သား များ အနေဖြင့်သာ ၊ နိုင်ငံတော်
 ၍ စီး ပွား ရေး အစီအမံများ ကို ၊ ယုံကြည်စွာ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိကြ
 ၍ ကြပ်တည်း ငတ်ပြတ် နေကြ သော်လည်း ၊ မူဆလင်ဘက်လီများ အနေဖြင့်ကား ၊ နိုင်
 ငံတော်အစိုး ဂုဏ် စီး ပွား ရေး အစီအမံများ အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက် ကြ
 သဖြင့် ၊ ယနေ့ကုလား စိုက်သည့် လယ်ယာ မြေများ ကို ၊ တိုး တက်ဖွံ့ဖြိုး နေသော အခြား
 တိုင်း နှင့် ပြည်နယ်တို့မှ ၊ စိုက်ကွင်း စိုက်ကွက်များ နည်း တူ ၊ အား ဂဝဂျာ ၊ စိမ်း -
 လန်း စို ပြေစွာ တွေ့မြင်ကြရမည်ဖြစ်သည် ။ မူဆလင်ကုလား တို့သည် ၊ ခါတ်မြေဩဇာကို
 အလှအယက် ဝယ်ယူသုံး စွဲလျက်ရှိကြပြီး ၊ ပိုလှသည့် တို့ကို ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ပင်တင်
 ပို့ ရောင်း ချလျက်ရှိကြသည် ။ ဂုဏ်ပြည်နယ်အတွင်း မှ ၊ တိုင်း ဂင်း သား မြေ ယာ
 တို့တွင် မှ ၊ စပါး တဝက် ၊ မြက်တဝက် ၊ သီး နှံတဝက် ၊ မြက်တဝက်ဖြင့် ၊ မလန်း မဆန်း ၊ မ
 ရှင်မသန် သော ၊ အပင်တို့ကိုသာ တွေ့မြင် ရပါမည် ။ ဆား ငန် ရေတား ဆီး ဂုဏ် ၊ ကိ
 ရီဟုခေါ်သော ၊ ဆည်ဖို့တား ဆီး ရေး လုပ်ငန်း တွင် တိုင်း ဂင်း သား တို့၏ကောရီ
 များ သည်သာတနှစ်ပတ်လုံး ပေါက်မဆုံး ၊ ပျက်မဆုံး ဖြစ် နေကြသည် ။ ကုလား ကောရီ -

မှ ခုမှ၊ တက္ကသိုလ်ပြင်ထဲသား ရှမ်းစုစိတ်ချလက်ချ၊ ခံစား ဤရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို
 သော်၊ ကုလား ဆည်သည့်ကံ၇ ရသည်၊ ထုနှင့်ထည်နှင့်နီငါ ခံလှသည်၊ မိမိတိုင်း ရင်း သီး
 တို့၏ကံ၇ ရိုများ သည်ကား ၊ လယ်ကန်သင်း သာသနာ့မှ လောကံသံဂြိုဟ်၊ တနှစ်ပတ်
 လုံး လှည့်မကြည့်ဘဲပစ်ထား ကြသည်။ စိုက်ပျိုး ပျိုးမညီအချိန်ကျ ရေစက်စဉ်မှသာ၊ တေ
 ရို၊ ရေရို၊ လိုက်လံပိုက်ဆို့၊ ဖါထေး တတ်ကြသည်။ နိုင်ငံ တေစိတ်စား ပွား ရေး အ
 စီအမံများ နှင့်ပတ်သက်၍၊ ရည်မှန်း ချက်သို့ ရေဘက်ရှိ စေရန်၊ ပြည်သူလူထုအစား -
 မည်မှအထိ၊ ပညာပေး စည်း ရုံး မှု၊ အား ပေး တိုက်တွန်း နှိုး ဆော်မှု၊ ကြံ
 မတီထိန်း၊ ချုပ်မှု၊ ဆုပေး ၊ ဒီဏ်ပေး ၊ အနည်း နည်း ယေစနည်း ချီး စုတို့ဖြင့်၊ -
 နေဘက်ဆုံး တရား ဥပဒေအရ၊ အပြစ်ပေး အရေး ယူသည်အထိ၊ ပါတီ၊ ကေဘစ်စီ
 ဌစနစ်ရံရံတခွန်ဂြိုဟ်များ မှ၊ သစ္စာဂြိုဟ်လုပ် ဆေးစစ်ကြရန် မည်မှလိုအပ်သ
 နည်း ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏မိန့်ကြား ချက်နှင့်အညီ၊ တုန်း ရုန်း ၍၊ အေ
 လန် အောင်၊ လုပ်ကြံရမည်မှစ၍ မှန်ပင်ဖြစ် ပါသည်။ သို့ရုံစုတို့ဖြင့် နယ်ပါတီ၊ ကေ
 စီ၊ ဌစနစ်ရံရံများ အတွင်း ၊ သဘောထား မမှန်ကန်သော၊ ကိုယ်ကျိုး ဂွာပုဂ္ဂို
 လ်အချို့တို့သည်၊ စိုက်ပျိုး စိုက်ရေး ငွေရယူလိုသူ၊ အလုပ်မလုပ် သေလယ်သမား အစ
 ရေး၊ ပေါင်း ဖြား ၊ စိုက်ရေး ငွေ ရေး ပေး သည်။ တဖန်စိုက်ရန်၊ ပျိုး ရန်အချိန်တွင်
 မစိုက်မပျိုး လိုသောလယ်သမား တို့ကိုလည်း ၊ ယင်း တို့အကြိုက်ပုစီး ခွင့်၊ ဖုင်း ခွင့်၊ -
 လေခွင့်ပေး ထား သည်။ သတ်မှတ်စပါး အပြည့်အစုံဝယ်ယူရရှိရေး ၊ နိုင်ငံ တေစိတ်
 ရေး ငွေနှင့်အခွန်အကောက်ရရှိရေး တို့တွင်လည်း ၊ နိုင်ငံ တေစိတ်မှ ရည်မှန်း ချက်
 ကြီး စွာဖြင့် ရပ်တည်၍၊ တင်း တင်း ကြပ်ကြပ် ဆေးစစ် ရွက်ကြံရမည့်အစား ၊ စိတ်နှလုံး
 ကောင်း ဖန်၊ သဘောကောင်း ဖန်၊ နာမည်ကောင်း ယူ၍၊ ယခု နိုင်ငံရေး သ
 မား တို့၏ညွှန်ဆို အတိုင်း ၊ လက်ရှိ နေရပ်တည်ခြင်း ရေး နှင့်ပြန်လည်အရွေး ခံရ
 ရန်ထိတ်တန်း တင်ထား ကြပါသည်။ အစိုး ရမှစပါး လိုက်လံ ဝယ်ယူသည့်အချိန်တွင်၊ စပါး -
 မှောင် ခိုထုတ်ရန် စောကပ် နေသော၊ ကျေး ရွာကေဘစ်စီလူကြီး အချို့သည်၊ ကျေး ရွာ
 လူထုအား စပါး မရောင်း ရန်၊ ဖြောင့်ကျကျ ပိတ်ပင်ကြသည်။ ဤမှန်း ဝါး သတ္တလုပ် -
 ရပ်ကိုပင်၊ ပါတီ၊ ကေဘစ်စီတို့မှလူလည် ခေါင်း ဆောင်အချို့သည်၊ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်အစား -
 ပေး နေကြသည်။ ဤအပိုင်း တွင် နိုင်ငံ တေစိတ်အစီအမံနှင့်အညီ၊ ရည်မှန်း ချက်များ
 အစစ်မြင် စေရန်၊ တွန်း အား ပေး ကြသော၊ ကြပ်မတ်ကြသော၊ အကြိတ်အနယ်ဝယ်
 ယူတောင်း ခံကြသော၊ စိတ်နှလုံး မှန်ကန်၍ သစ္စာဂြိုဟ်သည်၊ အခြား ယောပပါတီ၊ ကေ
 စီ၊ ဌစနစ်ရံရံပုဂ္ဂိုလ်တို့အဖို့တွင် မှ၊ နိုင်ငံရေး အသိတရား နှင့်လူမှုရေး အဆင့် -
 အတန်း မရှိကြသေး သော၊ ပြည်သူလူထု၏အလယ်တွင်၊ ယင်း သစ္စာဂြို တခွန်သံပုဂ္ဂိုလ်
 တို့မှသာ လူကြိုက်နည်း လျှက်များနှာဖလှ၊ သိမ်ဝယ်လျက်ရှိကြပါသည်။

၄၇၂ : လှို ၃၇ ရက် များ အနက်၊ ပညာ ရေး တဖြာဖြာ မည်
ဆိုပါကလည်း ၊ လူထုစွမ်း အား နှင့် ဖွံ့ဖြိုး ရေး ရံပုံ ငွေတို့ဖြင့် ၊ တည်ဆောက်ထား သော
ကျောင်း များ မှာ ၊ တန်ဖိုး နှင့် အထိထိုက်တန် သော အဆောက်အဦး တခုဖြစ် မလာ
ခြင်း ၊ တည်ဆောက်စဉ်ကြည့်ရှုကြပ်မတ်မည့်သူ မရှိ၍ ခိုင်ခန့်မှု မရှိခြင်း ၊ ထိန်း သိမ်း
စောင့်ရှောက်မည့်သူ မရှိသဖြင့် ၊ လေ ၊ မိုး ၊ မလုံစာ စောစောပျက်စီး ယိုယွင်း ကုန်
ခြင်း ၊ ကျေး ရွာ ဂုဏ်ထူးလူကြီး မှ ကျောင်း နှင့် ဆိုင် ရာ ၊ ငွေကြေး များ ကို အလွဲသုံး
စား ထား ၍ ၊ ဆရာဆရာမ များ နှင့် မသင့် မမြတ် ဖြစ်ခြင်း ၊ အချို့ဆရာ ၊ ဆရာမ ကိုယ်
တိုင် ကလည်း ၊ တပည့် ကျောင်း သူ ကျောင်း သား များ နှင့် ကျေး ရွာ အပေါ်တွင် ၊ -
သံ ယောဇဉ် မရှိသဖြင့် ပညာ သင်ကြား မှုကို အလေး မထား ဘဲ ၊ အကြောင်း ကိစ္စ အမျိုး
မျိုး ဖြစ်၍ မိသား စု ရှိ ရာ အရပ်တွင် ၊ အချိန်ဖြုန်း နေထိုင် ဖြစ်ကြခြင်း ၊ သံ ယော -
ဇဉ် ရှိ ကြ သော ဆရာ ဆရာမ တို့ကိုလည်း ၊ ကျေး ရွာ လူထု မှ မှန်ကန် သော စေတနာ ဖြင့်
မတုံ့ပြန် ဘဲ ၊ ကုသိုလ်စိုက် ပင်း မှ မပြုကြ ရုံ မှ မက ၊ ဆရာ ဆရာမ တို့၏ လုံခြုံရေး နှင့် အေး
ချမ်း စွာ ပညာ ရေး တာဝန် ၊ တမ်း ဆောင် ခိုင် ရေး အတွက် ၊ မကုသိုလ်စိုက် ။ ကျေး ရွာ
ဂုဏ်ထူးအတွင်း မှ ဒုတိယ ရှိ မှု များ ကြောင့် ၊ ဆရာ ဆရာမ တို့ မှာ မတည် မငြိမ် နေထိုင်
ကြ ရပြီး ၊ သူ ခိုး ၊ မိး ပြု အန္တရာယ် များ ကို ပင် တွေ့ကြုံ ကြ ရပါသည် ။ ကျောင်း သူ ၊ ကျောင်း
သား ၊ လူငယ် ၊ မောင်မယ် များ အနေဖြင့်လည်း ၊ ယင်း တို့၏ မိသား စု များ ထံမှ -
လည်း ကောင်း ၊ ကျေး ရွာ ပတ်ဝန်း ကျင် များ မှ လည်း ကောင်း ၊ အတုမြင် အတတ် -
သင် ဆိုသကဲ့သို့ ၊ ပညာ တတ် မြောက် ရေး တွင် ၊ ပြင်း ပြ သော စိတ် ဖြစ်ကြီး စား အား -
ထုတ်ခြင်း မရှိကြ ပါ ။ ကျောင်း သား လူငယ် များ သည် ၊ အရွယ် မ ရောက် ဖြစ်ကပင် ၊ -
လောင်း ကစား ခြင်း နှင့် အရက် သေစာ ဖက်၍ ၊ စာ ရိက္ခာ ပျက် ဖျက် ရှိ ကြ သည် ။ အခြေ
ခံ ဖြစ် သော မူလတန်း အဆင့် ကပင် ဖြစ် ၊ တန်း လုံး ကျက်စာ မေး ပွဲ မ အောင် သော -
ကျောင်း များ ၊ အများ အပြား ရှိ ရာ ၊ အဘယ် မှာ ဖြစ် အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်း
အဆင့် အဆင့် တို့ ဖြစ် ပါ က် မြောက် နိုင် ပါ အံ့နည်း ။ အချိန် တန်၍ စာ မေး ပွဲ မ အောင် မြင်
ပါက ၊ ဆရာ ဆရာမ များ အား ၊ ရန် ပြု တတ် ကြ သော အလေ့ စား တရပ် သည်လည်း ၊ ရ -
ခိုင် ပြည်နယ် အတွင်း ၊ ခွဲ တွေ့ ရှိ ရ ပါ သည် ။ ထိုအချိန်တွင် မူဆလင် ဗီလီ ဆရာ တဦး သည် ၊ အ
သက် အရွယ် စုံ ၊ ကျား ၊ မကလေး သူငယ် မြောက် မြား စွာ ကို ၊ ယင်း ကုလား တို့ ဦး တည်
ချက် ထား ရာ ၊ အမျိုး ဘာသာ ၊ သာသနာ ၊ စာ ပေ ၊ ယဉ် ကျေး မှု မှ အစ ၊ ကိစ္စ အဝဝ
တို့ကို ဗီလီ ဆရာ တဦး တည်း မှ ၊ တည်ငြိမ် အေး ချမ်း စွာ သင်ကြား ပို့ချ ပေး ဖြစ် ရှိ နေ
သည် ။ ဗီလီ ဆရာ ၊ သင်ကြား မှု များ အပြင် ၊ ပညာ ရေး ဌာန မှ စာ သင် ကျောင်း တို့
တွင်လည်း ၊ နိုင်ငံ ဝေဖန် ပြ ဌာန ၊ ချက် နှင့် အညီ ၊ တက် ရောက် သင်ကြား ကြ သေး သည် ။
အကောင်း မြင် သော ဘေ ဖြင့် တွေး ဆမည် ဆို ပါ က ၊ ယင်း မူဆလင် ကုလား တို့ သည် ၊ ပညာ -
ရေး ဌာန မှ လေ့ကျင့် သင်ကြား ပေး သည့် အသိ ပညာ ၊ အတတ် ပညာ များ ဖြင့် ၊ နိုင်ငံ

တေ ဝိမှ ခုမှတိထား သော မုဝါဒ လမ်း စဉ်တို့ကို၊ တက်သိနား လည်သော ဝေါက်
 ပြီး နိုင်ငံ၏အကျိုးကို ကျေးဇူး တုံ့ပြန်၍ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း များ တွင်လည်း စောင့်
 နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်း များ တွင်လည်း ကောင်း ၊ ထမ်း ဆောင်လာကြလိမ့်
 မည်ဟု၊ မြေဒီလင်နိုင်းဘွယ်ရသွယ်ပါသည်။ သို့ရာတွင်အဆုံး မြင်သောအဖြင့် မတုတ်မူဘဲ
 လက်တွေ့မြင်တွေ့နေရသော ဖြစ်ရပ်များ နှင့် ရန်ကင်း ကြည့်မည်ဆိုပါက၊ ယနေ့မူဆ
 လင်ကုလား များ အား တိုင်း ရင်း သား များ နည်း တူ ပညာသင်ကြား နှင့်ပေးရ
 ခြင်း တွင် ဝံ့ပမာနှိုင်း ရပါက သူခိုး အား ခါး ရိုး ကမ်း **သည့်** ဖွယ်လည်းကောင်း
 အဆိပ်ပင် ရေလောင်း သည့်ဖွယ် လည်း ကောင်း ဖြစ်ပေါ်လာမည်ဟောဟု၊ -
 စဉ်း စား စရာ ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး သော
 မူဆလင်ကုလား နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း များ ၏ လုပ်ရပ်၊ သဘောများ နှင့်တူ တိုင်း -
 ရင်း သား ဘာသာစကား တက်သိကျွမ်း ကျင်မှုရှိသူ မူဆလင်ကုလား တို့ နှင့်၊ စာ
 ပေနှင့်စကား မိကျွမ်းကျင်သော ကုလား တဦး ခုင်း တို့သည် နိုင်ငံ၏အဖက်လုပ်ငန်း
 များ ကို၊ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သူ ကုလား အနေဖြင့် ယုံရောက်စွာလုပ်ဆောင်
 နိုင်မည်မှာ သေချာသော ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ မူဆလင် ကုလား တို့သည် ယင်းတို့၏
 အချင်း ခုင်း အကျိုး ကို ဖြစ်သည့်နည်း ဖြင့်လုပ် ဆောင်ကြပြီး အပြန်အလှန်အကျိုး ပြုတတ်
 ကြသည်။ ဥပမာ ဖော်ပြရသော် နိုင်ငံရေး ခေတ်အဆက်ဆက်မှ ထင်ရှား သောမူ-
 ဆလင်ကုလား တို့၏လျှော်ရွေး မှုအရပ်ရပ်ကို သိလွယ်ထင်ရှား ၍ သိမြင်ရာ မည်ဖြစ်သော်
 လည်း ၊ မူဆလင်ကုလား တဦး ဖြစ်သူ မြန်မာ့တပ်မတော်မှ စစ်မှန်စွာ အကြံတဦးသည့်
 မိမိလက်လှမ်း ဖြစ်မှု အခွင့်အလမ်းကို မည်ကဲ့သို့အဆုံး ခု၍ အလွဲသုံး စား ပြုခဲ့သည်ကို ဖော်
 ပြရသော် မင်း ပြား မြို့တပ်စခန်း အနီး ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအာနိန္ဒာ ကြီး ရောင်း အသိုင်း
 အဝိုင်း နှင့် သောက်ရေကန်ကြီး အနီး တွင် မူဆလင်ကုလား များ အတုတ် ဗလိတလုံး
 ကို ယင်း သဘောဖြင့် တည်ဆောက် ခဲ့ပြုခဲ့ရာ ယခုတိုင် အောင်တည်ရှိလျက်သက်ဆိုင်
 ရာကောင်စီမှလည်း မည်သို့မျှ အရေး ဖွဲ့ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုလုပ်ပြီပေ။ ဖော်ပြ
 ပါအကြောင်း များ အရ မူဆလင်ကုလား များ ထိုမှ မိမိနိုင်ငံအတွက် မည်သည့်အကျိုး
 တရား ကိုမျှ ရရှိရန် လုံး ၊ မြေဒီလင်နိုင်းဘွယ်ရသွယ်ဖြင့် ယင်း တို့အား စိတ်ရယူကြည့်
 ရော့တွက်၍ မရပါ။ ဆက်လက်၍ လူမှုဘုရား ဆိုင်ရာ များ အနက် ကျန်း မာ အား ၊
 ကဏ္ဍတခုကို အနည်း ငယ်ဖော်ပြရသော် တကိုယ်ရေသန့်ရှင်း ရေး ၊ ပတ်ဝန်း ကျင်သန့်
 ရှင်း ရေး ဆိုင်ရာ လိုက်နာရမည့် စည်း ကမ်း နည်း လမ်း တို့ကို လေး စား လိုက်-
 နာခြင်း မပြုကြဘဲ၊ ရိုး ရာခလေ့ ထုံး စံအရသာပြုလုပ် နေထိုင်ကြသည်။ ဥပမာအား
 ဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်တဦး သည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ထား စဉ်မှစ၍ မွေး ဖွား ပြီး ၊
 သား သမီး များ ၀ လခန့်အရွယ် ရောက်သည့်တိုင် အောင် အစား အသောက် အ
 လွန်အလွဲ ရှောင်သဖြင့် ကလေး နှင့်မိခင်ပါ ဝိန်းချွေ ဂျက်၊ အချို့ကုန်၊ ကျင်နာစွဲ

ကပ်ခြင်း၊ အချို့၏ရောင်ခြင်း၊ စသည်ဖြင့် မိခင် ရောဂါလေး ပါ ကုန်း မာရေးချီ
 ယွင်း ဖျက်ဂြိုဟ်သည်။ ဂုဏ်ထူးကျေး ရွာ လူထုထုဂုဏ်လုံအနေဖြင့်လည်း ရေတွင်း ရေကန်
 ရေလို လေဘက်မှကိုလည်း ၊ အရေ မထား ဘဲ တွေ့ရသောရေကို သေဘက်သုံး ကြခြင်း ၊ အိမ်
 သာမှအစအဆင့်အကြေး ပေါင်း စုံကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်း မပြုကြ၍ ခြင်၊ ယင်မှ အ
 စ တူး စက် ရေ ဝါပိုး အန္တရာယ် များ စွာထူပြောလာပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပြည်သူလူထု၏
 ကုန်း မာရေး သည် ကုန်း မာရေး အသိစိတ်၏ ခေါင်း ပါး မှာကြောင့် မည်မျှ ဆုတ်ယုတ်
 ဖျက် ဂြိုဟ်ခြင်း ကို နတ်ဆရာ၊ ဆရာမတို့၏ ရွတ်ဆိုသံ၊ ဗုံသံများ မှာ ဖြိုရွာ၊ ဂုဏ်ထူး
 များ အတွင်း ထိတခြံမိခြံ ကြား နေရပါသည်။ ကမ်း နား ၊ ဧကောင်ခြေ၊ ရေခင်း၊ -
 မြေခင်း ၊ သစ်ပင်ကြီး အောက်တို့တွင် တစ္ဆေစာ၊ သူရဲစာ ကျေး မွေး ကြရသည့်မှာ -
 လည်း ၊ ဓလေ့ဆိုး ကြီး တခုပင်ဖြစ်ပါသည်။

၄၇။ လူမှုရေး ဆိုင်ရာ ဘာသာတရား ကိုး ကွယ်မှုတွင်လည်း ပုဒ္ဓ၏အမွေအ
 နှစ် စေတီ၊ ပုထိုး ၊ ဘုရား ၊ ကျောင်း ကန်တို့သည် အချိန်နှင့်အမျှ ပျက်စီး၊ ပျောက်ကွယ်
 ဖျက်ဂြိုဟ်ပါသည်။ မူး ရူး သေဘက်စား ၊ လေဘင်း ကစား များ ဖြင့် နစ်မွန်း နေကြ သေ
 တိုင်း ဂင်း သား များ သည် စီး ပွား ရေး ချွတ်ခြုံကျ နေသဖြင့် အမျိုး ဘာသာ သာသ
 နာအတွက်စိတ်မဝင်စား နိုင်ကြပါ။ သူခိုး ခါး ပြုများ မှစေတီ၊ ပုထိုး များ ကို ဖောက်
 ထွင်း ဖြိုဖျက်ပြီး ၊ အစိုး တန် ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံ ပတ္တမြား ၊ ဆင်း တု၊ စေတီ၊ ပုထိုးတို့
 ကို ဖောက်ထွင်း ခိုး ယူဖျက်ဂြိုဟ်သည်။ ယဉ်ကျေး မှာဌာနမှ မှတ်တမ်း မှတ်ရသဖြင့် ထိန်းသိမ်း
 စောင့်ရှောက်ထား သော စေတီ၊ ပုထိုး များ မှလွဲ၍ ကျန်ရှိသော စေတီ၊ ပုထိုး များ
 မှာ နေ့ရှိသ ရွှေ ဖြိုလဲ၊ ပျက်စီး ပြီး ဖောက်ထွင်း ခိုး ယူခံ နေကြရသည့်ကို သိရှိရန် မလွယ်ပါ။
 မူဆလင်ဘင်္ဂလီတို့သည် ကျောင်း ကန်၊ ဘုရား ၊ စေတီ၊ ပုထိုး များ အတွင်း သို့ခင်း တ-
 ထောက်ဝင် ရောက်နား နေ အိပ်စက်ရန် သော်လည်း ကောင်း ၊ လွှဲ၊ နွား ၊ ဆိတ်၊ ထိန်
 ကျောင်း ဂင်း နေ၊ မိုး ခိုလှုံစဉ်တွင်လည်း ကောင်း ၊ စေတီ၊ ပုထိုး တို့ကို ထုဂိုက်ချီ
 စွဲ ဖျက်စီး သွား တတ်ကြသည်။ စေတီ၊ ပုထိုး ၊ ကျောင်း ကန်၊ ဘုရား အသစ်တည်ဆောက်
 ခြင်း ၊ နေရသတ်မှတ်ခြင်း စသည်တို့အတွက် မိမိတို့တိုင်း ဂင်း သား များ သည် သတ်-
 မှတ်ထား သောတရား ဥပဒေများ အရ လိုက်နာခြင်း ၊ နိုင်ငံတော် သိသမဟာနာ
 ယတအဖွဲ့၊ ဗဟိုဌာနချုပ် တက္ကသိုလ် အေး ကုန်း မြေ ရန်ကုန်မြို့၏ ၂၂-၅-၇၀ ခုနှစ်နေ့စွဲ
 ပါ စာအမှတ် ၂၁၂/၄/သ-မဟန ညွှန်ကြား လွှာအမှတ် ၂၂ အရ လူနေရင်-
 တွက် များ အတွင်း ရှိ လူနေအိမ်များ ကို ဘုန်း ကြီး ကျောင်း များ အဖြစ် ပြောင်း လွှဲ
 အသုံး ပြုခြင်း ကိစ္စအား ၊ ညွှန်ကြား မျက်နှာညွှန်လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ သို့ရာ-
 တွင် မူဆလင်ကုလား များ အနေဖြင့်ကား ဂုဏ်ထူးအတွင်း မှ နေအိမ်တစ်ခုကိုဖြစ်စေ ၊
 မြေလွတ်ဘဲ နေရသလိုဖြစ်စေ အမှတ်မထင် ဗလီဆိုင်း ဘုတ်တရုကို တင်၍ မကြာမှီ သင့်
 တင့်သော ခြံစည်း ရိုး ကာရံပြီး ၊ ၄ ဝါး မှတစ်ဆင့် တဖြည်းဖြည်း ခြင်း တိုး ချဲ့ပြုလုပ် ၍
 နေ ဝင် သော်လည်းကောင်း ဗလီများ အလွယ်တကူ တည်ဆောက်ကြတော့သည်။ နိုင်ငံအနှံ့ ၊

အပြား တွင်၊ ဤနည်း ဖြင့် လူ နေအိမ် ခြေ ဂုဏ်တက်များ ၊ ဘုရား ကျောင်း တန်များ
 အလယ်တွင်၊ ဗလီများ စင်္ကြံ ဝတ်ပြုပုံ ပေါက်လျက်ရှိကြသည်။ တနည်းအား ဖြင့် ဗလီဆိုသည်
 မှာ မူဆလင်ကုလား များ ၏ နိုင်ငံ တော်အစိုး ရအပေါ် ဆန့်ကျင်ရန် ဘာသာရေး
 တန်း ဖြင့် ဌာနချုပ်များ ပင်ဖြစ်သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အား မဆိုထားဘဲ၊ စစ်ကိုင်း
 တိုင်း ရွာသစ်ကြီး ရှိ စေတီ၊ ပုထိုး များ အတွင်း ရေခဲကန် နေသော ကုလား ဗလီ
 အမျိုးအစား ကို တွက်ဆ၍ မူဆလင်ကုလား များ သည် အရသာတွင် တရား သည်-
 ဖြစ်စေ၊ မတရား သည်ဖြစ်စေ၊ နည်း မျိုး စုံဖြင့် အသားစား ရယူတတ်ကြ ကြောင်း ထင်
 ရှား ပါသည်။ လူမှုရေး အရ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် တိုင်း ရင်း သူအမျိုး သမီး များ၊ မူ
 ဆလင်ကုလား များ နှင့်ထိမ်း မြား ခြင်း မပြုကြဘဲ အစဉ်အဆက် စေတီစည်း စံကြသည်
 ကို ချီး ကျား တွယ်ပင်ဖြစ် ပါသည်။ သို့ရာတွင် စား ဝတ်နေရေး အတွက် စီး ပွား ရေး
 သည်အဓိက ကျသေလည်း ၊ စီး ပွား ရေး တိုး တက်မှုကို စိတ်ပါဝင်စား မှု လွန်စွာ
 နည်း နေ၍၊ စား ဝတ်နေရေး ကြပ်တည်း လာလာ ယခုအခါတွင် မူဆလင်ဘင်္ဂလီ ကု
 လား များ နှင့် ပြောကံများ ပြောကံများ လက်ထပ်ထိမ်း မြား ကြသည်ကို တွေ့ရှိရ
 သည်။ မူဆလင်ကုလား များ အနေဖြင့်လည်း တိုင်း ရင်း သူအမျိုး သမီး များ နှင့်လက်
 ထပ်ထိမ်း မြား နိုင်ရေး ကို ယုံကြည်စိတ်ချစွာ စား ကြပြီး ၊ တိုင်း ရင်း သူတိုင်း အား ထိမ်း
 မြား နိုင်သည့်အခါမှစ၍ မူဆလင်တို့သည် ယင်း တိုင်း ရင်း သူ အမျိုး သမီး ကို၊ မေတ္တ
 လစီဆရာများ နှင့် ဘာသာတရား ပြောတော် စေပြီး အောင်ပွဲအထိမ်း အမှတ်တူဆိုကဏ္ဍ
 ယင်း နေ့ရက်များ တွင် အလုပ်လုပ်တိုင်ခြင်း မပြုကြ ဟေသော်၊ ပျော်ရွှင်စွာ စုရုံး နေ
 ထိုင် လေ့ရှိကြသည်။ အခြား သောတိုင်း နှင့်ပြည်နယ်တို့တွင်ကား အလွန်လူ့ရည်လယ်ကြွေ သိ
 မူဆလင်ကုလား များ သည်၊ ၎င်း တို့ကိုယ်၎င်း တို့ ရခိုင်မူဆလင် များ ၊ ဗမာမူဆလင်
 များ ဖြစ်ကြပါသည်ဟု လိမ်လည်လွှတ်ဖျား ၍ တိုင်း ရင်း သူအမျိုး သမီး များ အား ၊
 ထိမ်း မြား လက်ထပ် လေ့ရှိကြသည်။ ဤနည်း ဖြင့် အခြား သောတိုင်း နှင့်ပြည်နယ်တို့တွင်
 တိုင်း ရင်း သူများ သည်၊ စည်း လွတ်ဝါး လွတ်၊ မူဆလင်ကုလား များ ကို ပစ္စလက်ခတ် ၊
 ထိမ်း မြား လက်ထပ်လျက်ရှိကြသည်။ ဤကိစ္စရပ်မှာ လူမှုရေး မှအစ လုံခြုံရေး ၊ နိုင်ငံ
 ရေး ၊ စီး ပွား ရေး ၊ လူမျိုးရေး ၊ ပြည်သူ့ရေး ရာစီမခန့်ခွဲ ရေး တို့ကို ပြဿနာ ၊
 ပေါင်း စုံဖြစ် ပေါ်လာမည့် အကြောင်း ရင်း ပင်ဖြစ်သည်။

ခေတ်ဟောင်း ခေတ်အား မှုအမှုအကျင့်များ

၄၀။ ဖြန့်နယ် ပါတီ၊ ကောင်းစံ နှင့် ဌာနဆိုင် ရာတို့မှ ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးတို့သည် မိမိတို့အ
 လုံး သည် နိုင်ငံ တော်၏အကျိုး ကို ဦး ထိမ်းစား ကြရမည့် လူများ ဖြစ်ပြီး ၊ နိုင်ငံ တော်
 သည် ယင်း တို့အတွက် မဟုတ်ဘဲ ၎င်း တို့သည် ဘာ နိုင်ငံ တော်အတွက်ဖြစ် ကြောင်း သဘော
 ပေါက်ကြရမည့်အစား တွန်ခေတ်က နိုင်ငံ ဝန်ထမ်း အမှုထမ်း ၊ အရောင်း တို့၏ ၊
 စင်္ကြံလက်အဖွဲ့တို့ ဖြစ်ပျက်ကြ လွှတ်တော် သောတိုင်း ရွက်တတ်ကြသည်။ အသက် ပေါ်ပြု ပါ

ပြဿနာများ ကို တက်စုံလှုပ်တိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ဤအလုပ်စရင်၊ ကိုင်းစရင် တာဝန်
 များ ပိုင်း ပိုင်း လယ်နေပါလျက် မသိသလို၊ မမြင်သလို၊ လျစ်လျူရှု၍ နေစီမံကြသည့်
 မှာ အလွန်ဝမ်း နည်း စရင်ကောင်း လှပါသည်။ ကျေး ရွာ၊ ရပ်ကွက်များ အထိဆင်း
 ၍ လူထုနှင့် ထိထိတွေ့တွေ့၊ ဆွေး ဆွေး နွေး နွေး၊ **တိုင်းတိုင်** ပင်ပင်ပြုရန် ခရီးထွက်
 လျက် အချိန်ယူဆောင်ရွက်ကြရန် လွန်စွာဝန် နှလေး ကြပါသည်။ အိမ်နှင့်ရုံး တွင်သာ စား
 သောက်နေထိုင်ရင်း အချိန်တုန်လွန်တတ်ကြပြီး ကျေး ရွာ၊ ရပ်ကွက်အတွင်း သို့ခရီး
 ထွက်သည်ဆိုရာတွင်လည်း ၊ ရေခက်ရှိပြီး နေခက် တော်ရုံ ရေရှင်ရုံဆွေး နွေး ပြော
 ဆိုထွက်ကြား ပြီး အချိန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုကြစွဲ အရက်သေစာဖြင့် ရပ်ရွာမှ
 ကွေး မွေး ပြုစုခြင်း ကို စား သောက်၍၊ မြန်နိုင်သမျှအမြန်ဆုံး နေအိမ်သို့ပြန်လာ
 တတ်ကြပါသည်။ အချို့ရပ်ကွက်၊ ကျေး ရွာတို့တွင် အသိတရား ရှိရှိဖြင့်၊ အရက်သေစာ၊
 လောင်း ကစား ၊ ဒုဝင်္ဂိုက်မှုများ ကင်း ရှင်း အောင် ရှင်း လင်း ထား ကြသော်-
 လည်း ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်များ အား ၊ လောင်း ကစား ၊ အရက်သေစာတို့ဖြင့် ဧည့်ဝတ်ပြုပြု
 ရသောကြောင့် ကျေး ရွာမှ ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်များ ထွက်ခွာသွား ကြပြီး နေခက်ပိုင်း
 တွင်၊ ယခင်က ရပ်ရွာ၌ ရှင်း လင်း ထား ပြီး ဖြစ်သော လောင်း ကစား နှင့်၊
 မူး ရူး သည့်အကျင့်ဆိုး တို့မှာ၊ တဖန်ပြန်လည် ပေါက်ဖွား လာလေ့ ရှိပါသည်။ ယင်း ကဲ့သို့
 သောက်စား မူး **ယစ်**သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဆိုရာတွင်လည်း အောင်ဆုံး ရပ်ကွက်၊ ကျေး ရွာ
 ကောင်းစံအဆင့်မှ ဗဟိုကော်မတီဝင်အဆင့်အထိ ပါဝင်ပါသည်။

အန္တရာယ်အပေါင်း ကိုကာကွယ်ရန်နည်း လမ်း

၄၉။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်ပြုပြင်၊ သွန်သင်၊ ဖွံ့ဖြိုး၊ ထိန်း ကျောင်း မှာကို စီယူ
 ကြရမည့် လူထုသည်လည်း ကောင်း ၊ လူထုအား နည်း ကောင်း လမ်း မှန် နိုင်ငံတော်
 ၏ရည်မှန်း ချက်များ နှင့်အညီ လေ့ကျင့်၊ သင်ကြား ၊ ပြုပြင် ဖေး ကြရမည့်၊ တာဝန်ရှိ
 သူ လူအများ စုသည့် အပျော်အပါး ၊ သောက်စား ၊ မူး ရူး ၊ လောင်း ကစား နှင့်
 ဒုဝင်္ဂိုက်ပေါင်း စုံတွင် အချိန်တုန် နစ် မွန်း နေကြ၍ မည်သူ့ကို မည်သူကမူ မကယ်
 တင်နိုင်ကြပါ။ တနည်း အား ဖြင့် ဗီတနှင့်သား သမီး ၊ ဆရာနှင့်တပည့်တို့သည် မကောင်း
 သောအကျင့်စရိုက်တို့တွင် **ပုံတူ** ပန်း တူ အဆင့်အတန်း တူညီ နေပါက ဆရာသည်လည်း
 ကောင်း ဗီတသည်လည်း ကောင်း ၊ တပည့် သား မြေး တို့အား နည်း ကောင်း ၊
 လမ်း မှန်ဆုံး မသွန်သင်ရန် မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုနည်း တူစွာပင် ဤဖြစ်ရပ်အတိုင်း
 ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်း ၌ ရွေ့ပြင် နေရပါသည်။ ဘိန်း ဖြူစသော မူး ယစ်ဆေး ဝါး များ
 အန္တရာယ်မှာသိသာထင်ရှား စွာ အန္တရာယ်ကြီး မား ဖြစ်သဖြင့်၊ နိုင်ငံနှင့်အစွမ်း ၊
 မူး **ယစ်**ဆေး ဝါး အန္တရာယ်ကို **သစ်မဲမဲတိုက် ယွက်** လျှက်ရှိကြရာ အရက်သေစာ၏ ၊
 အန္တရာယ်မှာမူအရေး မကြီး သည့်သဖွယ် ထင်မှတ်လာကြသဖြင့် အရက်သေစာသည် ယ
 ခင်အချိန်များ ကထက်ပင် ပြောဝင် ပြောဝင်တင်း တင်း လှုပ်အလယ်တွင် နေရာဝင်

ရေခဲကုန်၍ တစခန်း ထွက်ရှိပါသည်။ အရက်သေစသည့် ဘိန်းဖြူ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး
 များ ကဲ့သို့ လက်ငင်း ခိဋ္ဌဓမ္မ ဒုက္ခမဏ္ဍရေခဲကုန်သော်လည်း ယနေ့ကမ္ဘာနှင့်အတူ
 အရက်သေစသောကြောင့် အိမ်ထေစင်တခု မိသားစုအတွင်း မှသည့် နိုင်ငံတနိုင်ငံလုံး
 အတွက်ဆိုးကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်ဖန်တီး ထွက်ရှိပြီး ဘိန်းဖြူကဲ့သို့ပင် အရက်သေစသော
 စားသုံးမှုများလည်း အသေစေကြပြီး မသေမိတွင်လည်း ယင်း၏မိသားစုနှင့်နိုင်ငံ
 အတွက် ဒုက္ခကေခင်များ ဖြစ်ကြလျက် ခရီးအဆုံး၌ အရက်သမား နှင့်ဘိန်းသမားတို့
 အတူဆုံစည်းကြရသည်။ ဘိန်းဖြူလည်လှတဦးအား ဒုက္ခများစွာပေးပြီး လျင်လျင်၊
 မြန်မြန်ဆေးဆုံးစေ၍ ဒုက္ခကိုချုပ်ငြိမ်းစေသည်။ အရက်သေစသည့် ချူချူချာချာဖြင့်
 စတင်မည် အဆက်ရှိစေရန်ပေးထားပြီး ရူးသွမ်းသောဘဝဖြင့် ဒုက္ခသက်ဆုံးရှုံး
 ကြစေသည်။ မိမိတို့၏ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများ ဖြစ်ကြသော သီဟိုဠ်၊ အိန္ဒိယ၊ ပါက
 စတန်၊ အင်္ဂလန်၊ ဒေဂျစ်၊ ဗေဒဂျစ်၊ ဗဟိုအာရှ၊ ဟိန္ဒူ၊ မူဆလင်ဘာသာပေါင်းစုံနိုင်ငံ
 တို့တွင် အရက်သေစ ပိတ်ပင်မှုကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်လျက်
 ရှိကြသည်။ အင်္ဂလန်၊ ဒေဂျစ်နိုင်ငံသည်ပင် အစိုးရအပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း
 အစိုးရသစ်၏ ကျေညာချက်များတွင် အရက်သေစသောစားခြင်း၊ လောင်းက
 စားခြင်း တို့ကိုမိမိပင် ကြောင်း အရေးတယူဆည်းသွင်း ကျေညာခဲ့သည်။ ထိုနည်းတူ
 စွာပင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင်လည်း အရက်သေစသောစားခြင်းကို တနိုင်ငံလုံး၌
 ပိတ်ပင်တားမြစ်ရုံမျှသာမက၊ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတကာလေကြောင်းရှိ လေယာဉ်များ
 ပေါ်တွင်ပင် အရက်ဖြင့် ဧည့်ခံခြင်းကို တားမြစ်ခဲ့ပြီး သုံးစွဲခြင်းများတွင်လည်း
 ပါကစ္စတန်သံအရံအဖွဲ့များ အား အရက်ဖြင့် ဧည့်ခံမပြုရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ မြန်
 မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များ အလိုက် အရက်သေစသောစားမှုများလျော့
 နည်းသွားသော်လည်း ကျောင်းသားလူငယ်လူရွယ်များ ပင် မူးယစ်သောစား
 သုံးမှုအလေ့အထဆိုးများ စွဲကပ်ထွက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးတွင် အရက်သေစ အ
 လှပယ်ချက်ကြောင့် နေရာစတင်စားသောက်ဆိုင်အသီးသီး တို့တွင် အလွယ်တကူ
 သောက်စားနိုင်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်နယ်များတွင် အရက်သေစလွန်စွာပေါ
 များပါသည်။ အရက်သေစ ခံစိတ်မရှိ နစ်နာစွာ နေကြသည့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် စီးပွား
 ရေးသမားများ မှတစ်ဖက်စွာ ပုလင်းများတွင် မှတ်ပုံတင်တံဆိပ်ကပ်၍ လေ
 ဆေးတု ဥပဒေလွတ်ရောင်းချသော လေဆေးခေါ် တောအရက်များ ကြောင့်
 ကျား၊ မ၊ ကလေး၊ လူကြီး၊ ရဟန်း၊ ရှင်လူပါမကျန် ယင်းလေဆေး၏အကျိုးကြောင့်
 အရက်သမားတိုင်း ဖြစ်နေကြရသည်။

၅၀။ စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံရေးအတွက် လမ်းစဉ်ပါဠိဥက္ကဋ္ဌကြီး၏
 လမ်းညွှန်ချက်တရပ်ကို ဖော်ပြရသော်လည်း လူတစ်ယောက် သူ့ခွန်အားနဲ့ သူ့အင်အားနဲ့
 သူ့ရဲ့လိုအပ်ချက်တွေကို မဖြည့်ဆည်းနိုင်သလိုဘဲ မိသားစုတိုင်း ဟာလည်း ဘဲ မဖြည့်ဆည်းနိုင်

လို့ ရှိရင်တော့ လူ့လောကမှာ နေရတာဟာ လူစဉ်မှီမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီမိသားစု တစ်မဟုတ်ဘူး တိုင်း ပြည်တပြည်တလည်း ဘဲ တိုင်း ပြည်လူထုတခုလုံး ကိုယ်တတ်တဲ့ပညာ ကိုယ့်ခွန်အား အဲဒီတွေနဲ့စု ပေါင်း ပြီး တော့ စား ဝတ် နေရေး ကို ပြည့်စုံလို့လောက် အောင်လုပ်ဖို့လို့ အရေးကြီး တယ်။ ပြည့်စုံလို့ လောက်အောင် မလုပ်နိုင်လို့ရှိရင် တော့ ဒီတိုင်း ပြည်တ သူများ ခြယ်လှယ်တာ ခံရမှာဘဲ ဟူ၍ မိန့်ကြား ထား ရာအတိုဆုံး အဓိပ္ပါယ် ကောက်နှုတ်ပြုရသော် လူတိုင်း မှုသည့် လူတိုင်း အထွက် စား ဝတ် နေရေးအပေါ် အရေး အကြီး ဆုံး ၊ ယင်း အရေး အကြီး ဆုံး ပြဿနာကိုကိုယ်စီ ခွန်အား စိုက်ထုတ်လျက်တ ဦး ချဉ်း မှုသည့် အများ စု ပေါင်း ၍ ပြည့်စုံလို့ လောက်အောင်လုပ်ရမည်။ မလုပ်နိုင် ပါက သူတပါး ခြယ်လှယ်ခြင်း ကို တနိုင်ငံလုံး ခံကြရမည်ဟု သော ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဝိလမ်း သွန်ချက်သည် ဆိုရှယ်လစ်စီး ပွား ရေး စနစ်၏ တရား ကိုယ်သဘော အနှစ်ချာကို ဖွင့်ဆိုလမ်း သွန်ထား ချက်ဖြစ်သည်ဟု ခံယူပါသည်။

၅၁။ စစ်ရေး ၊ နိုင်ငံရေး ၊ စီးပွားရေး ၊ လူမှုရေး ၊ ပြည်သူ့ရေးရာ စီမံခန့်ခွဲရေး စသော နိုင်ငံတော်၏အရေး အရာအားလုံး အောင်မြင်ရန်အတွေး အတွက် နိုင်ငံတော်အတွင်း ရှိ လူတိုင်း မှ လူထုတရပ်လုံး ကိုယ်စီကိုယ်စီ ခွန်အား စိုက် ထုတ်၍ ကာယ ၊ ညာဏစွမ်း အား များ ကို အပြည့်အဝအဆုံး ချွတ်ရန် အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကာယစွမ်း အား ၊ ညာဏစွမ်း အား တို့၏ ရန်သူကြီး မှာ လောဘ် ၊ ကရုဏာ ခြင်း ၊ အရက်သေစာသောက်စား မူး ရူး ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အတွေး အခေါ်အမြော်အမြင် နှင့်အသိတရား ကို ချွတ်ယွင်း ပျက်ပြားစေသော ၊ ကျန်းမာရေး ကို စဖြေးဖြေး ဆုတ်ယုတ်စေပြီး ကိုယ်ခန္ဓာကြံ့ခိုင် သန်စွမ်း မှုကို ပျက်ပြားစေသော ကြောင့် ကာယစွမ်း အား ပျောက်သဖြင့် လုပ်ချင် ကိုင်ချင်စိတ်ကင်း မဲ့တာ ၊ ညာဏ စွမ်း အား ပါ ဆုံး ရှုံး ကြရပါသည်။ အရက်သေစာ၏ ဖိစီး ခြင်း ကို ခံရသော လူတိုင်း သည်လည်း ကောင်း ၊ နိုင်ငံတော်နိုင်ငံသည်လည်း ကောင်း ၊ ကာယ ညာဏစွမ်း အားဆုံး ရှုံး ရသဖြင့် အနှေး နှင့်အမြန် ချွတ်ခြံ ကျ၍ သူတပါး ခြယ်လှယ်မှုကို ခံရမည်မှာ မလွဲပါ။ ယနေ့ နိုင်ငံတော်အတွင်း လောဘ် ၊ ကရုဏာ နှင့်အရက်သေစာပြဿနာသည် နိုင်ငံတော် ၏ ရည်မှန်း ချက်အသီး သီး တို့ကို မပေါက်မရောက်အောင် ဖန်တီး နေကြသော နိုင် ငံတော်၏ ရန်သူကြီး များ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ လောဘ် ၊ ကရုဏာ နှင့် အရက်သေစာ ကင်း ရှင်း ရေး သည် နိုင်ငံတော်၏အရေး ၊ သား စဉ်မြေး ဆက်၏အရေး ဖြစ်သည်။ ဘာသာရေး အရဆိုပါက ဘာသာယုံကြည်မှုအရ ရှောင်တုတ်လိုက် ရှောင်တုတ်လိုက် နိုင်သည့် မယုံကြည်ပါက ရှောင်ရန်မလိုပါ ခြင်း ချက်ထား ရှိနိုင်သည်။ နိုင်ငံ၏အရေး ၊ သား စဉ်မြေး ဆက်၏အရေး တွင် မှု ခြင်း ချက်လုံး ဝေပူပါ။ ဘိုင်း ပြည်ထွက်ပြန် မဖြစ်ရေး ကိစ္စအတွက် ယတိပြတ် နိုင်နိုင်မောမော ကင်း ရှင်း ကြရပါမည်။

နိုင်ငံတော်အတွက်ကုသကယ် စေရင် ကောက်ဝန်လိအင်္ဂါ ချက်များ

= ၄ ၄ =

ပြဿနာအချို့ကိုလည်း ကေဘင်း နိုင်ငံ တော်ဝန်ဘက်ကား ဝါး၊ ကေဘင်း၊ ရွာ၊ နှစ်
 ဆိုင် ဂျပန်ဂိုဏ်းအပေါင်း တို့၏ နိုင်ငံ တော်ဘက်မှ မည်သို့မည်ပုံ ဂုဏ်တည်၍ ပြုမူကုန်ကြ
 လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြပုံကိုလည်း ကေဘင်း ၊ မူဆလင်ဘက်လီကုလား များ ၊ သေဘင်းကျန်း
 သူအကြောင်း အကျန်များ ၊ လေဘင်း ကစား အရက်သေစာလွှမ်း မိုး ခြင်း နှင့် ဒုစရိုက်
 မှုများ ၊ စသည့်တို့နှင့်ဆက်စပ်၍ အကျိုးဆက်များ နိုင်ငံ တော်၏ အရေး အရဉာဏ်
 ရေး ၊ နိုင်ငံ ရေး ၊ စီး ပွား ရေး ၊ လူမှုရေး ၊ ပြည်သူ့ရေး ဂုဏ်တည်ခန့်ခွဲ ရေး ၊
 စသည့်တို့တွင် လက်ရှိအခြေအနေမှ ရှေ့အလား အလာတို့ကို ထွက်ဆောင်ရန် အကျဉ်းချုံး
 ၍ ဆက်စပ်မှုတွင်း ဆက်များ ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြလျက် တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အ
 ထက်ပါတင်ပြချက်များ အပေါ်တွင်သုံး သပ်၍ အရေး ယူဆောင်ရွက်ရန် အထူး လိုအပ်
 ချက်များ ကို ဆောင်ရွက်ပါအတိုင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

(၈) ပါကစ္စတန်နှင့်ဘက်လား ဒေဂျီနိုင်ငံများ တွင် လူဦး ရေအဆ
 မတန်များ ပြား ပြား နိုင်ငံ ရေး အကြပ်အတည်း နှင့် သဘာဝ
 ဘေး ရန် အန္တရာယ်များ ဖော်မုတ်ခေါင်း ပါး များ ၊ နိုင်
 ငံ ရေး ခေါင်း ဆောင်များ နှင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း များ စာ
 ရိက္ခာပျက်ပြား ပြား ၊ အဝတ်လိုက်စား များ ၊ ဂျပန်တို့မှအ
 ထူပြောလျက် ပြဿနာပေါင်း စုံနေသည့်အပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့
 မက အခြား နိုင်ငံ များ လည်း မူဆလင်ဘက်လီများ ဝင် -
 ရောက်မှုကို ထိရောက်စွာကြိုမတ် လာကြမည်သာဖြစ်၍ မူ
 ဆလင်ဘက်လီ ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုး နှင့် အန္တရာယ်သည့် မိမိနိုင်ငံ
 အတွင်း သို့လုံး ဝဥသို့ ကျရောက်လာမည့်အတွက် ရေတို၊ ရေ
 ရှည်စီမံချက်ဖြင့် စနစ်တကျပိတ်ပင် ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၉) ပြည်တွင်း ၊ ပြည်ပမူဆလင်ဘက်လီ ဘာသာရေး ခေါင်း ခေါင်း
 များ ၊ ပြည်တွင်း မှ ပညာတတ်၊ ဧည့် ရတတ်မူဆလင်ကုလား
 များ နိုင်ငံ တော်မှ တာဝန်ပေး အပ်ထား သော မူဆလင်
 ကုလား ဝန်ထမ်း များ ယင်း တို့၏လျာပံဂွား များ မှ -
 ဘက်လား ဒေဂျီနိုင်ငံနှင့် အဆက်အသွယ်မပျက်စဲ နည်း လမ်း
 အမျိုး မျိုး ဖြင့် ဆက်သွယ်မှုရှိခြင်း ကြောင့် နိုင်ငံအချင်းချင်း
 ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွား လာနိုင်၍ နိုင်ငံ ရေး အရလည်း
 ကေဘင်း ၊ လိုအပ်ပါက စစ်ရေး အရလည်း ကေဘင်း ၊ ကိုင်
 တွယ်ဖြေရှင်း နိုင်ရန် အသင့်ပြင်ဆင်ထား ရပါမည်။ ထို့ပြင်
 နိုင်ငံ၏တည်ငြိမ်မှုကိုအမျိုး မျိုး အစုံစုံ တနည်း တနည်း ဖြင့်ထိ
 ခိုက်နေပြီး နေဘင်တွင် ပြဿနာပေါင်း စုံ စုစည်း လာမည်

အထူး၊ အထူး ကျစ်လစ် သိုသိင်္ဃာဖြင့် လက်ဦး မှာရရှိ ရေး ၊
ကြိုတင်စီစဉ်ထား ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၀) ယခုအခြေအနေတွင် မိမိနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြား ရေး ဝါဒအရ
နိုင်ငံအချင်း ချင်း မှန်မကွဲမှု နိုင်ငံရေး မတည်မငြိမ်မှုများ
မဖြစ်ပွား စေရန် အထူး သိုသိင်္ဃာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းလျက်
ရှိရာ မိမိနိုင်ငံဘက်မှစည်း စေခင်လွန်း ၊ တာဝန်ကျလွန်း
သိုသိင်္ဃာလွန်း သဖြင့် မိမိပြည်သူလူထုသည် လူဦး ရေဖြင့် ဝါးမျိုး
ခြင်း ခံရမည့်အန္တရာယ်ကို လေး လေး နက်နက် ဘာမှုမရှိကြ
ပါ။ ပြည်သူလူထုကိုမဆိုထားဘဲ ၊ တာဝန်ရှိကြသူ မြန်မာ့ပတ်ဝန်းကျင်
စီ၊ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိကြသူ နိုင်ငံတော်၏ အဖွဲ့အစည်း
အတွင်း မှပုဂ္ဂိုလ်များ ပင် အလေး ဂရုမပြုကြပါ။ လမ်း စဉ်
ပတ်ဝန်းကျင် ဖိန့်ကြား သကဲ့သို့ ကြောက်တတ်ဝန်မတင်း ဘဲ၊
ကြောက်တတ်ဝန်ပိမည်ကို စိုး ရိစိစွယ် မြင်တွေ့ရပါသည်။ သို့
ဖြစ်၍ ကြည်း ၊ ဇေ၊ လေ ပြည်ဆူရဲ၊ ပြည်သူ့စစ် လက်နက်ကို
တပ်စွဲများ အထူး ရှိ မှုဆလင်ကုလား များ အား ဖယ်ရှား
ထုတ်ပယ်ပစ်ရန်။ ဌာနအဆီး ဆီး ၊ စက်ရုံအလုပ် ရုံအဆီး ဆီးတို့
ရှိ မှုဆလင်ကုလား များ ကို မျက်ခြေမပြတ် ထောက်ပံ့မိမ်း ၍ ၊
စေခင်ကြည့်နေရန်။ အထူး သဖြင့် ကာတွယ်ရေး ပစ္စည်း -
စက်ရုံများ နှင့် အလား တူစက်ရုံကြီး များ မှ မှုဆလင်ကုလား
များ အား ထုတ်ပယ်ပစ်ရန်။ မှုဆလင်ကုလား ရပ်ကွက်၊ ကျေး
ရွာ၊ ဗလီ၊ နေအိမ်၊ အဆောက်အဦး များ အတွင်း ရှောင်စာ
ခင်ရှာ ဖွဲ့စစ် ဆေး မှုများ မပြတ်ပြုလုပ်ရန်၊ နယ်ခြား ၊
စေခင်တပ်များ တိုး ခဲ့ခြင်း အတား အဆီး အမျိုး မျိုး ပြုလုပ်
ထား ခြင်း ၊ နှစ်နိုင်ငံဖြတ်ကျဲ နေရာများ ကို တိကျစွာသတ်
မှတ်၍ စနစ်တကျလုပ် ဆောင်ကြရပါမည်။

(ဆ) မှုဆလင်လျှပ်ကူး များ တွင် ပါဝင်ပတ်သက် နေသော နိုင်ငံ
ဝန်ထမ်း မှုဆလင်ကုလား များ အား ၊ တနယ်မှတနယ်သို့ -
ပြောင်း ရွှေ့ပြီး အပြစ်ပေး အရေး ယူရုံမျှဖြင့် ယင်း နိုင်ငံ
ဝန်ထမ်း မှုဆလင်များ သည် ရပ်ကန့်မသွား ကြသဖြင့် နိုင်ငံ
တော်အပေါ်သစ္စာမရှိက ဤသို့အပြစ်ဒဏ် ခံရသည့်ဟု နေခင်
ကျင့်သွား ရန် ထိရောက်စွာအရေး ယူ အပြစ်ပေး ရန် ။
အလား တူစွာပင် မှုဆလင်ကုလား ရပ်သူ၊ ရွာသား နှင့် ၊

အာသဝါရော ခေါင်း ဧကောတိတိအာသဝါရော ဟိ ဂေဝာကီစူဝါ။
 ကိုဇိတ္တုယံကြိတ်မတ်၍ နိုင်ငံတော်အပေါ် ဆန့်ကျင်လှပီက ဟိ
 ဂေဝာကီစူဝါ အရော ယူအပြစ်ပေး ဣနိ။ ကုလစား ဆိုး ဘိအ
 ဇေဝိဖေဇိနဇိ အင်အား ဝေ ခန့်အစား ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ်
 အခါပိုင်များ အနေဖြင့် တရား ဝင် ခိုလှုံခွင့်ပြု၍ အစား
 ပေး နေပေသည်။ ကုလစား ဆိုး တို့နှင့် နယ်ခြား ဆက်စပ်နေ
 သော မိမိနိုင်ငံအတွင်း မှ မူဆလင်စာလိတို့သည် ဘဝသဘူ
 လူမျိုး တူများ ဖြစ်သည့်အလျှောက် နည်း မျိုး စုံဖြင့် ဝည်း ရုံး
 ခြင်း ကိုလက်ခံ၍ ဂျီပွန်အချိတ်အဆက်များ ပြင်ဆင်ထုတ်
 ပြီး ဖြစ်ရာ တချိန်တွင် ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ် အစိုး ရသညီတော်
 နိုင်ငံမှကုလစား ဆိုး များ နှင့် မိမိနိုင်ငံအတွင်း ပိုင်း မှ မူ
 ဆလင်ကုလစား များ ကို အသုံး ချပြီး ပဋိပက္ခပနိတီး အမြတ်
 ထုတ်နိုင်စွယ်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံရေး၊
 သံတမန်ရေး အရ ယင်း အဖြစ်သနစ်များ ကို ဂျီပွန်သည့်အ
 ပိုင်း တွင်ဂျီပွန်တို့ထံ သိ ပြည်သိ၊ ကမ္ဘာသိ သဘောပေါက်
 ထား ကြစေရန်ကိုလည်း နည်း ပရိယာယ်ဖြင့် ကြိုး ပမ်းထမ်း
 သင့်သည်။ မိမိပြည်သူတရပ်လုံး အား လည်း တစတစမှ လုံး ဝ
 ဥသို့ သိလာသည့်အထိ အသိပေး တင်ပြထမ်း သင့်သည်။

(၈) ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတို့သည် တရုတ်အစိုး
 ရယ်မှ အထောက်အပံ့များ ရယူကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့
 မြေခက်နယ်စပ်မှ မကပ များ ကိုလည်း တရုတ်မှ ထောက်ပံ့
 နေသည်။ နိုင်ငံရေး အရနယ်စပ်ပြဿနာများ တချိန်တည်း
 ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော် စစ်မျက်နှာနှစ်ခု တဖြိုင်တည်း ဖွင့်လှစ်
 နိုင်ရန်တပ်များ တိုး ခဲ့ ပြင်ဆင်ထမ်း သင့်ပါသည်။

(၉) အာသဝါရော ၊ လူမျိုး ရော အမြင်မရှိတို့ကဲ့သို့ မေတ္တာ ၊ စေ
 တန အရင်း ခံဖြင့် နိုင်ငံတော်အတွင်း မှ အယုတ်၊ အလတ်၊
 အမြတ်မရွေး ပြည်သူလူထု၏ ရင်သွေး သား ယေ၊ သမီး ယေ
 များ ကိုပြုစုပျိုး ထောင်ပေး ရသော ပညာရေး ဌာနအ
 တွင်း မှ အာစရိယ ရိုက် ဝင်များ ၊ ထိုနည်း တူစွာပင်ပြည်
 သူလူထု၏ ကျန်း မာရွှင်လန်း ရော အတွက်ဆောင်ရွက်ရသော
 ကျန်း မာ ရော ဌာနမှ ဆရာဝန်၊ ဆရာမများ ၊ လူမြို့
 ၍လူမျိုး မပြတ်ရန် စေတင် ရှောင်ရသော လူဝင်မှုကြီးကြပ်

ရေး နှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဦးစီး ဌာနမှ ဝန်ထမ်း များ
 စသည်ဖြင့် ယခုကဲ့သို့ မူဆလင်ကုလား များ နှင့် မအပ်မရဘဲ
 သော ဌာနများတွင် တာဝန်မပေး အပ်မိစေရန် ပြန်
 လည်စိစစ်သုံး သတ်သွား ရန်လိုပါမည်။ ယင်း သို့စိစစ်ရအတွက်
 အမည်နာမကိုကြည့်ရှုမှုဖြင့် ခွဲခြား နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ သေချာ
 စွာ စစ်မြစ်ကိုလိုက်၍ ပုံပန်း သဏ္ဍန်ကိုပါစစ်ဆေး ပြီး စိစစ်
 ရပါမည်။ ဦး ဘကြီးမီး ဆိုရုံဖြင့် ဗမာမဟုတ်ဘဲ ဟုစိန် ဖြစ်
 နေသကဲ့သို့ ဦး သာထွန်း ဖြူဆိုရုံဖြင့်လည်း ရခိုင်မဟုတ်နိုင်ဘဲ
 မာမက်ကဘဆင် ဖြစ်နေပေမည်။ သာဓကအား ဖြင့်ကျောက်
 ဖြူမြို့နယ် ပါတီယူနစ်အတွင်း တွင် မူဆလင်ကုလား ဖြစ်သော ဦး
 ရွှေအောင်ဆိုသူပင်လျှင် အလုပ်သမား အငြိမ်း အရုံး ဝန်ထမ်း
 ဖြစ်နေပေသေး သည်။

(ဆ) တင်လီမူဆလင်များ လက်တွင်း သို့ ရေချက်ရှိနေသော လယ်ယာ
 မြေတို့ကို သီးခြား စာရင်း ဇယား ပြုစု၍ ကန့်သတ်ချက် တ
 ရပ်ရပ်ဖြင့် ထိန်း ချုပ်လုပ်ကိုင် စေရန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်
 မူဆလင်ကုလား များ လူဦး ရေများ လာသည့်နှစ်အမှု မိမိ
 တို့တိုင်း ရင်း သား ပိုင် လယ်ယာမြေများ ကို နည်း မျိုး စုံ
 ဖြင့် ရယူလုပ်ကိုင်ကြမည်ဖြစ်ပြီး မူဆလင်အဆက်ဆက် လွှဲပြောင်း
 သွား ကြမည်ဖြစ်ရန် နေ့စဉ်တွင် လယ်ယာမြေပြဿနာများ
 ရှုပ်ထွေး လာမည်သာမက မိမိတို့တိုင်း ရင်း သား များလယ်
 ခဲ့သာမည်ဖြစ်လော့မည်။

(ဇ) မူဆလင်ကုလား တို့သည် တိုင်း ရင်း သား များ နည်း တူအခွင့်
 အရေး ရရှိခံစား ရန် အမျိုး မျိုး အစုံစုံ ညှိနှိုင်းညှိနှိုင်း နက်ဆင်
 ချိတ်ဆွဲ စား ဖျက်ရှိရန် ၎င်း တို့အနေဖြင့် အထောက်အထား
 အကိုး အကား ရရှိသွား စေနိုင်သော တနည်း အား ဖြင့်၊
 ၎င်း တို့၏လုပ်ငန်းများ ကို အနိုင်အမာဖြစ်သွား စေမည့်
 အရေး အသား ၊ အပြောအဆို၊ အပြုအမူတို့ကို မပြုလုပ်မီကြိုရန်
 တာဝန်ရှိသူပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့် နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်း များ မှ
 သတိပြုရှောင်တတ်ရန်။ ဥပမာအား ဖြင့် ကျောက်ဖြူမြို့နယ်
 ပြည်သူ့ကောင်စီမှ ၃၀-၅-၇၂ နေ့တွင်ပြုစုထုတ်ဝေသော
 ကျောက်ဖြူမြို့နယ်၏ ဖြစ်စဉ်သမိုင်း မှတ်တမ်း စာမျက်နှာ
 ၁၅ ရှိ ကျောက်ဖြူမြို့နယ်အတွင်း လူမျိုး နှင့်ကိုး ကွယ်မှအလိုက်
 ကျောက်ဖြူမြို့နယ်အတွင်း တွင် လူမျိုး နှင့်ကိုး ကွယ်မှအလိုက်

ဘဝသဘာဝ၊ အစွဲလိမ်၊ လူမျိုး၊ ရုပ်စိုင်း၊ ကိုး ကွယ်သည့်ဘဝသဘာဝအစွဲလိမ်၊
 လူမျိုး၊ ကရင်၊ ကိုး ကွယ်သည့်ဘဝသဘာဝ၊ အစွဲလိမ်၊ လူမျိုး၊ မြန်မာဘဝ
 နှင့် နိုင်ငံခြား ဘဝသဘာဝ၊ ကိုး ကွယ်သည့်ဘဝသဘာဝ၊ အစွဲလိမ်၊ လူမျိုး၊
 အိန္ဒိယနှင့် ဘင်္ဂလား ဒေသရှိ ကိုး ကွယ်သည့်ဘဝသဘာဝ၊ အစွဲလိမ်၊
 လူမျိုး၊ အခြား နိုင်ငံခြား လူမျိုး၊ ကိုး ကွယ်သည့်ဘဝသဘာဝ၊ အစွဲ
 လိမ်ဟူ၍၊ တိုင်း ရင်း သား တို့အား ၊ အစွဲလိမ်ဘဝသဘာဝကို ကွယ်
 မှုကို အသား ပေး သုံး နှုန်း ဖော်ပြထား ခြင်း မှာ နေ့စဉ်
 ပိုင်း တွင် ရှိပေမယ့် အသုံး အနှုန်း များ ပန်ဖြတ်ပါ
 သည်။ ပါလီမန်အစိုး ရခေတ်တွင် ဖွဲ့စည်း ဖော်ပြထား မှုအလင်
 ဘင်္ဂလား ၏ အလိုအတိုင်း အရေး တယူလက်ခံ ဆွေး နှေး စွဲ
 ဖြစ်သည့်အချက်များ ကိုလည်း ယခုတိုင် မှုအလင်ကုလား များ က
 အထောက်အထား အကိုး အကား ပြုလုပ် ခဲ့ကြသည်။ ပြည်ထောင်စု
 နေ့ကဲ့သို့ နေ့ထူး များ နှင့် အခြား နေ့ထူး ရက်မြတ်များ အ
 စည်း အဝေး အခမ်း အနား များ စသည်တို့တွင် ဖိစီးခြင်း မှု
 ပြုရခွင့်လည်း ကောင်း ၊ ပါတီ၊ ကေစီစီ၊ စစ်ဘက်၊ နယ်ဘက်
 မှုအထက်တန်း ပုဂ္ဂိုလ်များ အနေဖြင့် လက်ခံ တွေ့ဆုံစကားပြော
 ခြင်း ၊ ရေဒီယို၊ သတင်း စာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း စာ ပေတို့
 တွင် ရေး သား ထည့်သွင်း ပေး ခြင်း စသော အကြောင်း ၊
 ကိစ္စရပ်များ ကိုသတိပြုဆင်ခြင်ကြရန်လို ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို
 သော် မှုအလင်ကုလား ဦး ရေသည့် အတိုင်း အဆမရှိ များ -
 ဖြစ် လာမည်ဖြစ်ရုံ နေ့စဉ်တွင် မိမိတို့၏ သား စဉ်မြေး
 ဆက်များ အနေဖြင့် ကုလား များ ၏ အကြောင်း ပြုချက်နှင့် ၊
 ပြောသမျှကို ယုံကြည်ခြင်း ၊ တွေ့ရခြင်း ၊ မရှိကြစေရန် ယခုထု
 တက်ပင် ရှင်း လင်း ထား ရပေမည်။

(ဈ) နိုင်ငံစံ ဖော်ပြချက် ၊ ငြိမ်းချမ်း ၊ ရပ်ကွက် ၊ ကျေးရွာများ ၌ ထူး
 ခြား ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြဿနာရပ်များ ကို စုံစမ်း စစ်
 ဆေး ရန် အစွဲအမျိုးမျိုး ကို နိုင်ငံစံ ဖော်ပြမှု တာဝန် ပေးစေ
 လွှတ်လေ့ရှိပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အခါအား လျှော့စွာ စုံစမ်း စစ်ဆေး
 ရန် တာဝန် ပေး ခြင်း ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အနေဖြင့် အ
 ချိတို့သည် တွေ့ကရလုအား အလုပ်ဖြစ်ရုံ မှု မြန်း စုံစမ်း
 ပြီး စား ကာ သောက်ကာ ဖြင့် အချိန်ဖြုန်း၍ ဖုတ်ဖက်ခါထ
 ပြန်သွား တတ်ကြသော အကျင့်ဆိုး စရိုက်ဆိုး ရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်

ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ဤနယ်ပါတီ၊ ကေလီစီ
နှင့် ဌာနဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို လှူနှံ နေရာမှ နှံ နှံ နှံ နှံ နှံ နှံ နှံ
စိတ်ဓါတ်ဖြင့် ယုံကြည်ချက် ခံယူချက်ရှိသူ လူကောင်း တို့ကိုသာ
ရွေးချယ်၍ တာဝန်ပေးသင့်ပါသည်။

(၆) နိုင်ငံခြား သား များ အား အထိရောက်ဆုံး ထိုးနှက်နိုင်
မည့်နည်းလမ်း နှစ်သွယ်မှာ ဆိုရှယ်လစ် အသိတရား ပြည့်စုံ
စွာဖြင့် အမျိုးသား ရေး စိတ်ဓါတ် ရှင်သန်ရေး နှင့် တိုင်း
ရင်း သား အား လုံး စီးပွား ရေး ဖွံ့ဖြိုး ထိုးတက်နိုင်
မလာစေရေး တို့ ဖြစ်ပါသည်။ မှန်ကန်သော အမျိုးသားရေး
စိတ်ဓါတ် ထိုးတက်ဖြစ်ပေါ်စေမှုတွင် အခြေခံအား ဖြင့်မိဘ
ဆရာသမား များ နှင့် မိမိနိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်များ
အပေါ်ရှိ သေလေးစား စိတ် ဖိသားစုအပေါ် ချစ်ခင်မြတ်
နိုး စွာဖြင့် အနစ်နာခံဆောင်ရွက်လိုသောစိတ်၊ ပြည်သူ့ နီ
တီ အမျိုးသား စာပေ၊ အနုပညာ၊ ဘာသာ၊ သဘာဝ၊
ဆိုရှယ်လစ်ကျေး မှုများ အပေါ် မြတ်နိုး ခံမင် တွယ်တစီစီ
စသည်တို့ ကိန်း အောင်း တည်ရှိမှသာ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုး အပေါ်
အသက်ပေး ကာကွယ်မည့် တိုင်း ချစ်ပြည်ချစ်စိတ်များ ပေါက်
ဖွားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့၏ဘာသာ၊ သဘာဝ
စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ထိုက်သင့်သလို သင်ကြား ပေးကြရ
မည်အပြင် လက်ဝဲ၊ လက်ယာ နိုင်ငံကြီး ငယ် အုပ်စုအသွယ်သွယ်
တို့၏ ဝါဒဖြန့်စာပေများ ခေလေစ ရိုက်ဆိုး ယဉ်ကျေး မှုများ
ဂုဏ်ရှင်၊ ဖွံ့ဖြိုး၊ တေးသီချင်း စသည်တို့ကို ကြပ်ကြပ်မတ်မတ်၊
တားဆီး ဝိတ်ပင်ကြရပါမည်။ တစ်ဖက်တစ်အဖွဲ့အစည်း ကဲ့သို့ အ
မိန့်နှင့်တာဝန်၊ စည်းကမ်း၊ စနစ်တိကျစွာ ကြပ်မတ်ထုတ်ကမ်း
အဖွဲ့အစည်း အတွင်း ဆိုပင် ထိုးဖောက်လာသဖြင့် စစ်သည်အ
ချို့သည် တူညီစစ်ဝတ်စုံတိုပင် ရင်း ဝတ်စုံအဖြစ် ချုပ်ဝတ်ကြ
သနင်ခါး လိမ်း၊ ဆံရှည်ထား လှံချည် ဖုတ်တိုက်ဝတ်သည့်အကုသို
ဆိုးများ တူးဝတ်လာသည်။ ယနေ့လူငယ်အများစုသည် နိုင်ငံ
အတွက်တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုကို မဆိုသားဘဲ မိသားစုအတွင်း နှိပ်
တာဝန် မထိတတ်ပြီ။ မူးယစ်စားဝါး၊ ဆေးလိပ်၊ အရက်၊
လေဘေးကစား၊ အပျော်အပါး၊ ဂုဏ်ရှင်ပွဲလမ်း တို့တွင် စိတ်
ဖောသန်နေကြသည်။ သနင်ခါး ပါး တွက်လိမ်း ချစ်ဆံရှည်ဖြင့်

များ ကို၊ ဤမျှအရေးကြီးသော တိကျမှန်ကန်စွာ ဖော်ထုတ်၍၊
အဖြေမှန် ရှာဖွေရသော တာဝန်မျိုးတွင်၊ တာဝန်မပေး
ဘဲ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒစစ်စစ် တိုင်း ချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ရှိ၍ နိုင်ငံ
နှင်လူမျိုးအတွက် တွေးခေါ်မြေခံမြင်တတ်သော အသိတရား
ရှိသည့် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းသူများကိုသာ တာဝန်ပေး
စေလွှတ်ရန်။

(ဃ) ရနိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ရှိ ဖြန့်နယ်ပါတီ၊ ကောင်းစံနှင့် ဌာနဆိုင်
ရာအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်များ
ပေးအပ်ရာ၌ ပုံမှန်အတိုင်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခန့်
အပ်စေရုံမျှဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ ရည်မှန်းချက်များ ပေါက်
မြောက်စေရေးအတွက် စိတ်ချနိုင်စွယ်မရှိပါ။ အထက်အဖွဲ့အ
စည်းကြီးများမှ လိုအပ်သလိုကြပ်မတ်၍ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဝင်
ရောက်ပြီး လူမှန်နေရာမှန် ဝင်ရောက်ရွေးချယ်ပေး
ရမည့်အခြေအနေတွင်ရှိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရာထူး
တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကြီး စဉ်အရ သာလွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အ
ချို့တို့သည် နိုင်ငံတော်အပေါ် သစ္စာရှိရှိ အနစ်နာခံ၍ဆိုင်
ရွက်လိုစိတ် ရှိကြသူများ မဟုတ်သည့်အပြင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာအရ
၌လည်း လူထုအနေဖြင့် ယင်းတို့အပေါ်တွင် အတုယူအားကျ
လေးစားစရာ တထွက်မှုမရှိကြပါ။ ဝမ်းနည်းစရာ အ-
ကောင်းဆုံးမှာ ယခင်ခေတ်ဟောင်းခေတ်ဆိုးမှ နိုင်ငံ
ရေးသမားတို့၏ညာဉ်အတိုင်း နိုင်ငံတော်၏ တိုးတက်-
ကောင်းမွန်ရေးအတွက် မရပ်တည်ဘဲ ၎င်းတို့၏ကိုယ်ကျိုးအ
တွက် လူထုအား တလွဲတချော် အကြိုက်ပေးစည်းရုံး၍ လမ်း
မှားသို့ ညွှန်ဆောင်ကာ၊ ဓါရရှိရေးကိုသာ စည်းရုံးနေကြပါ
သည်။ ရိုးသားမှုဖြင့် အားစိုက် ခွန်စိုက် အနစ်နာခံ-
ဆောင်ရွက်နေကြသော ယုံကြည်ချက် ခံယူချက် ပြည့်ဝသူများ
ရှိကြသော်လည်း ရာထူးတာဝန်ကြီး စဉ်အရ ပြောဆိုလုပ်
ကိုင်အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်သူများ မဟုတ်ကြ၍၊ ရိုးသားကြသူ
များသည် မိမိတို့တွင်ရှိရင်း မူလ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်စွမ်းအင်
ကိုပင် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တူညီစေရန် ကြော့ခံ၍ ထိုပု-
ဂ္ဂိုလ်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရန် မိမိတို့ကိုယ်ကို၊
မိမိတို့ ချုပ်တည်းထိန်းချုပ်ကာ အဆင်ပြေသလို နေထိုင်ကြရ

လိုချစ်စုတ်တိုက်ဝတ်လျက် ပါး စပ်မှလည်း သံသေး သံကြောင့်သိ
 ဆိုလျက် လုပ်ချင် သလိုလုပ် နေကြသော လူငယ်ထုအား လည်း -
 ကောင်း ၊ ကျား ၊ မ၊ ကြီး ငယ်မ ရွေး တိုင်း ၊ ရင်း သား လူထုတ
 ရပ်လုံး အား လည်း ကောင်း ၊ ဆိုရှယ်လစ်အသိအမြင် အမျိုးသား
 ရေး အသိအမြင် တိုင်း ချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ခါတ်များ နိုး ကြား ၊
 ပေါက်ဖွား လာ စေရန် ပြုပြင် လေ့ကျင့် ထိန်း ကြောင့် ပေး
 ရန် ၊ အရေး ကြီး ဟူပါသည်။ နိုင်ငံတော်မှ တေဇာ၊ ရှေ့ဆောင်
 လမ်း စဉ်လူငယ်အဖွဲ့အစည်း များ ဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ
 သော်လည်း ၊ ပြင်ပရှိလူငယ်ထု၏ အင်အား ပမာဏမှာ လွန်
 စွာများ ပြား နေပါသေး သည်။ သို့ဖြစ်၍ လူငယ်အများ စုကို
 ကိုယ်ကျင့်သိကြံများ လည်း ၊ ကောင်း မွန်လာကြ စေရန် ပြုပြင်
 ဖန်တီး ပေး နိုင်မှသာ ကောင်း မွန်သည့် စိတ်နှလုံး ထား
 အကျင့်စာရိတ္တများ ဖြင့် စီး ပွား ရေး ကို အောက်ချစ်နိုင်
 ပိုင် နိုင်နိုင် ကုန်း ဂုန်းလုပ်ကိုင်လာကြမည်အပြင် ၊ စစ်ရေး
 အပါအဝင် နိုင်ငံ၏ အခြား အရေး အရာ ဟူသရွေ့တို့တွင် ၊
 ပြည်သူလူထု၏ စွမ်း အား ကို အပြည့်အဝ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ် ပုံသည်။

နိဂုံး

၅၃။ နိုင်ငံတော်တွင် ကျရောက်လာမည့် အန္တရာယ်တို့ကို တား ဆီးကာ -
 ကွယ်နိုင် ရေး အတွက် ကျွန်တော်တို့၏ အမျိုး သား ခေါင်း ဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး -
 နေဝင်း အမှူး ပြုသော ၊ နိုင်ငံ၏ ခေါင်း ဆောင်များ သည် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ
 ကို အပတ်တကုတ် စု ပေါင်း ကြို ဆောင် စီစဉ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြမည်မှာ အမှန်ပင်
 ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့စီစဉ် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိုက်သင့်သလို အထောက်အကူရရှိ နိုင်
 စေရန် အထက်ပါစာတမ်း အား တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၅၄။ ထိုကဲ့သို့တင်ပြရာတွင် ၊ ကျွန်တော်၏ မူလ တာဝန်များ ကို ၊ ကျေပြန်စွာ
 ထမ်း ဆောင်ရင်း လက်လှမ်း မှီရသော အချက်အလက်များ ကို စုဆောင်း ၍ ၊ ကိုယ်တိုင် ၊
 တွေ့ကြုံ သိရှိရသော ဖြစ်ရပ်များ နှင့် ပေါင်း စပ်ပြီး ၊ အချက်အလက်များ ပြည့်စုံ
 နိုင်သမျှ ၊ ပြည့်စုံစွာ ပါဝင် ရေး အပြင် အမြန်ဆုံး တင်ပြနိုင်ရန် အချိန်ပိုင်း ကိုလည်း
 ဦး စား ပေး တင်ပြခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ကောင်း ၊ ကျဉ်း နိုင်သမျှ -
 အကျဉ်း ခြီး ၍ တင်ပြခြင်း ဖြစ်၍လည်း ကောင်း ၊ မပြည့်မစုံမှုများ ၊ ချို့ယွင်း ချက်
 များ ရှိကောင်း ရှိမည်ဖြစ် ရာ ၊ နိုင်ငံအတွက် ကျရောက်လာမည့် အန္တရာယ်တရပ်
 ကို မွေး ရာပါတာဝန်အရ ၊ တင်ပြခြင်း အပေါ်တွင် မိမိတို့ ခေါင်း ဆောင်များမှ
 ခွင့်လွှတ်ကြမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

၅၅။ ကျွန်တော်သည် ကချင်ပြည်နယ်၌ နှစ်ပေါင်း ၁၇ နှစ်ကျော်မှတစ်ဆင့် ဆက်တည်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ် ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်တို့နှင့် နယ်စပ်ဒေသအသီးသီးတို့တွင်၊ စော့မြိုင်ရသေ့ နိုင်ငံခြားသား တရုတ်များ၏ အခြေအနေပေါင်းစုံများမှ နိုင်ငံတော်အတွက် လက်ငင်း နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများအပြင် အနာဂါတ်တွင် ကျရောက်လာမည့် အန္တရာယ်များ ဆံ့တွက်ပါ။ များစွာစိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းဖြင့် စိတ်မချမ်းမမြေ့ခံစားရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံခြားသား တရုတ်များ ဝင်ရောက်မှုများအတွက် စိတ်လက်မအေးဂြိုဟေရစဉ် ရခိုင်ပြည်နယ်သို့ ပြောင်းရွှေ့တာဝန် ထမ်းဆောင်ရပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည့်မှာ ၂ နှစ်မှ မရှိသေးသော်လည်း နိုင်ငံခြားသား မူဆလင်ဘက်လီများ ခိုးဝင်နေမှုများအပြင် မူဆလင်ဘက်လီကုလားများနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွယ်နေသော အခြေအနေအရပ်ရပ်များ သာမက နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ဖြစ်လာသော မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ ပါတီ၊ ကောင်စီ၊ ဌာနဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက်၊ မည်ရွှေမည်မှ အလေးထား၍ ဆောင်ရွက်ပျက်ရှိကြသည်။ တာဝန်မည်မျှ ကျေပြန်ကြသည်၊ ယင်းကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် နိုင်ငံနှင့်လူထုအတွက် ရရှိမည့်အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို စော့မြိုင်ရသေ့ နိုင်ငံခြားသား ပြန်ပါသည်။

၅၆။ အထက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံခြားသား တရုတ်များ ဝင်ရောက်လာမှု အန္တရာယ်တို့ထက် အဆပေါင်း မယှဉ်သာအောင် များပြားလှသည့် အလွန်စိုးရိမ်ဖိတ်လန့်စွာ ကောင်းသော မူဆလင်ဘက်လီများ၏ အန္တရာယ်ကြီးတရုတ်သည် နိုင်ငံတော်အတွက် ကျရောက်လာစွာ သုံးသပ်စော့မြိုင်ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ နိုင်ငံသည် ကျွန်တော်တို့၏ ဦးတည်ချက်ရှိရာ ဆိုရှယ်လစ်လောကသစ်သို့ အရောက်ချီကပ်သွားကြရမည်ဖြစ်ရာ၊ ယနေ့ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးအခြေအနေများနှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့အရ ကျွန်တော်တို့တိုင်းရင်းသား အားလုံးစည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် မခိုမကပ်ကြဘဲ ကုန်းဂုန်းကြိုးစားလုပ်ကိုင်ကြရပါမည်။ သို့ဖြစ်၍ ပိုမိုပြင်းထန်သော ခံစားမှုတရပ်အား ဤရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ထပ်ဆင့်ခံစားရသောကြောင့်၊ မူဆလင်ဘက်လီကုလားများ ဝင်ရောက်နေခြင်းမှ ပြဿနာပေါင်းစုံနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ အရေးကြီးအခြေအနေ ဖြစ်ရပ်အချို့ကို ပြုစုတင်ပြခြင်းဖြင့် ကြောင့် ရှိသေးလေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါသည်။

(Handwritten signature and date)
 ၂၀၁၁/၇/၃၅